

ဘယ်သူ့ကိုမျှ မပြောဖူးသေးသည့်
ဒေါက်တာ ဖိစားဂိုးအကြောင်း

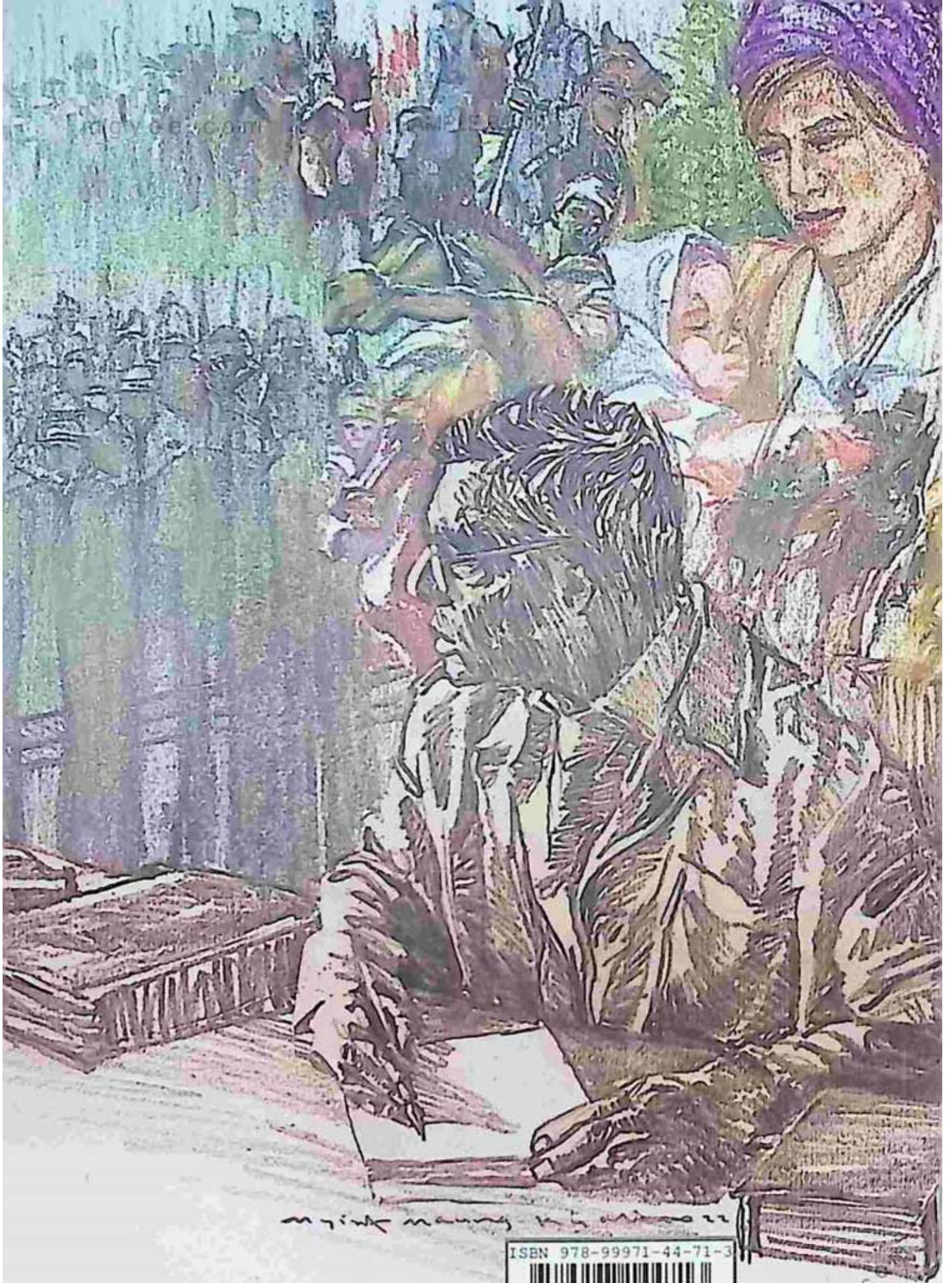
လာရာ

တင်မောင်မြင့်

LARA

Anna Pasternak

mgyoe.com

မဂ်ကံး မာမံး ကံး မာမံး

ISBN 978-99971-44-71-3

K0459

9 789997 144713 >

mgyoe.com

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

-
- ထုတ်ဝေသူ - ဦးကျော်ဇင်၊ ကံ့ကော်ဝတ်ရည်စာပေ(၀၀၄၅၄)
၅၁၊ ရေကျော်လမ်း၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
 - ပထမအကြိမ် - ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ကံ့ကော်ဝတ်ရည်စာပေ။
 - အုပ်ရေ - ၁၀၀၀
 - မျက်နှာဖုံးနှင့် ဦးအေးဝင်း၊ အေးကမ္ဘာပုံနှိပ်တိုက် (၀၀၂၉၀)
 - အတွင်းပုံနှိပ် - အမှတ် ၄၆၊ ၄၆ လမ်း၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
 - မျက်နှာဖုံးသရုပ်ဖော် - မြင့်မောင်ကျော်
 - တန်ဖိုး - ၇၀၀၀ ကျပ်

LARA

by

Anna Pasternak

လာရာ

တင်မောင်မြင့်

မြန်မာပြန်သည်

“အို...တိတ်တခိုးအချစ်ကလေး၊ကိုယ့်ရဲ့အပယ်ခံရတနာကလေး။
မင်းဟာ ဒီပြည်တွင်းစစ်ကြီးအတွင်း ယမ်းငွေ့တွေ၊ ဗုံးသံတွေထဲမှာ
ကိုယ့်ဘဝ နိဂုံးပိုင်းကျမှ ကိုယ့်ဆီ ရောက်လာတာ မဟုတ်ဘူး သိလား။
မင်းဟာ ငြိမ်းချမ်းတဲ့ကောင်းကင်အောက်မှာ ကလေးဘဝကတည်း
က ကိုယ့်အတွက် ကြီးပြင်းလာတာပါ လာရာ”

ယူရီဇီဗားဂိုးက လာရာသို့ ပြောစကား။
(ဒေါက်တာဇီဗားဂိုးမှ)

ဥယျောဇဉ်စကား

စာရေးဆရာတွေကို အုပ်စုနှစ်စု ခွဲထားပါမယ်။ တစုက ဥက္ကာပျံတွေ၊ တစုက ကြယ်တာရာတွေ။ ဥက္ကာပျံတွေရဲ့ အလင်းကြောင့် “ဟာ...ဟိုမှာ ကြည့်စမ်း” ဆိုပြီး လူတွေ ရင်သပ်ရှုမော ဖြစ်ကြရတယ်။ ပြီးတော့ ချက်ချင်း ပျောက်သွားရော။ အဲဒီ ဥက္ကာပျံ ဘယ်တော့မှ ပြန်ပေါ်မလာတော့ဘူး။

ကြယ်တာရာတွေကတော့ ဘယ်မှ ရွေ့မသွားဘူး။ သူ့နေရာမှာပဲ သူ နေတယ်။ သူ နိုင်သမျှ အလင်းအင်အားနဲ့ နှစ်ပေါင်း ကုဋေကုဋာ လင်းနေမယ်။ စကြဝဠာကြီး ရှိနေသရွေ့ လင်းနေမယ်။ သူတို့ကို ကမ္ဘာမြေကြီးက ပိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ မြေပြင်နဲ့ ဝေးကွာလွန်းတော့ လူသားတို့ မြင်နိုင်စွမ်းတဲ့ အကွာအဝေး အထိ ရောက်အောင် သူတို့ အလင်းခရီးကို နှစ်ပေါင်းများစွာ နှင်ခဲ့ကြရတယ်။

အာသာ ရှိပင်ဟာဝါ
ဂျာမန်ဒဿနိကပညာရှင်

THE UNTOLD
LOVE STORY AND
THE INSPIRATION FOR
DOCTOR ZHIVAGO

LARA

ANNA PASTERNAK

စာရေးဆရာမ အင်နာပါစတာနက်

အင်နာပါစတာနက်သည် စာရေးဆရာမ၊ သတင်းစာဆရာမ တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ဒေါက်တာဇီဗားဂိုး ဖန်ဆင်းရှင် ဘိုးရစ်ပါစတာနက်၏ တူ ချားလ်စ်၏ သမီး ဖြစ်သည်။ ဘိုးလေးကဲ့သို့ စာရေးကောင်းပြီး Sunday Times Style ၊ Conda Nast Traveller နှင့် Haper's Bazaar တို့တွင် ပုံမှန်ရေးနေသည့် ဆောင်းပါးရှင် ဖြစ်သည်။ (လုံးချင်း သုံးပုဒ် ထွက်ပြီးပြီ။)

အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၊ အောက်စဖို့ဒ်ရှင်းယားတွင် ခင်ပွန်းနှင့်အတူ နေထိုင်လျက် ရှိပြီး သမီးကလေး တယောက် ရှိသည်။

LARA နှင့် စပ်လျဉ်း၍

(၁)

ဘိုးရစ်ပါစတာနက်၏ ဒေါက်တာဇီဗားဂိုး ဝတ္ထုကြီးကို ရုရှားတွင် ဆိုဗီယက် ကွန်မြူနစ်အစိုးရက ထုတ်ဝေခွင့်မပေးသဖြင့် စာမူကို အီတလီသို့ ခိုးထုတ်ပြီး ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ဖယ်လ်ထရီနယ်လီ စာအုပ်တိုက်မှ ထုတ်ဝေခဲ့ရသည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်လွန်နှစ်များဆီရောက်မှ ကျွန်တော်တို့ ဖတ်ခွင့်ရခဲ့ကြသည်။ ကြိုက်လွန်းသဖြင့် ကျွန်တော် အကြိမ်ကြိမ် ပြန်ဖတ်သည်ကို မှတ်မိနေသည်။ ဘာသာပြန်ဖို့ မတန်မရာ စိတ်ကူးခဲ့သေးသည်။ သို့သော် ကဗျာအပုဒ် လေးငါးဆယ်ကို မည်သို့မျှ ကျွန်တော် မပြန်နိုင်။ ထိုစဉ်က ဆိုဗီယက်သံရုံးတွင် ဘာသာပြန်အရာရှိ လုပ်နေသော ကျွန်တော့်တူတော်သည့် ကိုမြင့်ဦး (မောင်လင်းယုန်-ရှမ်းပြည်) ကို ကဗျာတွေ ဘာသာပြန်ပေးနိုင်မလား မေးဖြစ်သေးသည်။ သို့သော် ဘာကြောင့် မလုပ်ဖြစ်ခဲ့မှန်း သိပ်မမှတ်မိတော့။ (ဆွေမျိုးစပ်လျှင် သူက ကျွန်တော့်တူ တော်သော်လည်း ကျွန်တော့်ထက် အသက်ကြီးသည်။ ဇနီးဘက်မှ တော်စပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)

ဘိုးရစ်ပါစတာနက်၏ ကဗျာတွေက လေးနက်လွန်းသည်။ ထိုခေတ် ရုရှားနိုင်ငံ၏ အခြေအနေကို ထင်ဟပ်အောင် အလေးအနက်ရေးသည့် ဘဝကဗျာတွေ၊ အချစ်ကဗျာတွေ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပထမဦးဆုံး ထုတ်ဝေသည့် အီတလီမှ ဖယ်လ်ထရီနယ်လီနှင့် အခြားနိုင်ငံများမှ ထုတ်ဝေသူများလည်း

ကျွန်တော်တို့ကဲ့သို့ပင် ကဗျာတွေနှင့် ပတ်သက်၍ ဦးနှောက်ခြောက်ခဲ့ကြကြောင်းကို Lara တွင် စာရေးဆရာမကလေးအင်နာက အသေးစိတ်ရေးထားသည်။ ဒေါက်တာဇီဗားဂိုးကို ဆရာဘုန်းမြင့် (မန္တလေး) က ဘာသာပြန်ရာတွင်လည်း ကဗျာတွေ မပါဟု ကြားရသည်။ ကျွန်တော်တော့ မဖတ်ဖူးသေးပါ။

တခါ ဒေါက်တာဇီဗားဂိုးကို ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် ဒါရိုက်တာကြီး ဒေးဗစ်လင်း ရုပ်ရှင်ရိုက်တော့လည်း ဇာတ်ကားကို စွဲမိပြန်သည်။ ရုပ်ရှင်ကား အနေဖြင့်လည်း ဒေါက်တာဇီဗားဂိုး ထိပ်တန်း ရောက်သွားပြန်သည်။ အိုမာရှရစ်နှင့် ဂျူလီခရစ္စတီ တို့ သရုပ်ဆောင်ပြီး အကယ်ဒမီ (၁၀) ဆု ဆန်ခါတင်စာရင်း ဝင်ပြီး (၅) ဆု အရွေးခံရသည်။

တံတားအောက်တွင် ရေတွေ အများကြီး စီးသွားခဲ့ပြီ။ နှစ်တွေကြာ၊ အသက်တွေ 'ဂိန်းဘော' ရောက်လာသော်လည်း အလွန် မေ့တတ်သော ကျွန်တော် ဒေါက်တာဇီဗားဂိုးကို မမေ့။ ဆရာဝန် ကဗျာဆရာ ယူရီဇီဗားဂိုးနှင့် လာရာ တို့၏ လွမ်းပုံပြင်ကို ယနေ့တိုင် မမေ့နိုင်။ ဇီဗားဂိုးကို ရေးမိသဖြင့် စတာလင်ခေတ်တွင် စာရေးဆရာ ဘိုးရစ်ပါစတာနက် အသတ်မခံရသော်လည်း ခရုရှက် လက်ထက် တွင် စာရေးဆရာ သမဂ္ဂကရော၊ စာပေစိစစ်ရေးကပါ ထောက်လှမ်းရေး အကူအညီဖြင့် အမျိုးမျိုး ဒုက္ခပေးပုံတွေ၊ စာအုပ် နိဘယ်လ်ဆု ရသော်လည်း အစိုးရက ပိတ်ပင်တားဆီးသဖြင့် ဆုကြီးကို ဘိုးရစ် ငြင်းခဲ့ရပုံတွေ၊ ဘိုးရစ်ကို ဒုက္ခအမျိုးမျိုး ပေးပြီး သူ့ချစ်သူ အိုလ်ဂါအား ထောင်သွင်း အကျဉ်းချခဲ့ပုံတွေကို စာရေးဆရာ၏ တူမှ မွေးသည့် မြေးမကလေး အင်နာပါစတာနက်က Lara တွင် အတွင်းကျကျ ဇာတ်ကြောင်း ပြန်ထားသည်။ မိုက်ရိုင်းစွာ၊ အဆင်ခြင် ကင်းမဲ့စွာနှင့် ပညာမဲ့စွာ အုပ်ချုပ်သည့် ကာလကို အင်နာက မီးမောင်းထိုး ပြထားသည်။ ဘိုးလေး လုပ်သူ ဘိုးရစ်နှင့် ချစ်သူ အိုလ်ဂါတို့၏ ရင်နှင့်ကြေကွဲစရာ အဖြစ်သနစ်တို့ကို မြေးမကလေးက ရင်နှင့်အမျှ ခံစားပြီး အသေးစိတ် ရေးသွားသည့် စာအုပ် ဖြစ်ပါသည်။

(၂)

တနေ့တွင် ယူကျူ စာအုပ်သတင်းမှာ ပါလာသည့် Lara စာအုပ်အကြောင်းကို ကျွန်တော် သွားတွေ့သည်။ စာအုပ်အဖုံးက ဘိုးရစ်ပါစတာနက်နှင့် သူ့ချစ်သူ အိုလ်ဂါတို့၏ ပုံ။ ဘေးနားမှာ The New Yorker မဂ္ဂဇင်းကြီး၏ အညွှန်းကလေး တကြောင်းဖြင့်၊ 'ဖတ်ပြီးလျှင် တသက်လုံး စွဲနေမည့် လွမ်းပုံပြင်' တဲ့။

ဖတ်ချင်စိတ်ကို ကျွန်တော် တားမရတော့ပါ။ ‘စ’ လုံးတွင် နေသည့် မြေးမကလေး သဲသဲ (Jasmine) ဆီသို့ ချက်ချင်း လှမ်းမှာလိုက်တော့သည်။

(၃)

The New Yorker ညွှန်းသည့်အတိုင်း လွန်ခဲ့သည့် နှစ် ငါးဆယ်ကျော်က ဖတ်ခဲ့သည့် ဒေါက်တာဇီဗားဂိုးအတိုင်း ကျွန်တော် ခံစားရလေသည်။ Lara သည် ဒေါက်တာဇီဗားဂိုး ဖန်ဆင်းရှင် ဘိုးလေး၏ တကယ့်ဘဝဖြစ်စဉ်ကို မြေးမကလေးက လက်တဆုံး နှိုက်ပြီး ရေးထားသည့် အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဖြစ်သည်။ စင်စစ် ဘိုးရစ်ပါစတာနက်က ဒေါက်တာဇီဗားဂိုးအား သူ့ဘဝကို အရင်းခံပြီး ရေးသည့် ဝတ္ထုဖြစ်သည်။ မြေးမကလေးက ဘိုးလေးအကြောင်း ပြန်ရေးသည့်အခါ Lara သည် ဇီဗားဂိုး ဝတ္ထုထက်ပင် ဇာတ်နာပြီး ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ ပို၍ ထိထိရရှိ ခံစားရသည်။ ရင်ထဲ ပို၍ စွဲငြိခဲ့သည်။

ဒေါက်တာဇီဗားဂိုး ဝတ္ထုကြီးအတွက် စာရေးဆရာ နိုဘယ်လ်ဆု ရသည့် ကိစ္စ၊ ယင်းကို မယူရဟု ခရုရှက်က ဇွတ်ငြင်းခိုင်းသည့် ကိစ္စ၊ ပြည်သူ့ဘဝကို ထင်ဟပ်သည့် အရှိကို အရှိအတိုင်း တင်ပြသည့် ဝတ္ထုအား ကွန်မြူနစ် ဆန့်ကျင်ရေးပါ ဟူသည့် တံဆိပ်တပ်ပြီး၊ ဆိုခဲ့ပြီး ဖြစ်သလို အငြိုးကြီးကြီးနှင့် မိုက်မိုက် ရိုင်းရိုင်း လက်စားချေသည့် ကိစ္စများမှာ ဝတ္ထုထွက်ပြီးမှ ဖြစ်လာသည့် အရာများ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတို့ကို အင်နာက သူ့ဘိုးလေး၏ ဘဝဇာတ်ကြောင်းထဲတွင် နာနာ ကြည်းကြည်း ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရေးထားသဖြင့် ဇီဗားဂိုးဝတ္ထုထက် ပို၍ ဇာတ်နာသည်ဟု ကျွန်တော် ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော် သဘောအကျဆုံးမှာ ဇီဗားဂိုး ကမ္ဘာကျော်သွားသဖြင့် ဆိုဗီယက်တွေ ဒေါသအမျက် ခြောင်းခြောင်းထွက်နေချိန်၌ CIA က စာအုပ်ကို အမေရိကန်တွင် ပြန်ရိုက်ပြီး ကွန်မြူနစ် ဆန့်ကျင်ရေး လက်နက်အဖြစ် အောင်အောင်မြင်မြင် အသုံးချသွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော့် အမှာစာ သည်မျှနှင့် နိဗ္ဗိတံပါပြီ။ မဟုတ်လျှင် အင်နာပါစတာနက် ဟူသော ကလေးမ ကျွန်တော့်ကို ဒေါပွနေတော့မည်။

တင်မောင်မြင့်

လပေါင်းများစွာ၊ မရေမတွက်နိုင်သော နှစ်ပေါင်းများစွာ။ ကျွန်တော်
 မရှိနိုင်တော့ပြီ ဖြစ်သော ကာလတန်တလျား။ ကျွန်တော်တို့အဖေများ
 ခေတ်၊ အဘိုး အဘွားများ၏ ခေတ်များဆီကိုတော့ မည်သို့မျှ ပြန်ရောက်
 နိုင်တော့မည် မဟုတ်ပေ။ ပြန်ရောက်ဖို့လည်း မလိုအပ်ပါချေ။ သို့သော်
 တခုကတော့ မယိုင်မလဲ တည်မြဲနေလိမ့်ဦးမည်။ ယင်းမှာ ဧရာမ
 အနုပညာပစ္စည်းတွေကို မြင့်မြတ်စွာ ဖန်တီးဖို့ ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်
 မှာ ဘဝ၏ နောက်ဆုံးပန်းတိုင် ဖြစ်လိမ့်မည်။ သည်လို ဖြစ်လာလျှင်
 လူသားတို့၏ ဘဝအထွေထွေသည် ဘယ်ကာလကနှင့်မျှ မတူအောင်
 သီးပွင့်ဝေဆာနေလေတော့မည်။

အဲဒီအခါမှာ ကျွန်တော့်ကို သတိရကြပါ။

ဘိုးရစ်ပါစတာနက်
 ၁၉၅၈ ခုနှစ်

m

SAMPLE BOOK 30

ရီစာ၊ ဘိုးရစ်၊ လီယိုနစ် နှင့် အယ်လက်ဇန္ဒား၊ မော်စကိုတိုက်ခန်း၊ ၁၉၀၅ ခုနှစ်။

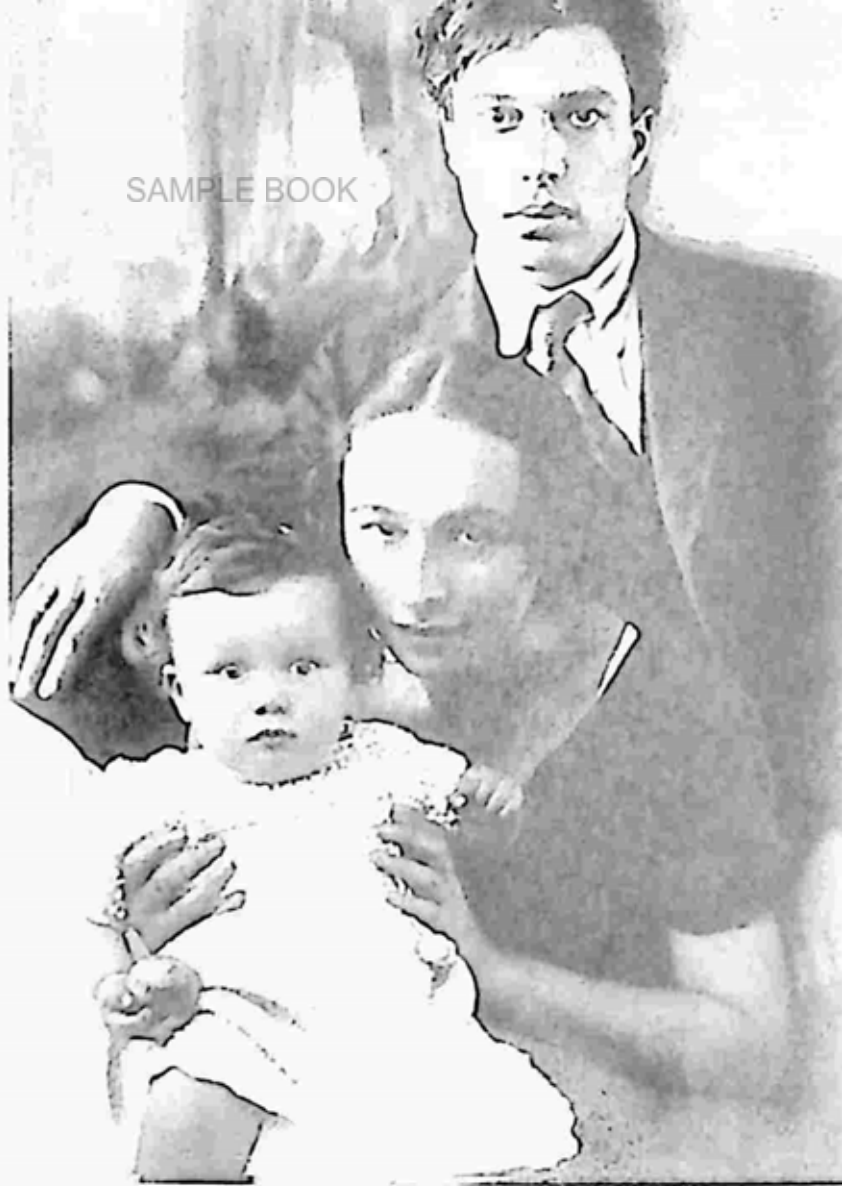

ဘိုးရစ်၊ လီယိုနစ်၊
 အယ်လက်ဇန္ဒား၊
 လီဒီယာနှင့် ဂျိုဇက်ဖင်း၊
 ၁၉၀၆ ခုနှစ်။

လီယိုနစ်၊ လီဒီယာ၊ ရီစာ၊ ဂျိုးဇက်ဖင်း၊ အမည်မသိ တယောက်နှင့် ဘိုးရစ်၊ ၁၉၁၆ ခု

ဘိုးရစ်၏ ပထမဇနီး
အိမ်ဂီးနီးယားနှင့်
သား အိမ်ဂီးနီး၊
၁၉၂၄ ခုနှစ်။

‘မုန်တိုင်းထန် ကောင်းကင်နှင့်
တော်လှစတိုင်း’
ယာစနယာ ပိုလယနာတွင်
၁၉၀၁ ခုနှစ်၌ လီယိုနစ် (ဘိုးရစ်၏
အဖေ)
ရေးဆွဲသည့် ပန်းချီကား။

ဖရက်ဒရစ်၊ အိပ်ဂီးနီ၊ အိပ်ဂီးနီးယား နှင့် ဂျိုးဇက်ဖင်း၊ ၁၉၃၁ ခုနှစ်။
 လီယိုနစ်၊ ရိုစာ (ဝဲမှယာ) ချားလ်စ်၊ ဟယ်လင်ပါစတာနက်နှင့် အိပ်ဂီးနီ၊ ၁၉၃၁ ခုနှစ်။

အသက် နှစ်ဆယ့်ငါးနှစ်အရွယ်
အိုလ်ဂါ၊ ၁၉၃၇ ခုနှစ်။

အိုလ်ဂါနှင့် သမီး အိုင်ရီးနာ၊
၁၉၃၉ ခုနှစ်။

mgyoe.com

SAMPLE BOOK

အသက်
သုံးဆယ်အရွယ်
အိုလ်ဂါ၊
၁၉၄၂ ခုနှစ်။

အဘိုး ဒီဗီထရီကော့စ်ကို၊ အဘွား မာရီယာ နှင့် အိုင်းရီးနာ၊ ၁၉၄၃ ခုနှစ်။

.com

စာပေရပ်ဝန်းမှ
ဘိုးရစ်၏ နေအိမ်။

ဘိုးရစ် နှင့် အိုင်ရီးနာ၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်။

ရေကန်အစပ်မှ အိုလ်ဂျီ 'အိမ်ကလေး'၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်။

'အိမ်ကလေး' သို့အသွား ကန်ဖြတ်တံတား။

အိုလ်ဂါနှင့် ဘိုးရစ်တို့ ပျော်စံရာ 'အိမ်ကလေး' တွင်၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်။

အိုလ်ဂါ၊ ဘိုးရစ် နှင့် အိုင်ရီးနာ၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်။

ဘိုးရစ်၏ အသုဘအခမ်းအနားမှ အိုလ်ဂါ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ၊ ၂ ရက်။

ဘိုးရစ်၏သား လီယိုနစ်၊ ချားလ်စ်ပါစတာနက်၊ ရိုစာ၊
အယ်လက်ဇန္ဒားပါစတာနက် ၏ သား ဖီဒီယာ။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်။

စာပေရပ်ဝန်း သုသာန်သို့ အသုဘပို့သည့် အခမ်းအနား၊
၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂ ရက်။

mgyc.com

ဒုတိယအကြိမ်
အဖမ်းမခံရမီ
အိုလ်ဂါ၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်

၇၄၂၃ ИВИНСКАЯ ОЛЬГА ВСЕВОЛОДОВНА 1912

ဒုတိယအကြိမ် အကျဉ်းသူဘဝ၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်။

မာတိကာ

- နိဒါန်း (သို့) ပင့်ကူအိမ်ကို အစရှာခြင်း
- (၁) အခြားကမ္ဘာမှ မိန်းကလေး
- (၂) မြေနဲ့တူတဲ့ အမေ၊ အံ့ဩစရာ အဖေ
- (၃) တိမ်တိုက်ထဲမှာ
- (၄) ဓာတ်အားမြင့် ကောင်းကင်ကြိုးနှစ်ချောင်း
- (၅) အကျဉ်းထောင် အမှောင်ခန်းထဲမှ ချစ်ပန်းတပွင့်
- (၆) ပို့စ်မာရောက် ကြိုးကြာများ
- (၇) ဒဏ္ဍာရီ
- (၈) အိတ်လီနတ်သားတပါး
- (၉) တွေ့တော့ တွေ့သည်။ သုခကမ္ဘာလား၊ ဒုက္ခတွင်းနက်ကြီးလား
- (၁၀) ပါစတာနက်အမှုတွဲ
- (၁၁) အန္တရာယ်အများဆုံး ကစားနည်း
- (၁၂) စိတ်အထင်အတိုင်း ဖြစ်လာခြင်း

အဓိက ဇာတ်ကောင်များ

(၁)	အိုလ်ဂါ အိဗင်ယာစကာ	ဘိုးရစ်၏ ချစ်သူ
(၂)	ဇီနောဒါ နီဂ္ဂုတ်	ဘိုးရစ်၏ ဒုတိယဇနီး
(၃)	အိဗ်ဂီးနီးယား	ဘိုးရစ်၏ ပထမဇနီး
(၄)	အိဗ်ဂီးနီ	အိဗ်ဂီးနီးယား၏ သား
(၅)	အင်ဒရေး ဗန်ဇင်နက်စကီ	ဘိုးရစ်၏ တပည့်
(၆)	လာရာ အင်တီပိုဗာ	သူနာပြုဆရာမ
(၇)	နီနာ တာဘစ်ဇေ	ဘိုးရစ်၊ ဇီနောဒါတို့၏ သူငယ်ချင်း
(၈)	အိုလ်ဂါ ဖရီဒင်ဘက်	ဘိုးရစ်၏ ညီမဝမ်းကွဲ
(၉)	ဖလ်လ်ထရီနယ်လီ	အိတလီ ထုတ်ဝေသူ
(၁၀)	အိုင်စီဒါဂရင်းဂို	မူပိုင်ခွင့်ရှေ့နေ
(၁၁)	ကိုမာအိဗန်နော့ဗ်	အိုလ်ဂါသူငယ်ချင်း
(၁၂)	အင်ဒရီယာနာ အဖရွန်	အိုလ်ဂါသူငယ်ချင်း
(၁၃)	ဆမီချက်စနီ	စာရေးဆရာသမဂ္ဂ
(၁၄)	အိုဆစ်ပ်ဘရစ်	ဝေဖန်ရေးဆရာ
(၁၅)	အိုင်ရီးနာ	အိုလ်ဂါသမီး
(၁၆)	မိတီယာ	အိုလ်ဂါသား
(၁၇)	အလက်ဆီ ဆားကော့ဗ်	စာရေးဆရာသမဂ္ဂ၊
အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်
(၁၈)	ဂျင်းနရစ် နီဂ္ဂုတ်	ဘိုးရစ်၏ သူငယ်ချင်း
(၁၉)	ဗစ်တာ အက်ဘာကူမော့ဗ်	ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး
(၂၀)	ဆာဂျီနီ ကီဖိုရော့ဗ်	ကျောင်းဆရာ
(၂၁)	နာတာရှာပါစတာနက်	ဘိုးရစ်၏ ချွေးမ

နိဒါန်း

ပင့်ကူအိမ်ကို အစရှာခြင်း

၁၉၂၀ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း ကျွန်မ၏ဘိုးလေး ဘိုးရစ်ပါစတာနက် ရှုရှားတွင် အောင်မြင် ခဲ့ပုံမှာ ယနေ့ခေတ် အောင်မြင်ကျော်ကြားသူတွေနှင့် ယှဉ်လှိုမရနိုင်အောင် ကွာခြား လှသည်။ ဒေါက်တာဇီဗားဂိုး ဝတ္ထုဖြင့် နိဘယ်လ်ဆု ရသွားသဖြင့် ကမ္ဘာကျော် သွားသည်က တပိုင်း။ သည့်မတိုင်မီကတည်းက ဘိုးလေးသည် ရှုရှားနိုင်ငံတွင် ထိတ်ထိတ်ကြဲ ကဗျာဆရာတယောက် ဖြစ်နေပြီ။

သူ့ကို ၁၈၉၀ ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားသည်။ သုံးဆယ်ကျော်အရွယ်တွင် နိုင်ငံကျော် ကဗျာဆရာ ဖြစ်နေပြီ။ ဧရာမ အားကစားရုံကြီးများတွင် တော်လှန်ရေး အင်အားစု ကျောင်းသားလူငယ်တွေ၊ ပန်းချီဆရာတွေ သူ့ကဗျာရွတ်ပွဲများကို အုန်းအုန်းခြိမ့်ခြိမ့် လာရောက် အားပေးနေကြပြီ။ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် သူ တုံ့သွားလျှင် ပရိသတ်က ရှေ့ပါဒကို ဝိုင်းအော် ရွတ်ဆိုထောက်ပေးကြသည်။ ယနေ့ စတိတ်ရှိုးများနှင့် မခြား။

ရှုရှားနိုင်ငံသည် အခြား ဥရောပနိုင်ငံများနှင့် မတူဘဲ ကဗျာနှင့် ပြည်သူ ထိစပ်မှု ပိုရှိခဲ့ကြောင်း၊ တသားတည်း ခွဲမရနိုင်ခဲ့ကြောင်း ဘိုးလေးဘိုးရစ်၏ ညီမ ကျွန်မ၏ ဘွားလေး လီဒီယာက မဂ္ဂဇင်းတစောင်တွင် ရေးခဲ့ဖူးသည်။

“အင်္ဂလန်နဲ့စာရင်လည်း အပုံကြီး ခြားနားတယ်။ ရုရှားမှာ ကဗျာ စာအုပ် ရိုက်ရတဲ့ အုပ်ရေရော၊ ရောင်းရတဲ့ စာအုပ်ရေပါ ဘယ်နိုင်ငံမှ လိုက်မမိဘူး။ ရိုက်လိုက်ရင် ပြိုက်ခနဲ ကုန်တာချည်းပဲ။ ကဗျာရွတ်ပွဲ တွေမှာ ပိုစတာတွေ နေရာတကာ ထောင်ပြီး တိုးမပေါက်အောင် စည်ကားတယ်။ တချို့ကလည်း ကျောင်းခန်းမတွေမှာ ရွတ်တဲ့ ကဗျာ ရွတ်ပွဲတွေမှာ သူတို့ကြိုက်တဲ့ ကဗျာဆရာ ဆိုရင် အလွတ်မပေးဘဲ အလုအယက်သွားနားထောင်တယ်။ (သည်လူတန်းစားနဲ့ဝေးတဲ့အစိုးရ ပိုင်းရဲ့ လက်ပါးစေ အင်အားစုတွေတော့ မပါဘူးပေါ့လေ)”

ရုရှားတွင် စာရေးဆရာတို့၏ သြဇာ ကြီးမားလွန်းသည်။ ထိုခေတ် နိုင်ငံရေး မတည်မငြိမ် ဖြစ်နေသည့် ကာလတွင် နိုင်ငံရေးသမားများ လူမြင်ကွင်း၌ နည်းပါးနေချိန် ဖြစ်၍ ပြည်သူက စာရေးဆရာတွေကို ပိုအားကိုး၊ ပိုအာရုံစိုက် လာခြင်းပင်။ စာပေဂျာနယ်များ၏ သြဇာ ပိုကြီးလာသည်။ နိုင်ငံရေး ဟောပြောပွဲ များတွင် စာပေသမားတို့၏ လွှမ်းမိုးမှုများ ပိုများလာသည်။ ဘိုးရစ် ပါစတာနက် သည် ကဗျာဆရာတယောက် အဖြစ်ဖြင့်သာ နာမည်ကြီးလာသည် မဟုတ်ဘဲ သူ၏ စာပေသစ္စာနှင့် သတ္တိသွေးကိုပါ ပြည်သူတွေ ကောင်းချီးပေး အလေးပြု ကြသည်။ သွေးတို့ဖြင့် ခြင်းခြင်းနီလည်း ဦးမညွတ်သည့် သူ့အသံကို တပြည်လုံး က အလေးအမြတ် ဦးညွတ်ကြသည်။

ဘိုးရစ်က သူ့အဖေ လီယိုနစ်ပါစတာနက်ကို သူ ငယ်ငယ်ကတည်းက ဝတ္ထုရှည်ကြီးတပုဒ် ရေးဖို့ စိတ်ကူးရှိခဲ့ကြောင်း ပြောဖူးသည်။

“ကျွန်တော် ခုထိ ဘာမှ ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက် မရေးရသေးဘူး အဖေ။ ကဗျာဆရာဘဝကနေ စာရေးဆရာဖြစ်အောင် လုပ်မယ်။ ဒစ်ကင်* လို ဖြစ်အောင် ကြိုးစားပြီး ရေးမယ်။ ပြီးတော့မှ ကဗျာဘက်ကို ပြန်လှည့်မယ်။ ပွတ်ရှုကင်** လို ဖြစ်အောင် လုပ်မယ်။ သူတို့နဲ့ ပြိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးနော် အဖေ။ အဲဒီလို ပြိုင်ဖို့ အိပ်မက်တောင် မမက်ဖူးဘူး။ ကျွန်တော့်အတွင်းစိတ်သန္တာန် ပြောင်းသွားတာ ကို ပြောချင်တာ”

သူ့အတွက် လွယ်လွန်းနေသည့် ကဗျာကို ပါစတာနက် ဆက်မစပ် တော့ဘဲ ရပ်ပစ်လိုက်သည်။ ကဗျာစာအုပ်တွေ စထုတ်စဉ်က မမျှော်လင့်ဘဲ

* Charles Dickens (1812-1870) : အင်္ဂလိပ်ဂန္ထဝင် စာရေးဆရာ။
 ** Alexander Pushkin (1799-1837) : ရုရှားဂန္ထဝင်စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာ။

ဟုန်းခနဲ သူ နာမည်ကျော်သွားသည်။ ၁၉၁၇ ခုနှစ်တွင် ထွက်သည့် Above the Barriers ကဗျာစာအုပ်က ရုရှားစာပေလောကကို သြဇာအလွမ်းမိုးနိုင်ဆုံး စာအုပ် ဖြစ်သွားသည်။ ဝေဖန်ရေးဆရာများက ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ အနေနှင့်ရော၊ သမိုင်း နောက်ခံ ကဗျာစာအုပ်အဖြစ်နှင့်ပါ ဝိုင်းဝန်းချီးပကြသည်။ ပြီးတော့ ခံစားချက် နှင့် ရဲစိတ်ရဲမာန် အားပြိုင်နေသော မော်ကွန်းစာအုပ်အဖြစ် အသိအမှတ် ပြုကြ သည်။

ကဗျာဆရာ၏ စိတ်နယ်လွန်အဆင့် ရောက်အောင် တော်လှန်ရေး စိတ်ဓာတ်ကို ဖွဲ့နွဲ့လှုံ့ဆော်သည့် နေရာတွင် ဘိုင်ရွန်* နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပြီး ရုရှား မဂ္ဂဇင်းတစောင်က ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၂၂ ခုနှစ်တွင် ကဗျာ ၂၂ ပုဒ် ပါသည့် ‘ကျွန်တော့်နှမ၊ ဘဝ’ စာအုပ် ထပ်ထွက်သည်။ စာပေလောကနှင့် နိုင်ငံရေးလောက နှစ်ခုစလုံးကို ကိုင်လှုပ်လိုက်သည့် ဝက်ဝက်ကွဲ အောင်မြင်သော စာအုပ် ဖြစ်သွား သည်။ ၁၉၁၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ တော်လှန်ရေးနှင့် ဖေဖော်ဝါရီ တော်လှန်ရေး နှစ်ရပ်ကို ခွဲခြားပြနိုင်သည့် ကဗျာများဖြစ်၍ ရုရှားပြည်သူတွေ သောင်းသောင်း ဖြဖြ ကောင်းချီးပေးကြသည်။

ကဗျာဆရာ ‘အိုဆစ်ပ်’ က-

“ပါစတာနက်ရဲ့ ကဗျာတွေ ဖတ်ရတာ လည်ချောင်းထဲမှာ ရှင်းသွား ပြီး အသက်ရှူလို့ ချောင်သွားတယ်။ အဆုတ်ထဲကို လေအပြည့် ရှူသွင်းလိုက်ရ သလိုပဲ။ အဆုတ်ရောဂါသည်တွေအတွက် ဆေးတလက် ဖြစ်နိုင်တယ်။ သူ့ကဗျာ တွေလို ဘယ်ကဗျာကမှ ကျန်းမာရေးကို အထောက်အကူ မပြုနိုင်ဘူး။ နို့စိမ်း တခွက် သောက်လိုက်ရတာနဲ့လည်း တူရဲ့” ဟု ဝေဖန်ခဲ့သည်။ ရုရှားလူငယ် စာဖတ်ပရိသတ်က သူ့ကို အနုအလှ အချစ်ကဗျာဆရာအဖြစ် သတ်မှတ်ထား ကြရာမှ ခုတော့ တော်လှန်ကဗျာဆရာ စာရင်း သွင်းလိုက်ကြပြီဟု သူ့ညီမ လီဒီယာ က ပြောဖူးသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ကျွန်မရဲ့ဘွားလေး လီဒီယာက သူ့အစ်ကိုအကြောင်း မှတ်တမ်းရေးသည်။

“ကျွန်မ အစ်ကိုဟာ ကဗျာရေးရာမှာ ဘယ်တော့မှ နရီမလွတ်ဘူး။ ဂန္ထဝင်စည်းကမ်းကို အမြဲတမ်း ဂရုစိုက်တယ်။ တော်လှန်ရေး ကဗျာဆရာကြီး မာယာကော့စကီအတိုင်း ကျွန်မအစ်ကိုရဲ့ ကဗျာတွေဟာလည်း ဘယ်တော့မှ

* Lord Byron (1788-1824) : အင်္ဂလိပ်ဂန္ထဝင် ကဗျာစာဆို။

စည်းလွတ်ဝါးလွတ် မဖြစ်ဘူး။ သူက နဘောနဲ့ ကာရန်ကို တမင် အားစိုက်ပြီး မရှာရဘူး။ မွေးကတည်းက အထုံပါရမီ ပါလာတာ။

“My Sister, Life (ကျွန်တော့်နှမ၊ ဘဝ)’ ကဗျာစာအုပ် ထုတ်ပြီးတော့ ဘိုးရစ်ကဗျာ လုံးဝ ဆက်မရေးတော့ဘဲ ကဗျာကို နှုတ်ဆက်ခဲ့တယ်။ ‘သွားတော့ မယ် ငယ်ချစ်ဟောင်းရေး...၊ ဝတ္ထုတပုဒ်ထဲမှာ မင်းနဲ့ ပြန်တွေ့မယ်နော်’ တဲ့။ ဒါပေမဲ့ တကယ် ချရေးကြည့်တော့ ကဗျာနဲ့ စကားပြေ ဆက်စပ်နေတာကို တွေ့ရလို့ ၁၉၃၁ ခုနှစ်မှာ ထွက်တဲ့ Safe conduct ဆိုတဲ့ သူ့ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိထဲမှာ ရေးထားတယ်။”

“ခရီးသွားခြင်းနဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ဆက်ဆံမှုဟာ ဒွန်တွဲနေသလို စာရေးရာမှာလည်း စကားပြေနဲ့ ကဗျာ ဆက်စပ်နေတာပဲတဲ့။ နေ့စဉ်ဘဝ အကြောင်းတွေ ရေးဖွဲ့ရာကနေ စကားပြေ ဖြစ်လာတယ်။ စကားပြေကနေတဆင့် ကဗျာ ဖြစ်လာတယ်။ ကဗျာဟာ ဂီတရဲ့ အခြေခံပဲ။ ဒီကနေ တဆင့်တက်ရင် အနုပညာလို့ကျွန်တော် ပြောချင်တယ်။ အလေးအနက်လည်း ယုံကြည်တယ်”

၁၉၃၅ ခုနှစ်တွင် ပါစတာနက်က သမိုင်းမော်ကွန်းအဖြစ် ထင်ကျန်စေမည့် ဝတ္ထုကြီးတပုဒ် ရေးဖို့ ဆန္ဒ ပြင်းပြနေကြောင်း ပထမဦးဆုံး ထုတ်ပြောသည်။ ကျွန်မရဲ့ အဘွား၊ သူ့ညီမ ဂျိုးဇက်ဖင်းကို ဘာလင်တွင် နောက်ဆုံးတွေ့တုန်းက သူ ထုတ်ပြောခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘိုးရစ်က ဂျိုးဇက်ဖင်းကို ထုတ်ပြောရာတွင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်နှင့် ရုရှား အောက်တိုဘာတော်လှန်ရေး ကာလကို နောက်ခံထားပြီး ခိုင်ကြည် တည်တံ့သော မေတ္တာဘွဲ့ အချစ်ဝတ္ထုဖြစ်လာမည့်အကြောင်း၊ သူ့ခေါင်းထဲတွင် ဇာတ်ကွက် ပြည်တည်နေပြီးဖြစ်ကြောင်းပါ ထုတ်ပြောသည်ဆို၏။

ဒေါက်တာဇီဗားဂိုးဝတ္ထုသည် ဘိုးရစ်၏ အချစ်ဘဝကို ဇာတ်အိမ်တည်ပြီး ရေးသည့် ဝတ္ထုကြီး ဖြစ်သည်။ အဓိကဇာတ်ဆောင် ‘လာရာ’ မှာ အိုလ်ဂါ အီဗင်ယာစကာ၏ ပုံတူဖြစ်သည်။ ဘိုးရစ်၏ချစ်သူ အိုလ်ဂါမှ လာရာကို ပူးဝင်ပြီး ကမ္ဘာကျော်ဇာတ်ကောင် ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ လာရာချစ်သူမှာ ဆရာဝန်ဒေါက်တာ ယူရီဇီဗားဂိုး ဖြစ်သည်။ ယူရီက ချက်ကော့လိုပင် ဆရာဝန် ကဗျာဆရာ။ မင်းသမီးလာရာက သူနာပြုဆရာမ ဖြစ်လာပြီး ချစ်ရေးမညီသည့် ရင်နှင့်စရာ ဇာတ်လမ်းကို ယူရီနှင့် လျှောက်ခဲ့သည်။ ဝတ္ထုထဲမှ ကမ္ဘာကျော် အချစ်ဇာတ်လမ်းအတိုင်း ဘိုးရစ်ကလည်း ယူရီလိုပင် အိမ်ထောင်သည် ဖြစ်သည်။ ဒေါက်တာ ဇီဗားဂိုးထဲမှ

mgjoe.com

တွန်ညာ။ ဘိုးရစ်၏ ဒုတိယဇနီး ဇီနောဒါ၏ ပုံတူ။ မင်းသား ယူရီဇီဗားဂိုးက ဖန်တီးမှု တဝက်၊ စာရေးဆရာ ကိုယ်တိုင်တဝက်။ ဤသို့ဖြင့် ဒေါက်တာဇီဗားဂိုးသည် ရောင်း အကောင်းဆုံး ကမ္ဘာကျော်ဝတ္ထုကြီးတပုဒ် ဖြစ်သွားတော့သည်။

အုပ်ရေ သန်းပေါင်းများစွာ ရိုက်ရသည်။ ရိုက်တိုင်း ကုန်သည်။ ပြန်ရိုက် ရသည်မှာ ယနေ့တိုင်အောင်ပင်။ သည်လောက် လေးနက်သည့် အချစ်ဇာတ်လမ်း မျိုး ဘယ်တုန်းကမှ မထွက်ဖူးခဲ့ဟု ဝေဖန်ရေးဆရာတွေ တညီတညွတ်တည်း သဘောတူကြသည်။ အိုလ်ဂါသည် ကျွန်မ၏ ဘိုးလေး ဘိုးရစ်၏ ဘဝအတွက် တောက်လျှောက် ပေးဆပ်ခဲ့ရသူ ဖြစ်သည်။ ဘိုးရစ်၏ မိသားစုဘက်မှရော၊ သူ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးသူများကပါ အိုလ်ဂါကို သေးသိမ်အောင် လုပ်ကြသည်။ အိုလ်ဂါ၏ အနစ်နာခံမှု၊ စွန့်လွှတ်စွန့်စားမှုများကို လုံးဝ အသိအမှတ် မပြုကြ။ ဘိုးရစ်ကို သွေးဆောင်ဖြားယောင်းသူ အဖြစ်ဖြင့်သာ ထားကြသည်။ ဘိုးရစ်နှင့် မတန်မရာ အဆင့်တွင်သာ နေရာပေးကြသည်။ မယားငယ်အဆင့်သာ ထားကြသည်။

သည်ဝတ္ထုကြီးကို စရေးတော့ အိုလ်ဂါကို ကျွန်မ၏ဘိုးလေး ဘိုးရစ် မတွေ့ဖူးသေး။ ဝတ္ထုထဲမှ လာရာ မနူးမနပ် အရွယ်တွင် လူလည် ရှေ့နေ ဗစ်တာ ကိုမော်ရော့စကီက ဖျက်ဆီးခဲ့သလို ဇီနောဒါ၏ ပန်းဦးကိုလည်း ဦးလေး လုပ်သူ က ရက်ရက်စက်စက် စားသုံးနင်းခြေခဲ့သည်။

မည်သို့ရှိစေ ဘိုးရစ်က အိုလ်ဂါနှင့် တွေ့ပြီး ချစ်သွားသည်။ သည်က စပြီး ဒေါက်တာဇီဗားဂိုးမှ သူ့မင်းသမီး လာရာသည်လည်း လုံးဝ အိုလ်ဂါ ဖြစ်သွားတော့ သည်။ ရုရှားသမိုင်းတွင်တော့ အိုလ်ဂါရော၊ သူ့သမီး အိုင်ရီးနာပါ ကျွန်မတို့ ပါစတာနက်တမျိုးလုံး၏ ပုတ်ခတ် တိုက်ခိုက်ခြင်းဒဏ်ကို ခံခဲ့ကြရသည်။ ထိုမျှ မကသေး၊ အိုလ်ဂါသည် တမျိုးလုံး၏ ဒဏ်ကို ခံခဲ့ရရုံမက ဒေါက်တာဇီဗားဂိုး ဝတ္ထုထဲတွင်ပါ လာရာကဲ့သို့ အိမ်နိမ့်စံ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဘဝဒဏ်တွေ ခံခဲ့ရသည်။ အိမ်ဂိုးနီးယားနှင့် ဇီနောဒါ ဆိုသည့် မိန်းမနှစ်ယောက် ယူခဲ့သည့်အတွက် ဘိုးရစ် ကို အပြစ်ပြောမည့်သူ တယောက်မျှ မရှိ။ လူသိရှင်ကြား၊ နှစ်ပေါင်းများစွာ တွဲနေ သည့် ချစ်သူကို ဘိုးရစ်၏ ဘဝထဲသို့ ထည့်လိုက်လျှင် စာရေးဆရာ၏ ဂုဏ်သိက္ခာ ကျဆင်းတော့မည် မဟုတ်လား။

ဘိုးလေး မဆုံးမိကလေးတွင် သူ့ညီမ ကျွန်မ၏အဘွား ဂျိုးဇက်ဖင်းက ကျွန်မကို ဒေါသတကြီး ဖွင့်ပြောသွားသည်။

“သူ ဇီဗားဂိုးထဲမှာ ရေးသွားတာတွေ တခုမှ မဟုတ်ဘူး”

အဘွား ဂျိုးဇက်ဖင်းက အိုလ်ဂျီကို သူ့အစ်ကိုအား သွေးဆောင်သူ အဖြစ်သာ မြင်နေသည်။ တဖက်သတ် မြင်နေသည့် သူ့ကို ဘယ်သူမှ ဖျောင်းဖျ ဍ် မရ။ သူ့အစ်ကို ကျွန်မ၏ ဘိုးလေးက ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၂ ရက်နေ့စွဲဖြင့် သူ့ဆီ စာတစောင် ရေးသည်။ ရုရှား တနိုင်ငံလုံးသို့ သူနှင့် အိုလ်ဂျီ အပျော်ခရီး ထွက်မည့်အကြောင်း လှမ်းပြီး သတင်းပို့ခြင်း ဖြစ်၏။

အိုလ်ဂျီသည် သူ့အတွက် အရေးကြီးဆုံး ဘဝအဖော်မွန်ဖြစ်ကြောင်း။ (ယင်းစာကြောင်းကို မျဉ်းသားပေးလိုက်သေးသည်။) သို့သော် ကျွန်မ အဘွားက အသိအမှတ်မပြု။ ဘိုးရစ်၏ ပထမဇနီးနှင့်ရသည့် သား အိမ်ဂီးနီပါစတာနက် က သူ့ထက်စာလျှင် တော်သေးသည်ဟု ဆိုရမည်။ အိုလ်ဂျီကို အကြိုက်ကြီး မဟုတ် သော်လည်း အလိုက်အထိုက် ဆက်ဆံဖော်ရသည်။ နွေးထွေးမှုရှိကြောင်း ပြသည်။ ၁၉၁၂ ခုနှစ် အသက် ၈၉ နှစ်အရွယ် ကျွန်မ ဘိုးဘိုးကြီး လီယိုနစ် ပါစတာနက်က သူ မသေခင်ကလေးတွင် မှာသွားသည့်အကြောင်းကို အိမ်ဂီးနီက ပြန်ပြောပြ သည်။ “ကျွန်တော့်အဖေနဲ့ အိုလ်ဂျီ တယောက်ကို တယောက် ဘယ်လောက် စွဲလမ်း တဲ့အကြောင်း အဘိုးက ဒီလို ပြောသွားပါ တယ်၊ ‘အိုလ်ဂျီဟာ မင်းအဖေအတွက် တကယ့် လာရာပဲကွ။ နောက်ဆုံး အဘိုးပါ လာရာကို တကယ်ရှိတယ်လို့ ထင်လာ တယ်”

၁၉၄၆ ခုနှစ် ဘိုးလေး ဘိုးရစ် ၅၆ နှစ်အရွယ်ရောက်မှ ဘဝတစ်ဆစ်ချိုး ပြောင်းလဲခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒေါက်တာဇီဗားဂိုး ဝတ္ထုကြီးထဲတွင် သည်အကြောင်း ကို အလှဆုံး နိမိတ်ပုံဖြင့် သည်လို ရေးသွားသည်။

“ပင်လယ်ရေကြမ်းပြင်အောက်က လိပ်တက်လာတဲ့ လှိုင်းတွေနဲ့အတူ ယူရီဆီကို လာရာ ရောက်လာတာ” တဲ့။

ကမ္ဘာသစ် ဂျာနယ်တိုက်တွင် သူနှင့် စတွေ့စဉ်က လက်ထောက် အယ်ဒီတာ အိုလ်ဂျီမှာ ၃၄ နှစ်သာ ရှိသေးသည်။ ရွှေရောင်ဆံပင်များ ပိုင်ရှင်။ မျက်နှာသွင်ပြင် ပြည့်ပြည့်တင်းတင်းနှင့် မိန်းမချောကလေးတယောက် ဖြစ်သည်။ မျက်လုံးပြာ များနှင့် အသားရောင် ကြည်လင်နေပုံက လိုက်ဖက်လှသည်။ မိန်းမချင်းပင် မနာလို ချင်စရာ အလှမျိုး။ အသားအရေ နူးညံ့ကြည်စင်သလို မျက်နှာကလည်း အစဉ် ရွှင်ပျနေသည်။ မိန်းမကျက်သရေ အပြည့်။ မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာ တယောက်အနေ ဖြင့် သူ အကြိုက်ဆုံး ကဗျာဆရာမှာ ကျွန်မ ဘိုးလေး ဘိုးရစ် ပါစတာနက် ဖြစ်နေ

သည်။ ဤသို့ဖြင့် မြင်မြင်ချင်း အပြိုင် ကြွကြလေတော့သည်။ နှစ်ယောက်စလုံး ကဗျာဆန်သူတွေ၊ စိတ်ကူးယဉ်တတ်သူတွေဖြစ်၍ မကြာမတင် အချိန်တွင်း သူတို့ နှစ်ယောက် တိမ်တိုက်တွေပေါ် ရောက်သွားလေတော့သည်။

အိုလ်ဂါက နောက်ပိုင်းတွင် မှတ်တမ်း ရေးသည်။

“အင်း... နောက်ဆုံးတော့ ပြတင်းပေါက်နားက ကျွန်မ ရုံးခန်း စားပွဲကို ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် သူ ရောက်လာပါတော့တယ်။ အချစ် အကြောင်း ဖွဲ့နွဲ့ရာမှာ သူ့လောက် စကားလုံး ကြွယ်တဲ့သူ ဘယ်မှာမှ မရှိဘူးလို့ လူတွေ ပြောကြတာ မလွန်ဘူး။ သူက အိပ်ရာနံဘေးမှာ ကမ္ဘာကြီးကို ကော်ဇောလို ဖြန့်ခင်း၊ ကြယ်တွေကို သူ့စားပွဲပေါ် ရောက် အောင် ခေါ်ပြီး မကုန်နိုင် မဆုံး နိုင်တဲ့ စကားလုံးတွေနဲ့ မိန်းမသားတွေရဲ့ အားနည်းချက်နဲ့ ယောက်ျားတွေရဲ့ ရမ္မက်အကြောင်းကို တထောင့်တည ပြောပြနိုင်တဲ့သူလို့ တနိုင်ငံလုံးက တင်စားကြတယ်”

ကျွန်မ ဘိုးလေး၏ ဝတ္ထုကြီးကို ဖတ်ပြီး စိတ်ထဲမှာ သူသာ အိုလ်ဂါနှင့် မတွေ့လျှင် သည်ဝတ္ထုကြီး ပြီးလိမ့်မည်။ သည်စာအုပ်ကြီး ထွက်လာလိမ့်မည်ဟု ကျွန်မ မထင်။ အိုလ်ဂါအိမ်ငယ်စကား ဟူသည့် အမျိုးသမီးသည် ကျွန်မ ဘိုးလေး ကို အရင်းအနှီးများစွာ ပေး၍ ချစ်ခဲ့ရသည်။ အမြင့်ဆုံး နိုင်ငံရေး ကစားပွဲထဲတွင် အိုလ်ဂါသည် ‘နယ်’ ရုပ်ကလေး တရပ် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ အိုလ်ဂါ၏ ဇာတ်လမ်းမှာ မယုံကြည်နိုင်လောက်သည့် သတ္တိ၊ သစ္စာတရား၊ ကြေကွဲမှုများစွာဖြင့် စွန့်လွှတ်ခဲ့ ရသည့် ဇာတ်လမ်းမျိုး ဖြစ်သည်။

၁၉၂၀ ခု နှစ်လယ်လောက်တွင် လီနင် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် စတာလင် အာဏာရခဲ့သည်။ စတာလင်သည် ကွန်မြူနစ်ဝါဒကို အမြင့်ဆုံး မောင်းတင်လိုက် သူ ဖြစ်သည်။ လူတိုင်းတယောက်ချင်း၏ လိုအင်ဆန္ဒကို လုံးဝ အသိအမှတ် မပြု။ လုံးဝ သည်းမခံ။ ပြီးတော့ စတာလင်သည် ခေတ်ပညာတတ်များကို ဆန့်ကျင်သူ ဖြစ်သည်။ စာရေးဆရာများအား ‘ဝိညာဉ်ကို ပုံစံခွက်ထဲ ထည့်သည့် အင်ဂျင်နီယာ တွေ’ ဟု ဝေဖန်သည်။ ‘တိုင်းပြည်၏ စုပေါင်းညီညွတ်မှုအင်အားကို နှောင့်ယှက် မည့် သူတွေ’ ဟု သူက သတ်မှတ်ထားသည်။ တိုင်းပြည်ကို အကြောက်တရားနှင့် အုပ်ချုပ်မည်၊ စုပေါင်းအင်အားဖြင့် ရှေ့သို့ ချီမည်ဟု သန့်ဋ္ဌာန်ချပြီး ကဗျာဆရာ တွေ၊ စာရေးဆရာတွေ တိုင်းချင်းစီ၏ အနုပညာဖန်တီးမှုများကို ရက်ရက်စက်စက် နှိပ်ကွပ်လေတော့သည်။

၁၉၁၇ ခု တော်လှန်ရေးအပြီးတွင် စာရေးဆရာ ၁၅၀၀ နီးပါး သေဒဏ်ပေးခံရသည်။ အချို့က အစိုးရအား အကြည်အညိုပျက်စေမှု ပုဒ်မဖြင့် ချွေးတပ်စခန်းများတွင် အလုပ်ကြမ်းလုပ်ရင်း သေဆုံးကြရသည်။ လီနင်လက်ထက်တွင် ထောင်ချခံခဲ့ရသည့် စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာ ဦးရေမှာ ရာဂဏန်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ စတာလင်က အနုပညာရှင်တွေကို ရက်ရက်စက်စက် နှိပ်ကွပ်ခဲ့သည့်အတွက် အဖမ်းမခံဘဲ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတ်သေသွားသူတွေ အများကြီး ရှိသည်။

ပါစတာနက်၏ ဘဝတဝက်ပါသည့် ယူရီဇီဗားဂိုးက ၁၉၂၉ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သည်။ ဘိုးရစ်ကိုယ်တိုင်ကမူ ထိုအချိန်က နိုင်ငံရေးနှင့် စာပေလောကအား ဖိနှိပ်မှုများကို ဒူးမထောက် လက်မမြှောက်ဘဲ ဖြတ်သန်းခဲ့သည်။

စတာလင်က သူ့ကို ထောင်မချခဲ့ခြင်းမှာ သူ့ကို လူပုဂ္ဂိုလ်အနေဖြင့် အလွန်ခင်မင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သို့သော် သူ့ချစ်သူ စာပေရဲဘော် လက်တွဲဖော် အိုလ်ဂါကိုတော့ မညာခဲ့ပေ။ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် နှစ်ကြိမ် အပြစ်ပေးလိုက်သည်။

ဘိုးရစ် ရေးနေသည့် စာအုပ်အကြောင်း စစ်ကြောရေးက အကြိမ်ကြိမ် မေးသည်။ နည်းမျိုးစုံဖြင့် စစ်သည်။ အိုလ်ဂါက ချစ်သူကို အပြတ် သစ္စာရှိသူ၊ တခွန်းမျှ မဟာ။ ထောင်ကျခံသည်။ သူ့အပေါ် မည်ရွှေ့မည်မျှ သက်ညှာသည် ဖြစ်စေ၊ ဘိုးရစ်က စတာလင်ဘက်ကို လုံးဝ မပါ။ သူ့ခေါင်းဆောင်မှုကို လုံးဝ မကျေနပ်။ တနိုင်ငံလုံးကို သွေးချောင်းစီးအောင် လုပ်သည့် ခေါင်းဆောင်အဖြစ် အသိအမှတ် ပြုထားသည်။

သူ့လက်ထဲတွင် လူသန်း ၂၀ အသတ်ခံရပြီး ၂၈ သန်းမှာ ချွေးတပ်စခန်းပို့ခံရသည်။ အချို့ကို ပညာပေးစခန်း ဟူသည့် နာမည်လှလှကလေး တပ်ပြီး မသေရုံ တမည် ကျွေးထားကာ အလုပ်ကြမ်း လုပ်ကြရသည့် နေရာ ပို့သည်။ သည်လိုစခန်းတွင် ချစ်သူနှင့် ခွဲပြီး အိုလ်ဂါ ဆယ်နှစ် နေခဲ့ရသည်။

၁၉၃၄ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းပြီးခါစ ဆိုဗီယက် စာရေးဆရာသမဂ္ဂ ပထမဆုံး ညီလာခံတွင် ကဗျာဆရာ ဆားကော့ဗ်က ဘိုးရစ်၏ ဒေါက်တာဇီဗားဂိုးဝတ္ထု အကြောင်းကို တခမ်းတနား ပြောသွားသည်။

“တော်လှန်ရေးကြောင့် မွေးဖွားလာတဲ့ ဘိုးရစ်ပါစတာနက်ရဲ့ ဒီဝတ္ထုကြီးဟာ သူ့ရဲ့ ဝိညာဉ်ကို ပြည်သူ့ဆန္ဒက စီးမိုးပြီး ရေးထုတ်လိုက်တဲ့ ကမ္ဘာကျော် စာအုပ်ပါပဲ” ဟု ထည့်သွင်း ပြောကြားသွားသည်။

mgjoe.com

ရုရှားတော်လှန်ရေးကို သူ သေသေချာချာ သိမြင်လာသည့်အခါ သူ ချစ်သည့် နိုင်ငံတော်ကြီးသည် ခေါင်မှ မိုးတဖြန်းဖြန်း ယိုနေလေပြီ။ သည်အကြောင်း ကို 'ဒေါက်တာဇီဗားဂိုး' ထဲတွင် ပက်ပက်စက်စက် ရေးသားဝေဖန်ခဲ့သည်။ ယူရီ က လာရာကို ပြောသည့်အခန်းတွင် -

“တော်လှန်ရေးဆိုတာ ဥပဒေကို မတရား သိမ်းယူလိုက်တာကို ခေါ်တာပဲ။ ကြောက်စရာကောင်းလောက်အောင် စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့နိုင် တာပဲ။ သူတို့က လူတွေကို ရာဇဝတ်သားတွေလိုသာ မကဘူး။ စက် ကိရိယာတွေလိုပါ သဘောထားလာတယ်။ ဒီတော့ သူတို့တွေဟာ စက်ခေါင်း မောင်းသမား မပါတဲ့ မီးရထားကြီးလို...။ ဒါကို သူတို့က ကြားကာလလို့ နာမည်ပေးတယ်။ အဲဒီ ကြားကာလက ဘယ်တော့မှ ပြီးမှာ မဟုတ်ဘူး။ သူတို့တွေဟာ ဘာမှ နားမလည်ကြဘူး။ နေရာ တကာမှာ စမ်းတဝါးဝါးနဲ့ ထင်ရာစိုင်းနေပြီး ကြားကာလ ဆိုတဲ့ စကားလုံး ကို သုံးနေတယ်။ စာရင်းချုပ်လိုက်ရင် သူတို့တွေ ဘာမှ မသိဘူး။ ဘာမှကို မတတ်ဘူး” ဟု ရေးခဲ့သည်။

သည်ရာစုနှစ် ကုန်ခါနီးတွင် ကမ္ဘာ့စာပေ ဖန်တီးမှုအင်အား နည်းသွားသည့်အခိုက် ဒေါက်တာဇီဗားဂိုးသည် ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ဝက်ဝက်ကွဲ မြည်ဟိန်း ထွက်ပေါ်လာ သည့် စာအုပ် ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်မတိုင်မီအထိ သည်စာအုပ်အကြောင်း ဘယ်သူ မှ မသိကြ။ ရေးပြီး နှစ်နှစ်ဆယ်အကြာတွင်မှ အီတလီတွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပြီး ဖြစ်ကြောင်း ဘိုးရစ်က ဂျိုးဇက်ဖင်းကို ဖွင့်ပြောသည်။ တကမ္ဘာလုံးတွင် ရောင်း အကောင်းဆုံး စာအုပ် ဖြစ်သွားပြီးမှ ပါစတာနက်ကို ရုရှား၏ အကြီးမြတ်ဆုံး စာရေးဆရာအဖြစ် ကမ္ဘာက အသိအမှတ် ပြုလေသည်။ နောင်နှစ်ပေါင်း ၃၀ အကြာ ၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင်မှ သည်စာအုပ်ကို 'တော်လှန်ရေး ဆန့်ကျင်သည့် စာအုပ်' 'မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ကို ပျက်ပြားစေသည့် စာအုပ်' ဟူသည့် ခေါင်းစဉ်များဖြင့် သူ အလွန်မြတ်နိုးသော အမိနိုင်ငံတော် ရုရှားက သတ်မှတ်လိုက်သည်။ ယဉ်ကျေးမှု နှင့် စာပေ ဝေဖန်ရေးဆရာ ရီခါချက်စ်သည် ရုရှားစာပေ ဝေဖန်ရေးတွင် ထိပ်တန်း ဆရာကြီး ဖြစ်သည်။ သူက 'ဒေါက်တာဇီဗားဂိုး' ဝတ္ထုသည် ရိုးရိုး ကိုယ်တိုင်ရေး

အတ္ထုပ္ပတ္တိ မဟုတ်။ ရုရှားတော်လှန်ရေးကို တကမ္ဘာလုံး မြင်အောင် တံခါးဖွင့်ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဇာတ်လိုက် ဆရာဝန် ကဗျာဆရာ ယူရီ၏ ဘဝကို အသေးစိတ် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြလိုက်သည့် ဝတ္ထုကြီး ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာကျော် ဒါရိုက်တာကြီး ဒေးဗစ်လင်းက ဝတ္ထုကို ရုပ်ရှင်ရိုက်သည်။ အိုမာရှရစ်က မင်းသားအဖြစ် ယူရီဇီဗားဂိုးနေရာတွင် သရုပ်ဆောင်သည်။ လာရောနေရာတွင် မင်းသမီး ဂျူလီခရစ္စတီး။ ရုပ်ရှင်ထွက်လာတော့ ဝတ္ထုထွက်တုန်းကလိုပင် ဝက်ဝက်ကွဲအောင်မြင်ပြန်လေသည်။ ဇာတ်ကားအတွက် အော်စကာဆု ရွေးရာတွင် ဆန်ခါတင် ဆယ်ဆု အရွေးခံရသည့်အထဲမှ ငါးဆု ရခဲ့သည်။ ဒေးဗစ်လင်းလည်း ဟောလိဝုဒ် ဂန္ထဝင် ဖြစ်လာသည်။ ရုပ်ရှင်ကြည့်သူ သန်းပေါင်းများစွာ ရှိခဲ့သည်။ စာအုပ်တွင် အောင်မြင်ခဲ့သည့်အတိုင်း ရုပ်ရှင်သည်လည်း ကမ္ဘာကျော် ကားကြီးတကား ဖြစ်ခဲ့ပြီး အမေရိကန် ရုပ်ရှင်ရာဇဝင်တွင် နံပါတ်ရှစ် ချိတ်သည့် ကားကောင်းတကား ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ဇာတ်ညွှန်းဆရာသည့် ရောဘတ်က-

“အဲလောက် ခဲရာခဲဆစ် အလုပ်မျိုး ကျွန်တော် တခါမှ မလုပ်ခဲ့ဖူးဘူး။ ဇာတ်ညွှန်းရေးရတာ ပင့်ကူအိမ် အစရှာရသလိုပဲ”

အိုမာရှရစ်ကမူ-

“ဒေါက်တာဇီဗားဂိုးဟာ လူ့စရိုက်ကို အပီအပြင် ဖော်နိုင်တဲ့ ဝတ္ထုပါပဲ။ ဒါကတော့ ဘယ်သူမှ မယှဉ်နိုင်တဲ့ ပါစတာနက်ရဲ့ ပါရမီပါပဲ” ဟုဆိုသည်။ ဇာတ်လမ်း နိဂုံးပိုင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဤသို့ ဝေဖန်သေးသည်။

“အချစ်ဆိုတာ အဆုံးမရှိဘူးလို့ သူ သက်သေပြသွားတာပဲ။ ဒေါက်တာ ဇီဗားဂိုးဟာ ခေတ်အဆက်ဆက်ရဲ့ ဂန္ထဝင်အဖြစ် တည်မြဲနေမှာ အမှန်ပါပဲ”

ရုရှားစကားပုံတခု ရှိသည်။ ‘ရုရှားအကြောင်းကို သိချင်လျှင် ခေါင်းနဲ့ မစဉ်းစားပါနဲ့။ အသည်းနှလုံးနဲ့ စဉ်းစားမှ ခင်ဗျား နားလည်လိမ့်မယ်’။

ကျွန်မ ရုရှားကို ပထမဆုံး ရောက်သည့် အခေါက်တုန်းက မော်စကိုမြို့ထဲ လျှောက်ကြည့်သည့်အခါ စိတ်ညှို့ခံထားရသူ တယောက်လို ခံစားနေရသည်။ ကမ္ဘာလှည့် ခရီးသည်တဦးနှင့် မတူဘဲ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ် ပြန်လာရသလို စိတ်ထဲ

ထင်နေသည်။ ကျွန်မ စိတ်ထဲ မြင်ယောင်ခဲ့သည့် မော်စကိုနှင့် လုံးဝ မတူ။ သို့သော် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် နိုင်ငံခြားသူတယောက် မဟုတ်သလိုလည်း ဖြစ်နေ၏။ ဖေဖော်ဝါရီ လ ဆောင်းည၏ နှင်းတွေ ဖုံးနေသည့် တီဗာစကာ လမ်းကျယ်ကြီးတွင် ကျွန်မ လျှောက်သွားနေသည်။ ပွတ်ရှုကင် စားသောက်ဆိုင်သို့ သွားနေရင်း သည်လမ်း ပေါ်တွင် ဘိုးရစ်နှင့် အိုလ်ဂါတို့ လက်တွဲ လမ်းလျှောက်နေကြပုံကို ကျွန်မ မျက်စိ ထဲ မြင်ယောင်လာသည်။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၆၀ က ကျွန်မ၏ ဘိုးလေးနှင့် ချစ်သူ အိုလ်ဂါတို့သည် လမ်းပေါ်တွင် တကယ် လျှောက်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ပွတ်ရှုကင်ကဖေးသည် ဖယောင်းတိုင် အလင်းရောင်ကလေးဖြင့် ၁၉၂၀ ခုနှစ်များဆီက ရုရှားအထက်တန်းလွှာတို့၏ အိမ်တွေနှင့် တူနေသည်။ ယိမ်းနွဲ့ လှုပ်ရှားနေသည့် ဖယောင်းတိုင် အလင်းရောင်တွင် ထိုင်ရင်း ဟိုဘက်ခေတ်က အိမ်ကြီးတွေကို မှန်းဆကြည့်နေမိသည်။ စာကြည့်ခန်းကြီးက ပြတိုက်ကလေး တခုအလား။ စာအုပ်တွေက နံရံအပြည့်။ မျက်နှာကြက် ထောင့်ချိုးတွေက ကောနစ် ပတ်ပတ်လည်နှင့် အခွံအညား။ ရှေးဟောင်းပန်းချီကားတွေကလည်း မျက်နှာကြက် တွင် အပြည့်။ ခမ်းနား ကြီးကျယ်လှပါဘိ။ ကျွန်မ ပခုံးပေါ်သို့ သမိုင်း လက်တဖက် လာတင်လိုက်သလို စိတ်ထဲ ထင်လိုက်သည်။ ကျွန်မ ရောက်နေသည့် စားသောက် ဆိုင်မှာ 'ကမ္ဘာသစ်' တိုက် ရုံးခန်းနှင့် ကပ်လျက်။ အိုလ်ဂါ၏ မဂ္ဂဇင်းတိုက် ရုံးခန်းရှိရာ နေရာ။ သူတို့နှစ်ယောက် လမ်းပေါ်တွင် တွဲလျှောက်လာသည်ကို ကျွန်မ မြင်ယောင် ကြည့်လိုက်သည်။ နှစ်ယောက်သား ခေါင်းငိုက်စိုက် ချလျက် နှင်းတွေကို ငုံ့ကြည့် နေသည်။ ဧရာမ ကုတ်အင်္ကျီရှည်ကြီးတွေ ကိုယ်စီနှင့်။ ရင်ထဲတွင်တော့ ပြင်းထန် သည့် ဆန္ဒတွေ မီးလျှံထနေလိမ့်မည်။

နောက် ငါးနှစ်အကြာတွင် ကျွန်မ မော်စကိုသို့ တခေါက် ရောက်သေး သည်။ သည်တခါ ပွတ်ရှုကင် ကြေးရုပ်ဆီသို့ ကျွန်မ ထွက်လာခဲ့သည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ် တွင် တည်ဆောက်သည့် ကဗျာစာဆိုကျော်၏ ရုပ်တု။ ဘိုးရစ်နှင့် အိုလ်ဂါ ချစ်သူ တွေ ဖြစ်စက မကြာမကြာ လာသည့် နေရာ။ သာမန်တွဲနေရာမှ အလေးအနက် ချစ်မိပါပြီဟု ဘိုးရစ် ဖွင့်ဟဝန်ခံသည့် နေရာ။ ၁၉၅၀ ခုနှစ်တွင် ကြေးရုပ်ကြီးကို ပန်းခြံ၏ အခြားတဖက်သို့ ရွှေ့လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့နှစ်ယောက်သည် ပန်းခြံ၏ အနောက်ဘက်မှ အရှေ့ဘက်သို့ ဆုံရပ်နေရာ ပြောင်းလိုက်ကြ ရသည်။ ထိုကြေးရုပ်ကြီးသို့ အရောက်သွားပြီး ကျွန်မ ငေးကြည့်နေမိသေးသည်။ ကြေးညို သားဖြင့် ထုဆစ်ထားသည့် ပွတ်ရှုကင်သည် ခုံညားလှပါပေသည်။ ဝတ်ရုံက

mgype.com

အတွန်အတွန်နှင့် နောက်ကျောတွင် ဝေဝဲလျက်။ ကျွန်မ ကိုယ့်အတွေးနှင့် ကိုယ်
မော့ကြည့်နေစဉ် မော်စကို ဧည့်လမ်းညွှန် မာဒီးနာက ကျွန်မ အတွေးကို သိနေသည့်
နှယ် ပြောလာသည်။

“ဘိုးရစ်ပါစတာနက်လဲ ပွတ်ရှုကင်လို ပြည်သူ့အချစ်တော် စာဆိုတပါး
ပါပဲ”

သူက ပူတင်ခေတ် လူငယ်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်မ အရမ်း အံ့ဩသွားသည်။
သူက ဆက်ပြောသေးသည်။

“သူလဲ ပွတ်ရှုကင်လိုပဲ အားလုံးအတွက် ကိုးကွယ်ရမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တဆူပါ
အစ်မ။ ကဗျာကို မချစ်ရင်လဲ သူ့ကိုတော့ ချစ်ရမယ်”

သူက သည်လိုပြောတော့ အိုလ်ဂျီသမီး အိုင်ရီးနာကို ကျွန်မ သွား သတိ
ရလိုက်မိသည်။ လွန်ခဲ့သည့် လအနည်းငယ်က သူနှင့်ကျွန်မ ပဲရစ်တွင် ဆုံတွေ့
စဉ် ပြောခြင်း ဖြစ်သည်။

“ဒီကဗျာဆရာကြီးနဲ့ ကျွန်မ ဆုံခွင့်ရတာ ဘုရားသိကြား မတာပဲ။ သူ့ကို
လူချင်း မတွေ့ဖူးခင်ကတည်းက သူ့ကဗျာတွေကို ကျွန်မ ကြိုက်ခဲ့တာ။ ကျွန်မ
က ကျွန်မ အမေလိုပဲ ကဗျာဆို အရူးအမူးကြိုက်တာ။ သူ့ကဗျာတွေနဲ့သာ မဟုတ်
ဘဲ သူ့ကိုပါ ရင်းနှီးခွင့်ရခဲ့တာဟာ နည်းတဲ့ကုသိုလ် မဟုတ်ဘူး”

အိုင်ရီးနာသည် ကျွန်မ ဘိုးလေး ချစ်သည့် အိုလ်ဂျီသမီး ဖြစ်သည့်အတွက်
ဒေါက်တာဇီဗားဂိုးထဲမှ လာရာသမီး ကာတင်ကာ ကဲ့သို့ နာမည်တွင် ကျန်ရစ်နေ
မည့်သူမျိုး ဖြစ်နေလိမ့်မည်။ အိုင်ရီးနာသည် ဘိုးရစ်နှင့် တကယ့် သားအဖ အရင်း
အချာကဲ့သို့ နေလာခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ကျွန်မ ဘိုးလေးက အိုင်ရီးနာကို သမီးအရင်း
လို ချစ်ပြီး အိုင်ရီးနာကလည်း အဖေအရင်းနှင့်မခြား ချစ်ခဲ့သည်။ ကျွန်မတို့
နှစ်ယောက် စကားပြောနေရာမှ အိုင်ရီးနာက ထပြီး စာအုပ်စင်ကို ဖွင့်၍ စာအုပ်
တအုပ် ယူလာသည်။ သူ့စာအုပ်စင်က စာအုပ်တွေ မနည်းမနော။ စာအုပ်မှာ
ဘိုးလေး ဘာသာပြန်ထားသည့် ဂျာမန်ကဗျာဆရာ ဂိုထား၏ Faust ကဗျာစာအုပ်
ဖြစ်သည်။ ဘိုးလေး လက်မှတ်ထိုးပြီး သူ့ကို အမှတ်တရ ပေးထားသော စာအုပ်။
လက်ရေးစောင်းစောင်း၊ မင်ထူထူကြီးဖြင့် ‘အိုင်ရီးနာအတွက်’ ဟု ရေးပေးထားပြီး
လက်မှတ်ထိုးပေးထားသည်။ နောင်တွင် ကျွန်မ အိုလ်ဂျီနှင့် တွေ့သည့်အခါ-

“သမီး သူ့လက်ရေးကို သေသေချာချာ ကြည့်စမ်း။ ကြိုးကြာတွေ ပျံဆင်း
လာသလိုပဲ” ဟု ပြောဖူးသည်။ ဆယ့်ခုနစ်နှစ် သမီးလေး အိုင်ရီးနာအတွက် ကျွန်မ

ဘိုးလေး ရေးသွားပုံမှာ ‘သမီးလေး အိုင်ရီးနာ၊ ဒါ သမီးအတွက် လက်ဆောင်နော်။ သမီးဟာ ကိုယ့်အနာဂတ်ကို ကိုယ် ယုံလိမ့်မယ်လို့ ဦး ယုံကြည်တယ်။ ဝိညာဉ် ရော၊ စိတ်ထဲမှာရော၊ အိပ်မက်ထဲမှာရော၊ ရည်ရွယ်ချက်တွေထဲမှာပါ သတ္တိရှိပါ။ အနာဂတ်ကို ယုံကြည်ပါ။ ခရီးအဆုံးကို အပြတ်သားဆုံး ကြည့်ထားပါ’

အိုင်ရီးနာက ကျွန်မကို ဂုဏ်ယူလို့မဆုံးသည့် လေသံဖြင့် ဖတ်ပြသည်။ ဘိုးလေးက သူ့ကိုယ်သူ အဖေရင်းလို သဘောထားပြီး ရေးသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ အောက်ဆုံးတွင် ‘သင်၏ ဘီပီ။ နိုဝင်ဘာ ၃၊ ၁၉၅၅’ ဟု လက်မှတ်ရေးထိုးထား သည်။ စာရွက်ကလေးကို တယုတယ လှန်ရင်း ငိုသံကလေးဖြင့် ပြောရှာသည်။

“နှစ်တွေကြာရင် သူ့ မင်အရောင် မှိန်သွားမလား မသိဘူးနော်။ အဲဒါ ဆိုရင်တော့ ဒုက္ခပဲ”

ကျွန်မတို့နှစ်ယောက် ဘိုးလေး၏ လက်ရေးကို အကြာကြီး စိုက်ကြည့် နေကြသည်။ လောကတွင် တခြား တန်ဖိုးရှိသည့်အရာ ဘာမှ မရှိတော့သည့် အလား။ အိုင်ရီးနာက စာအုပ်ကို ပိတ်လိုက်ပြီး ခါးဆန့်ရင်း ပြောသည်။

“ကိုယ်တို့ဘဝမှာ ဘိုးရစ်ဟာ ဘယ်လောက် အခရာကျခဲ့သလဲ ဆိုတာ ပြောရင် ယုံမှာတောင် မဟုတ်ဘူး။ သူ့ကဗျာရွတ်ပွဲတွေကို သွားနားထောင်တယ်။ သူငယ်ချင်းတွေက အစ်မကို မနာလို ဖြစ်ကြတယ်။ အင်္ဂလိပ်စာဌာနက ပါမောက္ခ နဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမတွေကလဲ ‘ဘိုးရစ်ပါစတာနက်ကို မင်း သိတယ်၊ ဟုတ်လား’ လို့ တအံ့တဩဝါင်းမေးကြတယ်။ ပြီးတော့ ဆရာမတယောက်က ‘သူ့ဆီက ကဗျာတပုဒ် လောက် တောင်းပေးပါလားကွယ်’ တဲ့။ အစ်မ တောင်းရင် သူ အသာတကြည် ရေးပေးတတ်တယ်။ အဲဒီလို အခါမျိုးများဆိုရင် ကျောင်းမှာ အစ်မ မျက်နှာပွင့် လိုက်ပုံများ ပြောမပြတတ်အောင်ပါပဲ။ သူ့ကျေးဇူးတွေလေ”

ရုရှားလူမျိုးတိုင်း ပါစတာနက်အတွက် ဂုဏ်ယူကြသည်။ ဤသည် မှာ ယနေ့တိုင် ဖြစ်၏။ သူ၏ စာပေဩဇာ တခုတည်းကြောင့်သာ မဟုတ်။ သူ၏ အမိတိုင်းပြည်အပေါ် သစ္စာကြီးမားလွန်းမှုကြောင့်လည်း ဖြစ်၏။ သူသည် အမိနိုင်ငံတော်ကို သူမတူအောင် ချစ်မြတ်နိုးသူ ဖြစ်သည်။ ဒေါက်တာဇီဗားဂိုး အတွက် ရသည့် နိဘယ်လ်ဆုကို သွားယူလျှင် တိုင်းပြည်ကို ပြန်မလာရဟု အစိုးရ က အမိန့်ထုတ်သဖြင့် ဆုလက်ခံယူဖို့ ငြင်းဆိုခဲ့လေသည်။ တပြိုင်တည်းတွင် ရုရှားနိုင်ငံပြင်ပသို့ ထွက်ခွင့်ပါ ပိတ်လိုက်သဖြင့် ၁၉၁၇ ခုနှစ် တော်လှန်ရေး နောက်

ပိုင်းတွင် ဂျာမနီသို့ ရောက်သွားသည့် မိဘများနှင့် ရော၊ အင်္ဂလန် ရောက်သွားသည့် ညီမများနှင့်ပါ လုံးဝ အဆက်အသွယ် ပြတ်သွားတော့သည်။

မော်စကိုမှ ရထား ဆယ့်ငါးမိနစ် မောင်းရသည့် စာရေးဆရာမြို့တော် စာပေရပ်ဝန်းသို့ ကျွန်မ ရောက်သွားသည်။ သည်ရွာကလေးတွင် ကျွန်မ ဘိုးလေး အနှစ်နှစ်ဆယ် နီးပါးနေ၍ ဒေါက်တာဇီဗားဂိုးကို ရေးသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ရောက် သွားသည့်အခါ ဝမ်းနည်းလွန်း၍ မငိုမိအောင် မနည်း ထိန်းထားရသည်။ ပြတိုက် လုပ်ထားသည့် သူ့အိမ် အပေါ်ထပ် စာကြည့်ခန်းထဲမှ သူ့စာရေးစားပွဲတွင် ကျွန်မ ဝင်ထိုင်လိုက်သည်။

လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်းငါးဆယ်က ထားခဲ့သည့်အတိုင်း ကော်ဖီပန်းကန် များတွင် ထင်နေသည့် အရစ်ကလေးတွေကို ကျွန်မ လက်နှင့် လိုက်ပွတ်ကြည့် နေမိသည်။ ပြတင်းပေါက်တွင် နှင်းခဲတွေ ဖွေးဖွေးလှုပ် ခိုတွဲလျက်။ ဒေးဗစ်လင်း ရိုက်သည့် ရုပ်ရှင်ထဲကအတိုင်းပင်။ တဆက်တည်း ဝတ္ထုထဲမှ ဗေရီယင်ကိုမြို့ ကလေးကို မြင်ယောင်လာသည်။ ပြီးတော့ ယူရီနှင့် လာရာ နောက်ဆုံးတွေ့သည့် မြို့စွန်တနေရာ နှင်းလွင်ပြင်ထဲမှ အိမ်ကလေး။ နှင်းတွေခဲနေသည့် ပြတင်းပေါက် မှ အဖြူရောင် ဇာခန်းဆီး။ ပိတ်ကားပေါ်တွင် တဒင်္ဂ ပဉ္စလက်ဆန်နေသည့် အခန်း။ ဂျူလီခရစ္စတီက အားမစိုက်ရဘဲ လာရာ အစစ်နှင့်မခြား သရုပ်ဆောင်နိုင်သည်။ သားမွေးဦးထုပ်နှင့် လှချင်တိုင်း လှနေသည်။

ပြတင်းပေါက်မှ အပြင်သို့ ငေးနေသည့် ကျွန်မ၏ ဘိုးလေး ဘိုးရစ်ကို မြင်ယောင်လာသည်။ ပန်းခြံ တဖက်ခြမ်းတွင် သူ့အလွန်သဘောကျသည့် ထင်းရှူး ပင်တန်း။ ယင်း၏ ဟိုမှာဘက်တွင်တော့ ဂိုဏ်းခွဲ ခရစ်ယာန် ဘုရားရှိခိုးကျောင်း ကြီး။ ဟိုးအဝေးတွင်မူ မြို့၏ သုသာန်မြေ ရှိလေသည်။ ဘိုးလေးအား မြှုပ်နှံသည့် ဂူသင်္ချိုင်းရှိသည့် သုသာန်။ သည်နေ့မနက် အစောပိုင်းတွင် ကျွန်မနှင့် ဘိုးရစ်၏ တူဖြစ်သူ ကျွန်မအဖေနှင့် နှင်းနွံထဲတွင် တစွပ်စွပ် လျှောက်ပြီး အုတ်ဂူဆီသို့ သွားခဲ့ကြသေးသည်။ ရောက်တော့ ကျွန်မတို့သားအဖ ပါးစပ်အဟောင်းသား ဖြစ်သွားသည်။ ဂူပေါ်မှ ခေါင်းရင်း ကျောက်စာတိုင်တွင် မှီထောင်ထားသည့် လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် ပန်းစည်းတစည်း။ ဆီးနှင်းတွေ နိုင်းချင်းနှင့် ပန်းရောင် နှင်းဆီပွင့်တွေ။ သူ့ကို ကြည့်ညှိသည့် ကဗျာပရိသတ် တယောက်ယောက် ရောက် လာခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်။ သူ့အုတ်ဂူတွင် စာလုံးတလုံးမျှ ရေးထိုးထားခြင်း မရှိ သည်မှာလည်း အံ့ဩစရာ။ အုတ်ဂူခေါင်းရင်း ကျောက်စာတိုင်တွင် ထွင်းထုထား

သည့် သူ့မျက်နှာတခုမှ လွဲ၍ ဘာမျှမရှိ။ အလွန်ရိုးသားသော၊ အားရှိသော မျက်နှာ။
လောကတွင် အလိုအပ်ဆုံး အရာ နှစ်ခု။

သူ့စာရေးစားပွဲမှ ကုလားထိုင်နောက်ကျောကို မှီလိုက်ပြီး ကျွန်မ လျှောက်
စဉ်းစားကြည့်နေမိသည်။ ငုံ့ပြီး စာရေးနေရာမှ သည်လိုပဲ နောက်မှီပြီး ငြိမ်သက်
နေသည့် အပြင်ရှုခင်းကို သူ ငေးနေလိမ့်မည်။ (ဘိုးလေးက စာရေးလျှင် လက်
နှင့်ပဲ ရေးသည်။) ယူရီနှင့် လာရာတို့၏ အချစ်ဇာတ်လမ်းကို ဆက်ရေးဖို့ သူ
စဉ်းစားခန်း ဝင်နေခြင်း ဖြစ်မည်။

ကျွန်မ ရောက်သွားချိန်က အပြင်တွင် နှင်းမိုးကလေး ဖွဲဖွဲရွာနေသည်။
နှင်းပွင့်ကလေးတွေ တဖြောက်ဖြောက် ကြွေကျနေသံမှ အပလုံးဝ တိတ်ဆိတ်လျက်။
အခန်းကို ကြည့်ရသည်မှာ ရင်နှင့် ကြေကွဲချင်စရာ။ ပရိဘောဂ များများစားစား
မရှိ။ အခန်းထောင့်တနေရာတွင် သံချေးတက်နေသည့် ခုတင်တလုံး။ ခုတင်
ခေါင်းရင်းတွင် တော်လ်စတိုင်းပုံတူ ခဲခြစ်လက်ရာ ကားတကား ချိတ်ထားသည်။
ခင်းထားသည့် ကြမ်းခင်းကော်ဇောက စုတ်ပြတ်နေပြီ။ စာအုပ်စင်ကို ကျွန်မ ထကြည့်
မိသည်။ ရှုရှားဘာသာဖြင့် ရေးထားသည့် သမ္မာကျမ်းစာ။ အိုင်းစတိုင်း၏ စာအုပ်များ၊
အော်ဒင်၏ ကဗျာပေါင်းချုပ် စာအုပ်များ။ ပြီးတော့ အဲလီးယက်၏ စာအုပ်များ၊
ဟင်နရီဂျိမ်းစ်၏ ဝတ္ထုများ။ ယိ(တ်စ်)၏ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်၊ ဘွားဘွား
ဂျိုးဇက်ဖင်း အကြိုက်ဆုံး ဗာဂျီနီးယားဝုမ်း၏ စာအုပ်များ။ နောက် ရှိတ်စပီးယား၏
ပြဇာတ်များနှင့် နေရူး၏ စာအုပ်များ။ စာအုပ်စင်ပေါ်တွင် ကျွန်မ ဘိုးလေး၏ ဓာတ်ပုံ
တပုံက အခုံအညား။ ဝတ်စုံနက်၊ ရုပ်အင်္ကျီအဖြူ၊ လည်စည်းနက်နှင့် ပုံကို ကြည့်
ပြီး ကျွန်မ အသက်ကို ခန့်မှန်းလိုက်သည်။ လေးဆယ်ကျော်အရွယ် ဖြစ်ရမည်။
သူ့မျက်နှာတွင် ဝေဒနာတွေ၊ ရမ္မက်ရှိန်တွေ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ၊ ကြောက်ရွံ့မှုနှင့်
ဒေါသအရောင်တွေကို အတိုင်းသား မြင်နေရသည်။ နှုတ်ခမ်းကို တင်းတင်းစေ့
ထား၏။ တစ်ခုခုကို ပြတ်ပြတ်သားသား ဆုံးဖြတ်ထားသည့် ပုံ။ သူ့မျက်နှာတွင်
ကြည်နူးမှု အပြုံးရိပ် လုံးဝ မတွေ့ရ။ သူ ဝတ္ထုအတွက် ချန်ထားပုံ ရသည်။

ဘိုးရစ်၏ သတ္တိနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်မ စဉ်းစားကြည့်သည်။ သူ့ချစ်
သည့် အမိနိုင်ငံတော်နှင့် ပတ်သက်လာလျှင် တပြားသားမှ အလျှော့မပေးခဲ့သူ
ဖြစ်သည်။ သူ့အသက်ကို ခြိမ်းခြောက်လာသည့် ဆိုဗီယက်ထောက်လှမ်းရေးများ
၏ မျက်နှာကို တည့်တည့်ကြည့်၍ အမောက်ထောင်ပြုမြဲ။ စတာလင်သာ သူ့ဘက်
မှာ မရှိလျှင် အခြားအခြားသော တော်လှန်ရေးရဲဘော် စာရေးဆရာများကဲ့သို့ ဇီဝိန်

mgye.com

အခြေ မခံရလျှင်တောင် အနည်းဆုံးတော့ ဆိုက်ဘေးရီးယားသို့ အပို့ခံရမည်မှာ အသေအချာ။

အစိုးရစစ်ထောက်လှမ်းရေးများက သူ့ကို အသေးစိတ် စောင့်ကြည့်နေသည်။ ထိုအခါ သည်စာကြည့်ခန်းကလေးသည် ခြေချုပ် အကျခံရသည့် ထောင်တွင်း 'တိုက်' များနှင့်မခြား ဖြစ်နေလိမ့်မည်။ သည်အပေါ်ထပ် အခန်းကလေးထဲတွင် စာရေးပြီး သူ့ဇနီး ဇီနောဒါက အောက်ထပ်တွင် စီးကရက် တလိပ်ပြီး တလိပ် သောက်ရင်း တယောက်တည်း ဖဲကစားနေလိမ့်မည်။ မဟုတ်လျှင် ပေါ်ခါစ တယ်လီဗေးရှင်း အဟောင်းကြီးကို ကြည့်နေလိမ့်မည်။

ပြီးတော့ဘိုးလေး အသက်အရွယ် ရလာချိန်နှင့် သူ့ချစ်သူ အိုလ်ဂါအကြောင်း ကျွန်မ ဆက်စဉ်းစားကြည့်သည်။ သည်နေရာမှ တင်္ဂါလိုမီတာလောက် ဝေးသည့် ရေကန်ဟိုဘက်ကမ်းမှ 'အိမ်ကလေး' တွင် ချစ်သူအလာကို အိုလ်ဂါ စောင့်နေလိမ့်မည်။ သူ ရောက်လာလျှင် လက်နှိပ်စက် ရိုက်ယူလာသည့် ဇီဗားဂိုးစာမူတွေကို ကြည့်ပြီး ဘယ်လောက် ကြိုက်ကြောင်း၊ ဘယ်လိုစွဲကြောင်း အားပေးလိမ့်မည်။ သို့သော် အိုလ်ဂါ၏ ဓာတ်ပုံ သို့မဟုတ် ပန်းချီကားတချပ်မျှ သူ့အိမ်မှာ မရှိ။ ဤသည်မှာ ထူးဆန်းနေ၏။ ကျွန်မအထင် အိုလ်ဂါက သူ့ကို ကိုးကွယ်သူ။ ဒေါက်တာ ဇီဗားဂိုး ဖြစ်လာအောင် ရာနှုန်းပြည့် အဘက်ဘက်က ဝိုင်းဝန်းသူ။ ပြီးတော့ သူ့ကို အသက်ပေး၊ ဘဝပေးထားသည့် ချစ်သူ။ ပြီးတော့ အာဏာပိုင်တွေက သူ့အပေါ် ဖိအားပေးလာလျှင် အကာအကွယ် အမျိုးမျိုးပေးသည့် ချစ်သူ။ သူ့ကို ဘယ်လောက် နားလည်သည့် ချစ်သူမျိုးပါလဲ။ ဘယ်လောက်ချစ်သည့် ချစ်သူမျိုးပါလဲ။ သို့သော် အနုပညာသည်များသည် အတ္တကြီးကြသည်။ တကိုယ်ကောင်း ဆန်ကြသည်။ ကျွန်မ ဘိုးလေးလည်း အလားတူပင်။ အိုလ်ဂါကို ဘိုးရစ် အသုံးချသွားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု လွယ်လွယ် နိဂုံးဆွဲလျှင် ရသည်။ ကျွန်မကတော့ သည်လို မြင်သည်။ အိုလ်ဂါ၏ ခိုင်မာသည့် သစ္စာမေတ္တာနှင့် ကျွန်မဘိုးလေး မတန်ဟု ဆိုချင်သည်။ အမျိုးသမီးကို အန္တရာယ်ချောက်ကမ်းပါးထဲ မကျအောင် သူ ဘာတခုမှ အားမထုတ်ခဲ့။ အကာအကွယ် မပေးခဲ့ပေ။

သူ့စာကြည့်ခန်းထဲကို ကျွန်မ နောက်ဆုံး ဝေ့ကြည့်လိုက်သည်။ ကျွန်မ စာအုပ်တအုပ် ရေးချင်နေသည်။ ရေးဖြစ်လျှင် သူ့ပင်ကိုစရိုက်နှင့် တခြားစီ ဖြစ်လောက်အောင် သူ့ရဲဘောကြောင်ရခြင်းအကြောင်း လေ့လာချင်သည်။ နှလုံးသားကို ဖယ်ထားပြီး ဘယ်အကြောင်းကြောင့် အိုလ်ဂါ ပြစ်ဒဏ်ခံရခြင်းအတွက် သူ့

အစွမ်းအစ၊ အခွင့်အာဏာတွေ ထုတ်မသုံးခဲ့တာလဲ ဆိုတာတွေ လေ့လာကြည့်ချင်
 သည်။ နှိုက်တွေးကြည့်ချင်သည်။ ဘာကြောင့် သူ့ကိုယ်သူ စိတ်ဆင်းရဲ ခံသွားရ
 တာလဲ။ ချစ်သူ ထောင်ကျတာ၊ ချွေးတပ်စခန်းမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ လောကဇရဲ
 ကျနေတာကို သူ လက်ပိုက်ကြည့်နေတာကို ကျွန်မ ခွင့်လွှတ်ရမှာလား။ သူ့ကို
 ချစ်လွန်းလို့ အန္တရာယ်တွေကို အမှုမထားဘဲ သူနှင့်အတူ သည်စာအုပ်ကြီး ပြီးသည်
 အထိ သူ့ကို နံဘေးမှ ဖေးကူခဲ့သည့် ချစ်သူကို ဘာကြောင့် လက်မထပ်ခဲ့တာလဲ။
 ဒေါက်တာဇီဗားဂိုးထဲတွင် သူ ထည့်ရေးသွားသည်။

“ယူရီ သူ့ကို ချစ်သည်။ စွဲစွဲလမ်းလမ်း ချစ်သည်။ ဘယ်လောက်
 ချစ်ဖို့ ကောင်းသည့် မိန်းကလေးလဲ။ အိပ်မက်ထဲတွင် သူ ရှာဖွေနေ
 သည့် မိန်းကလေးမျိုး။ သူနှင့် တူနှိုင်းစရာ မရှိလောက်အောင် အံဝင်
 ခွင်ကျ မိန်းကလေး။ ဘုရားသခင် ဖန်ဆင်းပေးသည့် မိန်းကလေးမျိုး။
 ဘုရားသခင်က သူ့အတွက် ကလေးတယောက် မွေးဖွားသန့်စင်ပေးပြီး
 သူ့အကြိုက် ဝိညာဉ်ပါ ထည့်သွင်း၍ အနီးပါ ပတ်ပေးလိုက်သည့်နှယ်
 တည်း။”

နိဘယ်လ်ဆုကို ငြင်းပြီးနောက် ပြတင်းပေါက်မှ အပြင်သို့ ငေးနေသည့်
ဘိုးရစ်၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်။

အခန်း (၁)

အခြားကမ္ဘာမှ မိန်းကလေး

နို့ဗီးမိယား၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ‘ကမ္ဘာသစ်’ ဖြစ်သည်။ ၁၉၂၅ ခုနှစ်ကတည်းက စထုတ်သည့် လစဉ်ထွက် စာပေဂျာနယ် ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက် စာရေးဆရာများသမဂ္ဂ၏ ကြီးကြပ်မှုအောက်တွင် ရှိသည်။ စာပေလောကကို အပြတ်နှိမ်နင်းသည့် ခေတ်တွင် ‘ကမ္ဘာသစ်’ မှာ နာမည်အကြီးဆုံးဂျာနယ် ဖြစ်သည်။ စာပေစိစစ်ရေးက စာရေးဆရာတွေ၊ ဂျာနယ် မဂ္ဂဇင်းတွေကို အပြတ်နှိပ်ကွပ်နေချိန်။ စာရေးဆရာတွေကို မျက်ခြည်မပြတ် စောင့်ကြည့်နေချိန်။

ပွတ်ရှ်ကင်ပန်းခြံထဲမှ ရုံးခန်းတွေမှာ ယခင်က အလွန်မတန် ခမ်းနားကြီးကျယ်သည့် ကပွဲရုံကြီးကို ပြုပြင်ထားသည့် အခန်းများ ဖြစ်သည်။ အားလုံး အနီရဲ့ရဲဆေးရောင်တမျိုးတည်း သုတ်ထားသည်။ နဖူးစည်းတွေက အခုံအညား။ ပွတ်ရှ်ကင်ခေတ်ကတည်းက ရှိခဲ့သည့် ကပွဲရုံကြီးဖြစ်ပြီး ပွတ်ရှ်ကင် ကိုယ်တိုင်လည်း ကခဲဖူးသည်တဲ့။

ကဗျာဆရာ၊ စာရေးဆရာ၊ ဂျာနယ် အယ်ဒီတာ ဆီမွန်ရော့ဗ်က မြင်းလည်ဆံမွေးပုံစံ ဆံပင်ဖြူတွေနှင့်။ ပြီး လက်စွပ်ထူထူကြီးနှင့်။ အမေရိကန်ပုံစံ

ဝတ်စုံပွပ္ပကြီးနှင့် အခုံအညား။ သူတို့လက်တွေ့ကို လှုပ်မရအောင် ချုပ်နှောင် ခြိမ်းခြောက်ထားသည့်ကြားမှ သူ့ဂျာနယ်တွင် နောက်ပိုင်း ဝင်ရေးလာသည့် ကလောင် တွေမှာ ပါပယ်အင်တိုကော့စကီ၊ နီကိုလိုင်းချူကော့စကီနှင့် ဘိုးရစ် ပါစတာနက် တို့ဖြစ်သည်။ အိုလ်ဂါက အယ်ဒီတာ့လက်ထောက်။ စာရေးဆရာများနှင့် ဆက်ဆံ ရသူ။

၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ချမ်းမြမြ နေ့တနေ့။ မိုးနှင်းဖွဲဖွဲကလေး တွေ ပြတင်းပေါက်ကို တဖြောက်ဖြောက် ပက်နေသည်။ အိုလ်ဂါက သူငယ်ချင်း နာတာရှာဘီယင်ချီနှင့် နေ့လယ်စာစားဖို့ အပြင်ထွက်မည့်ဆဲဆဲ။ နာတာရှာက ဂျာနယ်ထုတ်လုပ်ရေး မန်နေဂျာ။ သူတို့ ထွက်မည့်ဆဲဆဲတွင် သူတို့ သူငယ်ချင်း ဇီနေဒါပီဒူနာယာက -

“ဒီမယ် ဘိုးရစ်၊ ရှင့်ပရိသတ် တယောက်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးမယ်၊ ရှင့် ကဗျာ တွေကို အသည်းစွဲ” ဟု အိုလ်ဂါကို မေးထိုးပြပြီး ပြောလိုက်သည်။

အိုလ်ဂါ ကြောင်သွားသည်။ သူ့အသည်းစွဲ ကဗျာဆရာ။ ဘုရား... ဘုရား။ သူ့ကို ရပ်ပြီး ပြုံးကြည့်နေပါကလား။ ဘယ်က ဘယ်က သတ္တိတွေ ဝင်လာသည် မသိ။ ခပ်တည်တည်နှင့် လက်ကမ်းပေးလိုက်တော့ သူက တလေးတစား ယူနမ်း သည်။ ပြီးတော့ သူက မေးသည်။ သူကဗျာစာအုပ် ဘယ်နှအုပ် ရှိသလဲတဲ့။ တအုပ်ပဲ ရှိပါသည် ဆိုတော့ ဘိုးရစ် တအံ့တဩ ဖြစ်သွားပြီး-

“အို... ကိုယ် ပေးမှာပေါ့ကွာ။ ကိုယ်က ရသမျှစာအုပ်တွေ အားလုံး ပေးပစ် တာ။ ဒါပေမဲ့ မင်းအတွက် ရှာပေးပါမယ်”

ဟု ပြောပြီး လောလောဆယ် သူ ဘာသာပြန်တွေ ရေးနေကြောင်း၊ စိစစ် ရေးဒဏ်ကြောင့် ကဗျာရေးဖို့ ခက်လာကြောင်း၊ လောလောဆယ် ရှိတ်စပီးယား တွေ ပြန်နေကြောင်း ရှင်းပြသည်။

ဘိုးရစ်၏ စာပေသက်တမ်းတလျှောက်တွင် ဘာသာပြန်မှ ရသည့် စာမူခတွေမှာ တနှင့်တပိုး ဖြစ်သည်။ ပြင်သစ်၊ ဂျာမန်နှင့် အင်္ဂလိပ် အပါအဝင် ဘာသာများစွာ ပြန်ဆိုနိုင်သဖြင့် အလုပ်တွေ ဆက်တိုက်ရခဲ့သည်။ ဘာသာပြန် ရာတွင် မူရင်းဘာသာကို အနှစ်သာရပါအောင်၊ ရသမြောက်အောင် ပြန်နိုင်ပြီး ရှိတ်စပီးယားကို ပြန်ဆိုရာတွင် ထိထိမိမိ ပြန်နိုင်သဖြင့် နိုဘယ်လ်ဆု ဆန်ခါတင် စာရင်း ဝင်လုလု ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။

၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် ရှိတ်စပီးယား၏ ပြဇာတ်တွေကို ဘာသာပြန်နေခြင်း အတွက် ဗြိတိသျှသံရုံးမှ သူ့ကို ချီးကျူးဂုဏ်ပြုသည့် စာတစောင် ပို့လာသည်။

ဤသို့ဖြင့် နှစ်ပေါင်းများစွာ သူ ဝင်ငွေ ကောင်းနေခဲ့သည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် မိတ်ဆွေ တယောက်ကို သူ ပြောခဲ့သည်။

“ရှိတ်စပီးယား စာအုပ်တွေက ငါ့ထမင်းအိုး ဖြစ်နေတယ်ကွ”
တနေ့ ‘ကမ္ဘာသစ်’ တွင် အိုလံဂျီကို သူ ပြောပြသည်။

“ကိုယ် ဝတ္ထုတပုဒ် ရေးနေတယ်။ ဘယ်လိုဝတ္ထုမျိုး ဖြစ်လာမယ် ဆိုတာ မပြောတတ်သေးဘူး။ ဟိုဘက်ခေတ် မော်စကိုအကြောင်းတွေ ပြန်ဖော်မယ် စိတ် ကူးတယ်။ မင်း မမွေးခင် ခေတ်အကြောင်းပေါ့။ အဲဒီမှာ အနုပညာအကြောင်း ပြော မယ်။ အတွေးအခေါ်တွေ ထည့်မယ်”

သည်တုန်းက သူ့ဝတ္ထုကို ပေးထားသည့် နာမည်မှာ ‘ယောက်ျားလေး များ၊ မိန်းကလေးများ’ ဖြစ်သည်။

ပြောပြီး သူ ခပ်ဆိုင်းဆိုင်း ဖြစ်သွားသည်။ ပြီးတော့ ရှက်ကိုးရှက်ကန်း ဖြစ်နေပုံဖြင့် -

“စိတ်ဝင်စားကြမယ် ထင်ပါတယ်နော်” ဟု ပြောလေသည်။ သူ့အသက် ငါးဆယ့်ခြောက်နှစ် ရှိပြီ။ အိုလံဂျီထက် နှစ်နှစ်ဆယ်ကျော် ကြီးသည်။ သူ့မျက်နှာ က မြင်းမျက်နှာလို ရှည်မျောမျော။ သို့သော် အားရှိသည့် မျက်နှာမျိုး။ ကြည့်လို့ ကောင်းသည်။ ယောက်ျားပီသပြီး ခုံညားစွာ ချောသည်။ စင်စစ် အိုလံဂျီရှေ့တွင်မို့ သူ ရှိုးတိုးရှန်တန် ဖြစ်နေခြင်း။ သူ့တွင် ပရိသတ် အခိုင်အမာရှိကြောင်း သူ သိပြီး သား။ မိန်းမ၊ ယောက်ျား အများအပြား သူ့ကို လေးစားကြသည်။

နောင်တွင် သူ့တပည့် ဖြစ်လာမည့် ကဗျာဆရာ အင်ဒရေးဗွန်ဇင် နက်စကီ က သူနှင့် ၁၉၄၆ ခုနှစ်က တွေ့ခဲ့ပုံကို သည်လို ရေးခဲ့သည်။

“ဘိုးရစ်စကားပြောပြီဆိုရင် လိုရင်းရောက်အောင် တောက်လျှောက် ပြောသွားတယ်။ သူ စိတ်ပါလက်ပါ ပြောပြီဆိုရင် ပါးရိုးနှစ်ဖက် လှုပ် လာတယ်။ ကျွန်တော် သူ့ကို ကြည့်ညှိတယ်။ ဒါကြောင့် ကိုးကွယ် တယ်။ သူ့မှာ အင်မတန် ပြင်းတဲ့ သံလိုက်ဓာတ်လို ဆွဲငင်အား ရှိတယ်။ သူ့အသိဉာဏ်ဟာ ကမ္ဘာကြီးလောက် ကျယ်တယ်။ သူ စကားပြောရင် မေးရိုးဟာ တဆတ်ဆတ် လှုပ်နေတယ်။ သူ့နှာတံက စင်းနေတယ်။ နှာခေါင်းဖျားက သေနတ်ဒင်လိုပဲ။ နှုတ်ခမ်းတွေက မနုဿိဟတကောင် ရဲ့ နှုတ်ခမ်းမျိုးတွေ၊ မီးခိုးရောင် ဆံပင်တွေကို တိုတို ညှပ်ထားတယ်။”

အားလုံး ခြံကြည့်လိုက်ရင် သူ့ကိုယ်ကနေ သံလိုက်သတ္တိလှိုင်းတွေ တလွင့်လွင့် ထုတ်လွှတ်နေသလိုပဲ။”

ဘဝတလျှောက်လုံးတွင် အမျိုးသမီးတွေ သူ့ကို ကြွေကြာသည်။ သို့သော် သူက ဝါသနာ မပါ။ စည်းစောင့်သည်။ ကျားကျား၊ မမ မခွဲခြားဘဲ တန်းတူ ဆက်ဆံသည်။ သို့သော် အိုလ်ဂါနှင့် တွေ့မှ ကဗျာဆရာ ကဗျာဆန်လာပြီး စိတ်တွေ နူးညံ့လာသည်။ လှုပ်ရှားလာသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကြွေလေတော့သည်။

ဇီနောဒါပီဒူနာယာနှင့် နှုတ်ဆက်စကားပြောပြီး အမျိုးသမီးကလေး၏ လက်နှစ်ဖက်ကို ယူနမ်း၍ ထွက်သွားသည်။ အိုလ်ဂါက ရပ်ပြီး အကြောင်သား ငေးကြည့် ကျန်ရစ်သည်။ ထိုတဒင်္ဂသည် သူ့ကမ္ဘာကလေး တိမ်းစောင်းသွားသည့် တဒင်္ဂ ဖြစ်သွားသည်။

အိုလ်ဂါသည် သူ ကိုးကွယ်သည့် သူ့အချစ်ဆုံး ကဗျာဆရာနှင့် ကြုံရခြင်းအတွက် တသိမ့်သိမ့် ကြည်နူးလျက်ရှိသည်။

‘ဘုရား...ဘုရား... တလက်လက် အရည်လဲနေတဲ့ မျက်လုံးတွေနဲ့ သူ ငါ့ကို စိုက်ကြည့်သွားတယ်’ ဟု ပြန်တွေးရင်း အိုလ်ဂါ ရင်တွေ တုန်နေသည်။ ‘ဟုတ်တယ်၊ သူ တကယ် ငါ့ကို အမြတ်တနိုး ကြည့်သွားတာ။ ငါ မမှားဘူး’ ဟုလည်း သူ့ကိုယ်သူ အားပေးလိုက်သည်။ အိုလ်ဂါ အတည်ပြုလိုက်ပြီ။ ဘဝအတွက် အထူးဆန်းဆုံး ကံကောင်းခြင်းမျိုးပါလား။ သေချာပြီ။ သူ ငါ့ရင်ထဲ ရောက်လာပြီ။ ဘာလိုသေးလဲ။ ငါ့ဘဝ ပြည့်စုံသွားပြီ။

ဒေါက်တာဇီဗားဂိုး အခန်း (၂) တွင် လာရော့ကို စာဖတ်ပရိသတ်နှင့် မိတ်ဆက်ပေးခဲ့သည်။ ခေါင်းစဉ်နာမည်က ‘အခြားကမ္ဘာက မိန်းကလေး’။ ယူရီ ဇီဗားဂိုးနှင့် လာရာ စတွေ့သည့် အခန်းကို သူနှင့် အိုလ်ဂါ စတွေ့စဉ်က အတိုင်း ရေးထားခြင်း ဖြစ်သည်။

“သူ့မှာ ကလက်တက်တက် အမူအရာ လုံးဝ မရှိတော့။ သူ့ကို သူများ တွေသဘောကျအောင် အားထုတ်မဲ့ ပုံမျိုးလည်း မဟုတ်ဘူး။ သူ့ကိုယ်သူ လှအောင်ပအောင် ကြိုးစားတာမျိုးလည်း မတွေ့ရဘူး။ မိန်းမသား ဖြစ်ရတဲ့ ဘဝတိုင်းကို မကျေမနပ် ဖြစ်နေပုံ။ ဒါမှမဟုတ် မွေးရာပါ လှနေတဲ့ အလှကို သူ့ဘာသာ သူ ဒဏ်ခတ်နေသလိုလို့။ အဲဒီ မာနမျက်နှာ ကိုက ကြာလေ ချစ်ဖို့ ကောင်းလေပဲ”

အိုလ်ဂါသမီးကလေး အိုင်ရီးနာက ပြန်ပြောပြသည်။

“သူတို့နှစ်ယောက်က တယောက်နဲ့တယောက် အပြန်အလှန် သဘော ကျနေကြတာ။ မေမေက သိပ်လှတာ။ ဒါပေမဲ့ ညှိုးနေတဲ့ အလှမျိုးပေါ့နော်။ မေတ္တာ လက်ပန်းကျနေသူတဦးရဲ့ အလှမျိုး။ လှတပတ်နွမ်းကလေးပေါ့။ အရည်လဲ့နေတဲ့ မေမေမျက်လုံးတွေကို ဘိုးရစ် စိုက်ကြည့်နေရင် သူ့မျက်စိထဲမှာ အများကြီး၊ အများကြီး မြင်နေရမယ်လို့ ကျွန်မ ထင်တယ်”

နောက်တနေ့တွင် ပါစတာနက်က အိုလ်ဂျီဆီသို့ ပါဆယ်တထုပ် ပို့ပေး လာသည်။ ခပ်ပါးပါး သူ့ကဗျာစာအုပ် ငါးအုပ်နှင့် ဘာသာပြန် စာအုပ်ထူထူကြီး များ။ ကမ္ဘာသစ်ဂျာနယ်တိုက်မှ သူ့စားပွဲပေါ် ရောက်နေသည့် ချစ်သော ဆရာ၏ စာအုပ်တွေကို တွေ့တော့ အိုလ်ဂျီ၏ နှလုံးပိတ် မည်သို့ရှိမည်ကို မှန်းဆကြည့်နိုင် ပါသည်။

အိုလ်ဂျီက သူ့ကို လွန်ခဲ့သည့် ဆယ့်လေးနှစ်ကတည်းက တွေ့ဖူးခဲ့သည်။ ထိုစဉ် က မော်စကို တက္ကသိုလ်တွင် ဘာသာဗေဒ ကျောင်းသူဘဝ။ သူ့ကဗျာရွတ်ပွဲကို သွားရောက်နားထောင်ခဲ့စဉ်က ဖြစ်သည်။ ‘မားဘင်’ ဟူသည့် ကဗျာကို သူ့ အသည်းစွဲ ကဗျာဆရာကိုယ်တိုင် ရွတ်မည်ဆို၍ နေရာရဖို့ စောစော သုတ်ခြေ တင်သွားသည်။ ကဗျာက အချစ်ဦး၏ ငြင်းပယ်ခံဘဝကို မြည်တမ်းသည့် ကဗျာ ရှည်ကြီး။

အခမ်းအနား စသည့် ခေါင်းလောင်းသံနှင့်အတူ ဆံပင်နက်နက်နှင့် ကဗျာဆရာ အိုလ်ဂျီကို ဖြတ်လျှောက်သွားသည်။ သူ့တွင် မမြင်နိုင်သည့် ဓာတ်အား လို စွမ်းအင်တမျိုးမျိုး ရှိနေသည်ဟု စိတ်ထဲ သိမ့်ခနဲ ခံစားလိုက်ရ၏။ မမြင်ရသည့် မီးလျှံများနယ်။

သူ ရွတ်ဆိုပြီးသည်နှင့် သူ့ ပရိသတ်က သူ့ဆီ အတင်းတိုးဝှေ့သွားပြီး သူ့ လက်ကိုင်ပဝါကို ဝိုင်းလှကြရာ လက်ကိုင်ပဝါကလေး တစစ ဖြစ်သွားလေ တော့သည်။ သည်တော့ သူ့လက်ထဲမှ စီးကရက်တို့ကို ဝိုင်းလှကြပြန်သည်။ သည်မျှ သူ့အား ချစ်သည့် ပရိသတ်တွေ။ သူ့ကိုယ်ပွားအဖြစ် အမှတ်တရသိမ်းဆည်းထား ဖို့ ဖြစ်သည်။

နောက် ဆယ်စုနှစ် တခုအကြာ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယအကြိမ်သူ့ကို အိုလ်ဂျီ ထပ်တွေ့သည်။ သမိုင်းပြတိုက်တွင် ကျင်းပမည့် စာပေဟောပြောပွဲ

mgvoe.com

လက်မှတ်တစောင် ရသည်။ ရှိတ်စပီးယား ဘာသာပြန် ပြဇာတ်များအကြောင်း သူ ဟောပြောမည့် ပွဲ။

ရှိတ်စပီးယားနှင့် သူ ဖူးစာဆုံခဲ့ပုံကို အိုလ်ဂါ ပထမဦးဆုံး ကြားဖူးခြင်း ဖြစ်၏။

သူ ဂျာမနီနိုင်ငံ 'မားဘင်' တက္ကသိုလ်တွင် တက်နေစဉ် ငယ်ချစ်ဦး အီဒါ က အင်္ဂလိပ်စာပေနှင့် မိတ်ဆက်ပေးခဲ့သည်။ အီဒါက သူ့ 'မားဘင်' ကဗျာကို သိပ်သဘောကျခဲ့သည့် မော်စကို သူဌေးကြီးတဦး၏ သမီး ဖြစ်သည်။ သူ့ကို ငယ်ငယ်က ဘိုးရစ် စာပြပေးခဲ့ဖူးသည်။ အီဒါတို့ ညီအစ်မ ၁၉၁၂ ခုနှစ်တွင် ကင်းဘရစ်သို့ အလည်ရောက်လာကြသည်။ ဤတွင် အင်္ဂလိပ်ကဗျာတွေ၊ ပြဇာတ် တွေနှင့် သူ စရင်းနှီးခဲ့သည်။ နွေရာသီတွင် မားဘင်သို့ အီဒါ ရောက်လာသည်။ ရှိတ်စပီးယား ပြဇာတ်တွေ၊ ကဗျာစာအုပ်တွေ တပုံကြီး သူ့အတွက် ဝယ်လာသည်။ သူ့ကို ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ လက်ဆောင်ပေးခြင်း ဖြစ်၏။

၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် ပါစတာနက်၏ 'ဟင်းမလက်' ဘာသာပြန်ကို သက်ဆိုင်ရာက မော်စကို ယဉ်ကျေးမှုဇာတ်ရုံတွင် ကပြခွင့်ပြု သည်။ ကပြသည့်အခါ ဝက်ဝက်ကွဲ အောင်မြင်လေတော့သည်။ ငွေရေးကြေးရေး ရော၊ ဂုဏ်သိက္ခာပါ သူ ထောင်တက်သွားလေတော့သည်။

ဤသို့ဖြင့် ရေးလက်စ ဝတ္ထုကို ဇောက်ချရေးဖို့ ပို၍ အာရုံရလာပြီး ရေးဖြစ် လေတော့သည်။ ပြီးခဲ့သည့် လေး ငါးနှစ်က တင်းကျပ်မှုမျိုးတွေ လျော့ပါးလာသဖြင့် ရေးအားတက်လာသည်။ ပိုပြီး စျာန်ဝင်လာသည်။ သို့သော် ငွေရေးကြေးရေး ကျပ်တည်းလာသဖြင့် တဖြည်းဖြည်းနှင့် စိတ်ဓာတ်တွေ ကျလာပြီး ကြောက်စိတ် တွေပါ ဝင်လာသည်။ ၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင် တော်လှန်စာပေ၏ ခေါင်းကိုင်အဖေ မက်ဇင်ဂေါ်ကီထံသို့ စာတွေ ရေးသည်။ ဝတ္ထုတိုတွေ ရေးပြီး မဂ္ဂဇင်းတွေ ပို့သည်။ ပြီးတော့ပေါင်းချုပ်တွေ ပြန်ထုတ်လုပ်ဖို့ လိုလာပြီ။ သူ့ စားအိုးက ကြီးလာလေပြီ။ ပထမအိမ်ထောင်နှင့် ကွာရှင်းပြီး ဒုတိယ အိမ်ထောင် ထူလိုက်သည့်အတွက် သူ နှစ်အိုးစားဘဝကို ရုန်းကန်နေရပြီ။

ပြဿနာမှာ အာဏာပိုင်တွေအကြိုက် လိုက်ရေးပြီး ရောယိမ်းလိုက်၊ ဘာသာယိမ်းလိုက် မလုပ်နိုင်ခြင်းပင်။ သည်တော့ သူ့စာအုပ်တွေ စိစစ်ရေးတွင် အမြဲ အရစ်ခံရပြီး တစ်နေ့သည်က များလာသည်။

၁၉၂၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လထဲတွင် အမိန့်တခု ထွက်လာသဖြင့် စာပေလောက

mgyoe.com

သားတွေ ယောက်ယက်ခတ်သွားကြသည်။ ဆိုဗီယက် စာရေးဆရာများသည် နိုင်ငံတကာ မူပိုင်ခွင့်နှင့် အကျိုးဝင်စေရန် နိုင်ငံခြားတွင် သူတို့စာအုပ်များ ထုတ်ဝေ ကြသည်။ (ရုရှားက နိုင်ငံတကာ ထုတ်ဝေခွင့်စည်းကမ်း လိုက်နာရန် လက်မှတ် ထိုးမထား) ပြည်တွင်း စာပေစိစစ်ရေးကို ရှောင်ကြခြင်းလည်း ဖြစ်၏။

ဩဂုတ်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံခြားတွင် ထုတ်ဝေသည့် စာရေးဆရာ နှစ်ယောက်ကို အစိုးရက အရေးယူလိုက်သည်။ ဇာမယာတင်နှင့် ဘိုးရစ်ပီလင်ညက် တို့ နှစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက် ဆန့်ကျင်ရေးစာပေ ရေးဖြန့်သည် ဟူသည့် ပုဒ်မနှင့် အရေးယူခြင်း ဖြစ်သည်။ စာရေးဆရာတွေ အားလုံး လက်တွန့်ကုန်ကြ သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဇာမယာတင်က ပြင်သစ်သို့ ထွက်ပြေးသွားပြီး ပီလင်ညက်ကို စာပေလုပ်သားအဖွဲ့မှ အတင်း ထွက်စာတင်ခိုင်းလိုက်သည်။ သူတို့ နှစ်ယောက် စလုံး ပါစတာနက်နှင့် ရင်းနှီးခင်မင်သူများ ဖြစ်သည်။ သူတို့နှင့်အတူ ဘိုးရစ် ခံစား ရသည်။ သည်ကာလတွင် စုပေါင်းလယ်ယာစနစ် အစိုးရက စတင် အကောင်အထည် ဖော်သည်။ ပြင်းထန်လှသည့် သည်ဥပဒေကြောင့် ကျေးလက်ပြည်သူ သိန်းသိန်း ကုဋေ၏ ဘဝအထွေထွေ ပျက်စီးခြင်းငါးပါးနှင့် ပျက်စီးကြရသည်။

၁၉၃၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ပါစတာနက်က သူ့ ကဗျာ စာအုပ်တွင် အမှာ ရေးသည်။

“တော်လှန်ရေးသည် ပြောလို့ မယုံနိုင်အောင် ရုရှားပြည်သူတွေ သေကျေ ပျက်စီးခဲ့လေပြီ။ သို့သော် မိုးကွက်ကျား ရွာခြင်းမျိုး။ လူနပ် ချမ်းသာတွေက ဘေးမသိ ရန်မခ”

စသည်ဖြင့် တော်လှန်ရေးလွန် ကာလကို ရဲရဲတင်းတင်း ဝေဖန်ခဲ့သည်။ ဤတွင် ဆိုဗီယက် အာဏာပိုင်တွေကို ဝေဖန်သည့် ကဗျာတွေ လိုမ့်ထွက်လာ တော့သည်။ ဤတွင် ပါစတာနက်၏ လက်သံတွေ ပိုပြောင်လာသည်။ သူ့သား အိမ်ဂိုးနီက ဝေဖန်သည်။

“အဖေဟာ အမှန်တရားရဲ့ သက်သေ ဖြစ်လာတယ်။ ပြီးတော့ သူ့ ခေတ်ရဲ့ တော်လှန်ရေးစိတ်ဓာတ် မီးရှူးတန်ဆောင် ဖြစ်လာတယ်”

ဘိုးရစ် သည်လို ဖြစ်လာသည်မှာ သူ့အဖေ၏ ဆုံးမသွန်သင်မှုကြောင့် ဖြစ်နိုင်သည်။

အဖေ လီယိုနစ် ပါစတာနက်က သူ့ကို ဆုံးမခဲ့ဖူးသည့် စကား။

“စာပေနဲ့ အနုပညာအပေါ်မှာ မင်း ရိုးသားရင်၊ သစ္စာရှိရင် မင်းရဲ့ရန်သူ တွေ အလိုလို မင်းကို ဦးကျိုးလာလိမ့်မယ်”

၁၉၃၀ ခုနှစ် နွေရာသီတွင် ဘိုးရစ် ကဗျာတပုဒ် ရေးသည်။ ‘သူငယ်ချင်း တယောက်သို့’ ဟူသည့် ကဗျာ။ ရည်ညွှန်းချက်ကို ရဲရဲတင်းတင်း ပေးလိုက်သည်။ ‘ဘိုးရစ် ပီလင်ညက်သို့’။ ထိုစဉ်က မဟော်ဂနီ ဟူသည့် သူ့ ဝတ္ထုလတ်တပုဒ် ထွက် ပြီးခါစ။ ထရော့စကီ ကွန်မြူနစ်ဝါဒကို ထောက်ခံသည့် ဝတ္ထု။ ဆိုဗီယက်တွင် ထုတ်ဝေခွင့် အပိတ်ခံရသဖြင့် ဘာလင်တွင် ထုတ်ဝေသည့် စာအုပ်။

ထို့နောက် ပါစတာနက်၏ ကဗျာစာအုပ် တအုပ်ကို ‘ကမ္ဘာသစ်’ စာအုပ် တိုက်မှ ၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေခွင့် ရသည်။ ‘အတားအဆီးများပေါ်မှ’ ကဗျာ စာအုပ်လည်း ထပ်မံ ရိုက်နှိပ်ခွင့် ရသည်။ ပီလင်ညက်၏ အထီးကျန်ဘဝနှင့် အနှိပ် စက်ခံ စာရေးဆရာများဘက်မှ ရပ်တည်ပြီး ရေးသည့် ကဗျာများ ဖြစ်သည်။

“ကျုပ်တယောက်တည်း တိုင်းတဲ့ ပေတံ မဟုတ်။
 ငါးနှစ်စီမံကိန်း တက်လိုက် ကျလိုက်၊
 ကျုပ် အသက်ရှူမဝတာ ဘာလုပ်ရပါ။
 လှုပ်ရှားမှုတွေ နွေးထွေးလာ၊
 ဆိုဗီယက်တွေ အလုပ် လုပ်နေကြ။ ငါတို့ရက်တွေ အလဟဿ
 စင်မြင့်ပေါ်မှာ ခုံတွေ နေရာအပြည့်၊
 ကဗျာဆရာတွေအတွက် နေရာမရှိ။
 ခုံလွတ်ရှိပါကလည်း ကဗျာဆရာအတွက်
 ကြောက်မက်ဖွယ် အန္တရာယ်။”

၁၉၃၃ ခုနှစ် ရောက်တော့ လယ်ယာမြေ ပြည်သူပိုင်လုပ်သည့်ကိစ္စ အဖြေထွက်လာသည်။ လယ်သမား ငါးသန်း အသက် ဆုံးရှုံးခဲ့သည်။ ဘယ်တုန်း ကမျှ မကြားဖူး၊ မကြုံဖူးသည့် ဘေးဆိုးကြီး။ ဒေါက်တာ ဇီဗားဂိုးထဲတွင် ပါစတာနက် ရေးသွားသည့် အတိုင်းပင်။

“ကျွန်တော့်အထင်ပြည်သူပိုင်လုပ်ငန်း ဆိုတာ အစကတည်းက မှားတယ်။ ဒါကြောင့် ကျဆုံးတာ။ လူတွေကို ခြိမ်းခြောက်ပြီး အတင်း မယုံကြည်ခိုင်းရဘူး။ ပြီးတော့ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ အမှားတွေကို မှန်ပါ တယ်လို့ အတင်း ပြောခိုင်းလို့ မရဘူး။”

ပြီးတော့ ဝတ္ထု တနေရာတွင် ယူရီက လာရာကို ပြောသေးသည်။

“အားလုံး တည်ငြိမ်နေပြီ။ အေးချမ်းနေပြီ။ လူတိုင်း ကိုယ့်အိမ်
မှာ ကိုယ်ပြန်ပြီး အခြေကျနေပြီ။ အဲဒီမှာ လူမှုပြန်လည် ထူထောင်ရေး
ဆိုတာကြီး လုပ်တော့ တခါတည်း လူ့ဘဝတွေ ရစရာမရှိအောင် ပျက်စီးချင်း
မလှ ပျက်စီးသွားတော့တာပဲ...”

၁၉၃၀ ပြည့်လွန်နှစ်တွေမှာ ထိပ်သီး ဘော်ရီဗစ်တွေ၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေ၊
စာရေးဆရာတွေ၊ ပန်းချီဆရာတွေ အများအပြား ပျောက်သွားကြသည်။ ပါစတာ
နက်ကို အားလုံးက ဝိုင်းထိန်းကြရသည်။ အတင်း တားကြရသည်။ မဟုတ်လျှင်
ညဉ့်နက်သန်းခေါင်တွင် တံခါးလာခေါက်ပြီး တိုးတိုးတိတ်တိတ် ခေါ်သွားကြလိမ့်
မည်။ သည်လို ကျီးလန့်စာစား ဖြစ်နေချိန်တွင် ဒါရိုက်တာ မေယာဟိုးက သူ့အား
'ဟင်းမလက်' ကို ဘာသာပြန်ဖို့ တိုက်တွန်းခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒါရိုက်တာကတော်
ဇီနေဒါရိုတ်ခ်မှာ ထောက်လှမ်းရေးလက်တွင် အစပျောက်သွားခဲ့သည်။ ဘိုးရစ်
ပီလီညက်က သူ့စာအုပ်ထဲတွင် ရေးဖော်များအား ရဲရင့်စွာ တိုက်တွန်းထားသည်။

“ကျုပ်တို့ စာပေလုပ်ငန်းမှာ ကြောက်ရွံ့ခြင်းမှ ကင်းဝေးစွာ နေစရာ
ဆိုလို့ စိတ်ခွန်အား တနေရာပဲ ရှိတယ်”

ယင်းစိတ်ခွန်အားအတွက် ပါစတာနက် အကျိုးခံစားခွင့် ရခဲ့လေသည်။
၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် မော်စကို စာပေကလပ်မှ သူ့အား သူ ဘာသာ
ပြန်သည့် ဟင်းမလက်ကို ကိုယ်တိုင် ဖတ်ဖို့ ဖိတ်ကြားခံရလေသည်။ ထိုညတွင်
သူ ညီမဝမ်းကွဲ တယောက်ထံသို့ စာရေးဖြစ်ခဲ့သည်။

“စာအုပ်ကို အသံထွက် ဖတ်ရတာ တယ်နိပ်ဟေ့။ ဘာမှ အဖြတ်
အတောက်၊ အဟန့်အတား မရှိတော့ တောက်လျှောက် ဖတ်သွားရတာ
မဟုတ်လား။ သုံးနာရီလုံးလုံး ငါဖတ်တာ ဘယ်သူမျှ တားမဲ့ဆီးမဲ့လူ
မရှိဘူး။ ပြီးသွားတော့ အားရလွန်းလို့ ငါ ခြေပစ်လက်ပစ် ဖြစ်သွားတယ်။
ဘယ်လိုကနေ ဘယ်လို ဖြစ်သွားမှန်း မသိလိုက်ဘူး ညီမရေ။ မွေးကတည်း
က မှတ်မိသလောက် ဒီနေ့ဟာ အပျော်ဆုံးနေ့ပဲ”

* * *

၁၉၄၆ ခုနှစ် နွေဦးတွင်မှ အိုလ်ဂါ သူ့ကို သေသေချာချာ အနီးကပ် တွေ့ဖူးခြင်း ဖြစ်သည်။ မော်စကို ယဉ်ကျေးမှုပြတိုက် စာကြည့်ခန်းတွင် သူ ဘာသာပြန်သည့် ရိုတ်စပီးယား ပြဇာတ်တွေကို သုံးနာရီလုံးလုံး သူ မနားတမ်း ဖတ်သွားသည့် ပွဲ။ သူ့ကိုတွေ့ရသည်မှာ ဟိုတုန်းက အတိုင်းပင်။ အရပ်မြင့်မြင့်၊ အားကောင်းမောင်းသန် နုပျိုနေဆဲ။ သူ့ လေသံက တိုးသော်လည်း လေးနက် အောင်မြင်သည်။ ပရိသတ်နှင့် တရင်းတနှီး ရှိသည်။ အားလပ်ချိန်တွင် သူနှင့် အချို့ တက်ပြီး ဆွေးနွေးကြသည်။ အိုလ်ဂါ စိတ်လှုပ်ရှားလွန်းနေသော်လည်း သူတို့လို သွားမတွေ့ရဲ။ သူ့ ဟောပြောပွဲကို ဆက်နားထောင်သည်။ အိမ်ပြန်ရောက်တော့ သန်းခေါင်ကျော်နေပြီ။ အမေဆူတော့ ပြန်ပြောမိသည်။

“အသာနေစမ်းပါ မေမေရယ်၊ ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်တိုင် ဟောတဲ့ တရားပွဲက သမီး ပြန်လာတာ”

အိုလ်ဂါ အပျိုဘော်ဝင်စ တလျှောက်လုံး သူငယ်ချင်းတွေနှင့် ကျောင်းတွင် ပျော်ပျော် ပါးပါး နေခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က သူတို့အားလုံး ဘိုးရစ်ပါစတာနက်၏ ကဗျာတွေကို အရူးအမူး ကြိုက်ခဲ့ကြသည်။ အိုလ်ဂါက သူများတွေထက် ပိုကဲသည်။ သိပ်လှသည့် အပိုဒ်တွေကို အလွတ်ရသည်။ စကားလုံးတွေမှာ လှလွန်းသဖြင့် လူသားတို့ ဖန်ဆင်းနိုင်သည့် စကားလုံးမျိုး မဟုတ်။ ဘုရားသခင် ဖန်ဆင်းခြင်း ဖြစ်သည်ဟု သူ ယုံကြည်ခဲ့ဖူးသည်။

သည်အရွယ်တုန်းက တောင်ပိုင်း ပင်လယ်ကမ်းခြေသို့ ပထမဆုံး ခရီးထွက်ခဲ့ဖူးသည်။ သည်ခရီးတွင် သူငယ်ချင်းတယောက်ဆီမှ ပါစတာနက် စာအုပ်တအုပ် လက်ဆောင်ရသည်။ ဝတ္ထုစာအုပ် နာမည်က ‘ငယ်ဘဝ၏ လေဝင်ပေါက်များ’။ စာအုပ်ပုံစံက ကျောင်းသုံးစာအုပ်လို ရှည်မျောမျော။ စာအုပ်ချုပ်ပုံက ခပ်ချာချာ။ သူ၏ ပထမဆုံး ဝတ္ထုလတ် ဖြစ်သည်။ ၁၉၁၇ ခုနှစ်တွင် ရေးပြီး ၁၉၂၂ တွင် ထွက်သည့် သူ၏ ပထမဦးဆုံး လုံးချင်းဝတ္ထု ဖြစ်သည်။ မူလက နှစ်ပတ်လည် မဂ္ဂဇင်းတစောင်တွင် ပါပြီးသား ဝတ္ထု။ ဝတ္ထုပထမပိုင်းမှာ ပါသည့် ဇီနီယာ ဟူသည့် ကောင်မလေး၏ ပုံစံကို ယူပြီး ဒေါက်တာဇီဗားဂိုးထဲမှ ‘လာရာ’ ကို ဖန်ဆင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် လာရာတွင် သူညီမ ဂျိုးဇက်ဖင်း၏ စရိုက်တွေနှင့် ရောနေသည်။

တောင်ပင်လယ်ခရီးကို နှင်နေသည့် ရထားကြီး၏ အထူးတန်း အပေါ်ထပ် အိပ်စင်တွင် အိုလ်ဂါ လဲ့အိပ်ရင်း အတွေးနက်လျက် လိုက်ပါလာသည်။ လူတယောက် ကမိန်းမပျိုကလေးတယောက်၏ အတွင်းစိတ်သန္တာန်ကို ဘာကြောင့် သည်လောက် သိနေပါလိမ့်။ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သိနေပါလိမ့်။ သူ့ရော၊ သူ့သူငယ်ချင်းတွေပါ ပါစတာနက် ၏ လေးနက်လွန်းသည့် ကဗျာအဖွဲ့အနွဲ့တွေကို သိပ်နားမလည်။ သူတို့က ရှေးရိုး ခေတ် ပုံစံဖြင့် စပ်သည့် ကဗျာကိုသာ ခံစားတတ်သူတွေ။ အိုလ်ဂါက နောင်တွင် သည်လို ထည့်ရေးသည်။

“ဒါပေမဲ့ နားမလည်စရာ ဘာမှ မရှိဘူး။ ကျွန်မတို့ ပတ်ဝန်းကျင် က အရှိ တရားတွေကိုပဲ သူ ဖွဲ့နွဲ့ထားတာ။ ကျွန်မတို့ ပတ်ဝန်းကျင်က နိမိတ်ပုံတွေ သုံးတာ။

ကျွန်မ ငယ်ငယ်ကလေးကတည်းက ကျွန်မဘဝထဲ ရောက်နေတဲ့ ဒီကဗျာဆရာဟာ ကဗျာကဝိ တဆူပါကလား။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်မ ဆယ့်ခြောက်နှစ်သမီးပဲ ရှိသေးတယ်”

သူတို့နှစ်ယောက်၏ သမီးရည်းစားဘဝသည် မြန်ဆန်လွန်းလှသည်။ စကားပြောကောင်းသည့် အယ်ဒီတာမကလေးကို သဘောကျနေကြောင်း ဘိုးရစ် က ဖုံးကွယ်မထား။ သူ့ရင်ထဲမှ ရမ္မက်ဆန္ဒကိုလည်း ချိုးနှိမ်ဖို့ မကြိုးစား။ အိုလ်ဂါ ရုံးခန်းထဲကို နေ့တိုင်း ဖုန်းဆက်သည်။ အိုလ်ဂါ သေလောက်အောင် ပျော်နေမှန်း သူ မသိ။ သို့သော် အိုလ်ဂါက ထိန်းရသည်။ သူနှင့်တွေ့ရမှာ၊ စကားပြောရမှာ ကြောက်နေသည်။ ဖုန်းလာလျှင် သိပ်အလုပ်များနေကြောင်း ပြောပြီး ဖုန်းချလိုက် မြဲ။ သည်တော့ သူက ရုံးခန်းသို့ နေ့တိုင်းလိုလို ရောက်ရောက်လာသည်။ ဂျာနယ် တိုက်ကို လာကြိုပြီး မော်စကို လမ်းကျယ်ကြီးတွေပေါ် လျှောက်ကာ ပိုတာပေါ့မိ လမ်း တိုက်ခန်းသို့ နေ့တိုင်း ပြန်ပို့ပေးသည်။ တိုက်ခန်းတွင် အမေနှင့် ပထွေး အပြင် အိုလ်ဂါတွင် သမီးလေးတယောက် ရှိသည်။

နှစ်ယောက်စလုံး အိမ်ထောင်သည်တွေ။ သားတွေ၊ သမီးတွေနှင့်မို့ သူတို့ ၏ ပထမပိုင်း အချစ်ဇာတ်လမ်းမှာ လမ်းလျှောက်စကားပြောရုံ အဆင့်တွင်သာ တန့်နေသည်။ စာရေးဆရာကြီးများအတွက် အခါကြီး နေ့ကြီးများတွင် ပွတ်ရှိုက်ပန်းခြံသို့ သွားကြသည်။ လမ်းတွင် မြေအောက်ရေပိုက်သို့ ဆင်းသည့် လူဆင်း ပေါက်တွေ အများအပြား ရှိသည်။ သံကြွပ်အဖုံး အားလုံးပေါ်မှ အသားတံဆိပ်က စက်ရုံသူဌေးကြီး၏ နာမည်။ ‘ဇီဗားဂိုး’။

အဓိပ္ပာယ်မှာ 'ဘဝ' ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် 'ရှင်သန်ခြင်း' ဖြစ်သည်။ သည်နာမည်ကို ဘိုးရစ် အရမ်း သဘောကျသွားသည်။ အိုလ်ဂျီကို ချစ်မိပြီ ဖြစ်သဖြင့် 'လာရာ' အဖြစ် ဖန်ဆင်းဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီး သူ့ဝတ္ထုကြီးကိုလည်း 'ယောက်ျားလေးများ၊ မိန်းကလေးများ' မှ 'ဒေါက်တာဇီဗားဂိုး' သို့ ပြောင်းလိုက်တော့သည်။

* * *

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ချစ်သူ၏ ပထမဆုံး ရည်းစားစာ မမည်သော ရည်းစားစာကို အိုလ်ဂျီ ရရှိခဲ့လေသည်။

“နောက်တခါ မင်းကို ကံကောင်းခြင်းမင်္ဂလာအပေါင်း ခညောင်းပါစေလို့ ထပ်ပြီး ဆုတောင်းလိုက်ပါတယ် အိုလ်ဂျီ။ ကိုယ့်ရဲ့ ဒုတိယ အကြိမ်ထုတ် 'ဟင်းမလက်' အောင်မြင်ပါစေလို့ မင်းက ပြန်ဆုတောင်းပေးနော်။

မင်း သိပ်တော်တယ်၊ သိပ်ထက်တယ်။

ကျန်းမာပါစေ၊
ဘီ၊ ဝီ”

သူ့ဆီမှ ပထမဆုံးရသည့်စာမို့ အိုလ်ဂျီ ဝမ်းသာလုံး ဆို့နေသည်။ သို့သော် နိုင်ငံကျော် ကဗျာဆရာဆီမှ ချစ်သဝဏ်လွှာမှာ လုံးဝ ကဗျာမဆန်လွန်းသဖြင့် အိုလ်ဂျီ အားမလို အားမရ ဖြစ်သွားသည်။ စိတ်ပျက်သွားသည်။ သူက ကဗျာနှင့် ချစ်ရေးဆိုလာလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားသည်လေ။ သို့သော် မကြာခင် အိုလ်ဂျီ စိတ်ပြေသွားသည်။ ငယ်ငယ်ချောချောကလေးကို စွဲစွဲမြဲမြဲ ချစ်နေသော ငါးဆယ်ကျော် စာရေးဆရာသည် အရူးအမူး လူပျိုလှည့်လေတော့သည်။ နေ့စဉ် ဆက်သွယ်နေရုံမျှဖြင့် သူ အားမရနိုင်တော့ပေ။

အိုလ်ဂျီအခန်းတွင် တယ်လီဖုန်း မရှိ။ သူက ညပိုင်းတွင်ပါ အောက်မေ့လာလျှင် စကားပြောချင်သည်ဟု ပူဆာသဖြင့် အိုလ်ဂျီက သူ့ကို အောက်ထပ်အခန်း ဖုန်းနံပါတ်ကို ခပ်တည်တည်နှင့် ပေးလိုက်သည်။ အခန်းပိုင်ရှင် မိသားစုက ဖုန်း ရထားသဖြင့် ကြွားချင်နေချိန်။ သည်ခေတ်က မော်စကိုတွင် ဖုန်းရှိသည့် အိမ်မှာ အလွန်နည်းသေးသည်။ သူ့ဖုန်းလာပြီဆိုလျှင် အောက်ထပ်မှ ရေဇွေးပိုက်ကို ခေါက်ပြီး အိုလ်ဂျီကို အချက်ပေးသည်။ ဤသည်မှာ သူတို့အတွက် အချက်ပြ

ဆက်သွယ်ရေး ဖြစ်သည်။ ညညဆိုလျှင် အိုလ်ဂါက နားစွင့်နေရသည်။ ရေခွေး ပိုက် ဒေါက်ဒေါက် ဒေါက်ဒေါက် မြည်လာလျှင် သူနှင့် ဖုန်းပြောဖို့ ပြေးဆင်းသွား တော့သည်။ မောကြီးပန်းကြီးဖြင့် ဖုန်းကောက်ကိုင်ပြီး ချစ်သူအသံ ကြားလိုက် သည်နှင့် အိုလ်ဂါ အမောပြေကာ ရင်မှာ နွေးသွားတတ်သည်။

အိုင်ရီးနာက နောင်တွင် သူ့အမေနှင့် ဘိုးရစ်အကြောင်း မှတ်မိသမျှ ပြန်ပြောပြသည်။

“ခဏနေလို့ အောက်ထပ်က ပြန်ပြေးတက်လာရင် မေမေမျက်နှာဟာ တမျိုး ဖြစ်နေတတ်တယ်။ လူနဲ့စိတ်နဲ့ မကပ်သလိုပဲ။ တနှစ်လုံးလုံး ညတိုင်း ဒီလို ဖြစ်နေတော့ တနေ့မှာ ပြဿနာတက်တော့မယ် ဆိုတာ အိမ်က သိလာတာပေါ့။ ညညမှာ တဒေါက်ဒေါက်နဲ့ ပိုက်လုံးခေါက်သံဟာ ပုံမှန် ထွက်နေတာကိုး။ ဒါနဲ့ ကျွန်မတို့ မိသားစု တိုင်ပင်ပြီး ဘိုးရစ်ကို အိမ်လာခွင့် ပေးလိုက်ရတော့တယ်လေ”

ထိုနေ့မတိုင်မီ တရက်တွင် ဂျာနယ်တိုက်သို့ ဘိုးရစ် ရောက်လာပြီး အရေးတကြီး ပြောစရာနှစ်ချက် ရှိလို့ ပွတ်ရှုကင် ကြေးရုပ်နားသို့ အမြန်ဆုံး လာခဲ့ပါဟု ပြောပြီး ပြန်သွားသည်။ ရုံးမှ ခဏလစ်ပြီး အိုလ်ဂါ လိုက်သွားတော့ သူက ရောက်နှင့်နေပြီး စိတ်လှုပ်ရှားနေပုံဖြင့် ကြေးရုပ်ရှေ့တွင် ခေါက်တံ့ခေါက်ပြန် လျှောက်နေတာ တွေ့ရသည်။ သူ စကားစပြောတော့ ခါတိုင်းအသံမျိုး မဟုတ်။ တမျိုးဖြစ်နေသည်။

“ကိုယ် ခပ်တိုတိုပြောမှာပါ။ ကိုယ် ပြောနေတုန်း မင်း ကိုယ့်ကို ကြည့် မနေနဲ့နော်”

သည်လို ပရိကံပြုပြီးမှ သူ ဆက်သည်။

“မင်းက ကိုယ့်ကို ဒါလင်လို့ ခေါ်ရမယ်။ ကိုယ်က မင်းကို အိန်ဂျယ်လို့ ခေါ်မယ်။ မင်းဟာ ကိုယ့်ဘဝထဲ ရောက်လာတဲ့ နတ်သမီးလေးပဲ”

အိုလ်ဂါ စိတ်ညစ်သွားသည်။ ဘယ်လို လူပျိုလှည့်နည်းပါလိမ့်။

“ဟာ... မဖြစ်ပါဘူး ဘိုးရစ်ရယ်၊ အိုလ်ဂါ တောင်းပန်ပါတယ်။ ဘယ်လို လုပ် ခေါ်ရမှာလဲ၊ ရှက်စရာကြီး ...”

“အို... ဘာလို့ ရှက်ရမှာလဲ။ နောက် အကျင့်ပါသွားမှာပဲ ဥစ္စာ။ ကဲ... ဒါဖြင့် ဒီလိုလုပ်၊ မင်းက ဘိုးရစ်လို့ပဲ ဆက်ခေါ်နေဦး။ ကိုယ်က အိန်ဂျယ်လို့ပဲ ခေါ်တော့ မယ်နော်”

အိုလ်ဂါ ရုံးသို့ လျှောက်ပြန်လာခဲ့သည်။ ပျော်လွန်းလို့ သူ့ ခြေလှမ်းတွေ မြေကြီးနှင့် မထိဘဲ လေထဲဝဲနေဘိသို့။ ထိုည ကိုးနာရီလောက်တွင် ရေခွေးပိုက်

ကိုခေါက်သံကြားရပြန်သည်။ ပြေးဆင်းသွားပြီး အိုလ်ဂါ ဖုန်းကောက်ကိုင်တော့သူ အလောတကြီး ပြောသည်။

“နေ့ခင်းက ကိုယ် ပြောဖို့ တခု ကျန်သွားတယ်။ အဲဒါဘာလဲ မင်း မမေးသေးဘူးနော်။ ပထမအချက်က ကိုယ်တို့ တယောက်နဲ့ တယောက် ဘယ်လိုခေါ်ကြမယ် ဆိုတာပဲ ပြောပြီး ဒုတိယအချက် မပြောခဲ့ရဘူး။ ‘မင်းကို ကိုယ် ချစ်တယ်’ ဆိုတာ မပြောဖြစ်ခဲ့ဘူး။ မင်းဟာ ကိုယ့်ဘဝပါ မိန်းကလေးရယ်။ မနက်ဖြန် ရုံးကို မလာတော့ဘူး။ အိမ်ကို လိုက်ခဲ့မယ်နော်။ ရုံးဆင်းချိန် လာစောင့် မယ်။ ခါတိုင်းလို အတူတူ လျှောက်ပြန်ကြမယ်နော်”

ထိုညတွင် အိုလ်ဂါ ဖွင့်ဟဝန်ခံချက် ဆိုပြီး သူ့အတွက် ထိုင်ရေးသည်။ ဗလာစာအုပ်တအုပ် ပြည့်သွားသည်။ အိမ်ထောင် နှစ်ခါ ကျခဲ့ဖူးကြောင်းမှ စပြီး ဖြတ်သန်းခဲ့ရသည့် မလှမပ သူ့ဘဝကို အိတ်သွန်ဖာမှောက် ရေးပြလိုက်သည်။

သူ့ကို ၁၉၁၂ ခုနှစ်တွင် နယ်မြို့ကလေး တမြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ အဖေက အထက်တန်းပြ ကျောင်းဆရာ။ ၁၉၁၅ ခုနှစ်တွင် မိသားစု မော်စကိုသို့ ပြောင်းလာခဲ့ကြသည်။ ၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင် မော်စကို တက္ကသိုလ် ရုရှားစာပေ အဓိကဖြင့် ဘွဲ့ရခဲ့သည်။ အိမ်ထောင်နှစ်ဆက်စလုံး ပျက်စီးသွားသည်။

သူ့အတိတ်ဇာတ်လမ်းမှာ ရောင်စုံဖြာခဲ့သော်လည်း ရှုပ်ထွေးခဲ့သည်။ ယခုလည်း မော်စကို အသိုင်းအဝိုင်းက ဘိုးရစ်နှင့် ဘာမှမဖြစ်ခင် စွပ်စွဲ အပုပ်ချနေကြသည်။ သည်အကြောင်းတွေကို ခရေစတိုင်းကျ ထည့်ရေးသည်။ ယောက်ျားနှစ်ယောက်စလုံး သေဆုံးကြပုံကို အပြည့်အစုံ ရေးသည်။ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းရေးသည်။ သမီးကလေး အိုင်ရီးနာက ‘အီဗန် အေမီယာနော့ဗ်’ သည် သူ့အမေ၏ ပထမအိမ်ထောင်လား၊ ဒုတိယယောက်ျားလား သဲသဲကွဲကွဲမသိရှာ။ သည်အကြောင်း ပါ ထည့်ရေးသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် အိုင်ရီးနာ ပြန်ပြောပြသည်။

“သူက မေမေ့ ဒုတိယအိမ်ထောင်။ (တတိယလည်း ဖြစ်မလား မသိဘူး) ဒါပေမဲ့ သမီးအပေါ် အဖေအရင်းနဲ့ မခြားပါဘူး။ သူ့ကို ဓာတ်ပုံထဲမှာ ကြည့်ရင် လယ်သမားလို မထင်ရဘူး။ သူ့အမေက လုံးဝ စာမတတ်ဘူးတဲ့။ ဒါပေမဲ့ သူတို့သားအမိကို ကြည့်ရတာ တကယ့် အထက်တန်းလွှာထဲကလိုပဲ။ အဘွားက ခေါင်းစည်းပဝါ အနက်တွေ ဘာတွေ စည်းလို့လေ”

အီဗန်အေမီယာနော့ဗ်က ၁၉၃၉ ခုနှစ် သူ့ကိုယ်သူ ကြိုးဆွဲချပြီး သတ်သေသွားသည်။ သည်တုန်းက အိုင်ရီးနာ ကိုးလသမီး။ သည်အချိန်တွင် အိုလ်ဂါ

နောက်တယောက်နှင့် တွေ့နေပြီဟု အိဗန် သင်္ကာမကင်း ဖြစ်နေပြီ။ သူ့နာမည်က အယ်လက်ဇန်းဒါးဗိုင်နိုဂရာဒေါ့စ်။ သူက အိဗန်နှင့် အပြိုင်။ အိဗန်ရန်သူ။ အိုင်ရီးနာက သူ့အဖေအကြောင်း ပြောလျှင် “သူက တခြားဂြိုဟ်သားတယောက် လိုပဲ။ အိမ်ထောင်ကိုတော့ ကောင်းကောင်းထိန်းနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်သူနဲ့မှ မတည့်ဘူး။ အမေနဲ့လဲ သူ သိပ်အဆင်မပြေပါဘူး။”

အိမ်မှ မိသားစု ဓာတ်ပုံထဲက သူ့အဖေမှာ အရပ်မြင့်မြင့်နှင့် လူချောတယောက် ဖြစ်သည်။ သို့သော် မျက်နှာက ရွှင်ရွှင်ပျပျ မရှိ။ သောကမျက်နှာမျိုး။

အိုင်ရီးနာက အိဗန် ဆုံးသည့်အကြောင်း ခန့်တဲ့နဲ့နှင့် ပြန်ပြောပြသည်။

“ယောက်ျား ဆုံးပြီး မေမေရဲ့ ပူဆွေးသောက ကာလ သိပ်မကြာလိုက်ပါဘူး။ လေးဆယ့်ငါးရက် မပြည့်ခင် လောင်းကုတ်အင်္ကျီနဲ့ လူတယောက် အိမ်ရောက်လာတယ်။ သူ့နာမည်က ဗိုင်နိုဂရာဒေါ့စ် တဲ့။ မေမေ ဧည့်သည်တဲ့။ သူတို့နှစ်ယောက် မကြာခင် လက်ထပ်လိုက်ကြပြီး သားတယောက် ရတယ်။ သူ့နာမည်က ဒီမီထရီ (အိမ်တွင် သူ့ကို မိတီယာဟု ခေါ်ကြသည်)။ ဗိုင်နိုဂရာဒေါ့စ် ဟာ ဆင်းရဲသားမျိုးရိုး တဲ့။ ဆင်းရဲမွဲတေပြီး အရက်ချိုး တဲ့။ ဒါပေမဲ့ သူက လူတော်တယောက်။ ရည်ရွယ်ချက်လည်း မြင့်မားတယ်။ တက်လာတဲ့ အစိုးရကို ယုံကြည်တယ်။ ဆယ့်လေးနှစ် အရွယ်မှာ လယ်သမားအစည်းအရုံးဝင် ဖြစ်လာပြီး မကြာခင် အလုပ်ကြပ် ဖြစ်လာတယ်။ နောက် မကြာခင် စုပေါင်းလယ်ယာမှာ အဆင့်ဆင့် ရာထူးတက်ပြီး မန်နေဂျာဘဝနဲ့ မော်စကို ပြောင်းခဲ့ရတယ်။ လေတံခွန်မဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်လာပြီး မေမေနဲ့ တွေ့ကြတာ”

ဗိုင်နိုဂရာဒေါ့စ် ဆုံးတော့ ၁၉၄၂ ခုနှစ်။ အဆုတ်ရောဂါဖြင့် ဆုံးခြင်း ဖြစ်သည်။ အိုလ်ဂါ ဒုတိယအကြိမ် မုဆိုးမ ဖြစ်ရခြင်း။ သည်တုန်းက အကြောင်းကို နောင်တွင် အိုဂါလ် ဝန်ခံချက်ထဲ ထည့်ရေးဖြစ်သည်။

“..... ဘဝအဖြစ်တွေက ရူးသွားလောက်ပါတယ်။ အိုင်ရီးနာတို့အဖေ ပထမအိမ်ထောင် အိဗန်အေမိလီယာနော့စ် ကြိုးဆွဲချသေတယ်။ နောက် ဒုတိယအိမ်ထောင် ဗိုင်နိုဂရာဒေါ့စ်...သူက ဆေးရုံမှာ အိုလ်ဂါကို ရင်ခွင်ထဲ ပွေ့ထားရင်း ဆုံးတာပါ။ ငယ်ဘဝမှာကတည်းက အချစ်ကိစ္စကလေးတွေတော့ ရှိခဲ့ဖူးတာပေါ့။ တခါမှ ကံမကောင်းခဲ့ဘူး။”

အိုလ်ဂါက သူ့ဝန်ခံချက်ကို အဆုံးသတ်လိုက်ပြီး အောက်တွင် ဆက်၍ နိဂုံးစကား ဖြည့်လိုက်သည်။

(စာထဲမှာတောင် ဘိုးရစ်ကို သူ ပြောသလို မခေါ်ရဲသေး။)

“ကျွန်မကို ကံမကောင်းတဲ့ မိန်းမလို့ ရှင် ယူဆနိုင်ပါတယ် ဘိုးရစ်။ ကြိုက်သလို ဆုံးဖြတ်နိုင်ပါတယ်။ ကျွန်မ အပျော်ဆုံးစကားကလေး သုံးခွန်းနဲ့ နှုတ်ဆက်လိုက်ပါတယ်။ ရှင့်ကို ဒီလို တုံ့ပြန်လိုက်ရလို့ ဘယ်တုန်းကမှ ခုလောက် မပျော်ခဲ့ဖူးပါဘူး ဘိုးရစ်။ ရှင့်ကို ကျွန်မ ချစ်ပါတယ်”

နောက်တနေ့ မနက်တွင် ရုံးသွားဖို့ တိုက်ပေါ်မှ ဆင်းလာခဲ့သည်။ ဘိုးရစ်က သူတိုက်ရှေ့ ကွင်းပြင်ထဲမှ ရေမပန်းတော့သော ရေပန်းနားတွင် လာစောင့်နေသည်။ ဗလာစာအုပ်ကို လှမ်းပေးလိုက်သည်။ သူ မြန်မြန် ဖတ်စေချင်လှပြီ။ သူက ပွေဖက်နှုတ်ဆက်ပြီး စာအုပ်ကလေး ပိုက်၍ ချက်ချင်း ပြန်ထွက်သွားသည်။ အလုပ်ထဲတွင် အိုလ်ဂါ တနေ့လုံး စိတ်မဝင်စားနိုင်တော့။ အိတ်သွန် ဖာမှောက် ရေးလိုက်ပြီးပြီ။ သူ စိတ်ပျက်သွားလေမည်လားဟု တွေးပြီး လန့်နေသည်။ မိန်းမတွေအပေါ် ဘိုးရစ် သဘောထားပုံကို မသိဘဲ ရင်တုန်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုည ဆယ့်တစ်နာရီခွဲတွင် ရေခဲခန်းပိုက် ခေါက်သံ ကြားရသည်။ သည်းမခံနိုင်တော့သော အောက်ထပ်အိမ်ရှင် အမျိုးသမီးကြီးက ဝတ်ရုံကြီးဖိုးရိုးဖားရားနှင့် ဆီးပြီး ဆူပါလေတော့သည်။ အိုလ်ဂါ အရှက်ကြီး ရှက်သွားသည်။ သို့သော် သူ့ကို ညဉ့်နက်သန်းခေါင် ဖုန်းမခေါ်ဖို့ မပြောရက်။ ပြောလို့ မထွက်။ သူ့အသံက ဖုန်းထဲတွင် အပျော်ကြီး ပျော်နေသည်။

ဘိုးရစ်က သူ့အချစ်ကို အတည်ပြုလိုက်သည်။

“အိုလ်ဂါ၊ အို... အိန်ဂျယ်လေးရယ်။ ကိုယ်တယောက်တည်း တနေ့လုံး ဘယ်လိုနေရမှန်း မသိဘူး။ တနေ့ကုန် သတိရနေတယ်။ စိတ်လဲ ပူမိရဲ့။ ခုတော့ မင်းက ကိုယ့်ဘဝထဲ အပြေးရောက်လာသလိုပဲနော်။ မင်းရဲ့ မှတ်စုစာအုပ်ကလေးကို ဘယ်သူမှ မပေးရဘူးနော်။ ကိုယ် အပိုင်ယူထားမယ်။ ရင်ထဲမှာ သိမ်းထားမယ်”

ထိုည တယ်လီဖုန်းပြောနေရင်း အိုလ်ဂါ သိလိုက်ပြီ။ သူတို့ နှစ်ယောက်စလုံး ‘စည်း’ တွေကို ကျော်ဖြတ်လိုက်ကြပြီ။ ဘယ်အရာကမှ တားဆီးနိုင်မည် မဟုတ်တော့။ ဘယ်လို အခက်အခဲတွေ ရှိနေပါစေ။ သူတို့ ဂရုစိုက်တော့မည် မဟုတ်တော့။ သံသယရှိစရာ မလိုတော့။ တယောက်ကို တယောက် ရှာဖွေတွေ့ရှိသွားခြင်းပင်။ ဘိုးရစ်က အိုလ်ဂါနည်းတူ မြင်မြင်ချင်း ချစ်သည့် အချစ်မျိုးကို လိုအပ်နေသူ။ စင်စစ် သူတို့နှစ်ယောက်စလုံး အထီးကျန် ဘဝသမားများ ဖြစ်ကြသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃ ရက်နေ့တွင် အိုလံဂါက ဘိုးရစ်အား ခြောက်လွှာ အပေါ်ဆုံးထပ်ရှိ သူ့အခန်းသို့ ဖိတ်လိုက်ပြီး မိသားစုနှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည်။ ထိုစဉ်က အိုင်ရီးနာ ကိုးနှစ်ပြည့်ပြီ။ လည်စည်းနှင့် တရောင်တည်း လှပသည့် ပန်းရောင်ဝတ်စုံလေးနှင့်။ ပြည်တွင်းစစ်ကာလနှင့် စစ်ပြီးကာလ ဒုက္ခ သုက္ခတွေ ကို ခံနေကြရချိန်ဖြစ်၍ ကလေးမလေး၏ ဘဝမှာ ကျပ်ကျပ်တည်းတည်း ဖြစ်နေ ချိန်။ မနေ့ညက ပါစတာနက်၏ ကဗျာတွေကို အမေ ဖတ်ပြသည်။ မနက်ဖြန် လာမည့် အထူးဧည့်သည်ကို ရွတ်ပြရမည်တဲ့။ ဘာမျှ နားမလည်သော်လည်း အိုင်ရီးနာ ပျော်သွားသည်။ တကယ်ကျက်တော့ စာလုံးပေါင်းတွေက ခက်၊ အချိန် က မရှိတော့သည့်အခါ ကဗျာတွေကို ချက်ချင်း အလွတ်မရ။ အမေ စိတ်ပျက် သွားသည်။ သို့သော် အိုလံဂါ ဘာမျှ မတတ်နိုင်။

အိုလံဂါက ဘိုးရစ်ရှေ့တွင် ကော့ညက်တပုလင်းနှင့် ချောကလက် တဖာ ချပြီး ဧည့်ခံသည်။ စားပွဲကို ရောမ စားပွဲခင်းကြီး လွှမ်းထားသည်။ ထိုည အကြောင်း နောင်တွင် အိုင်ရီးနာက ပြန်ပြောပြသည်။

“အမေက သူ့ဧည့်သည်ကို အတတ်နိုင်ဆုံး ပြည့်စုံအောင်၊ ဧည့်ဝတ် ကျေအောင် ဧည့်ခံနေတယ်။ ကဗျာဆရာ အလိုမကျမှာကို အလွန်အမင်း စိုးရိမ် နေပုံပဲ။ ဘိုးရစ်က လောင်းကုတ်အင်္ကျီ အနက်ကြီးနဲ့။ ကက်ဦးထုပ် အဟောင်း ကြီး ဆောင်းထားတယ်။ သူတို့နှစ်ယောက် စကားပြောတာ တမျိုးကြီး။ ပြတ် တောင်း ပြတ်တောင်း၊ ထော့နင်းထော့နင်းနဲ့။ မေမေက သူ့ကို ပြောတယ်။ ‘သမီး လဲ ကဗျာရေးတယ်’ တဲ့။ ကျွန်မ အရမ်းရှက်သွားတာပေါ့။ ဘိုးရစ်က အားပေး တယ်။ ကျွန်မ ကဗျာတွေကို နောက်မှ သူ ဖတ်ပေးမယ်တဲ့”

အိုင်ရီးနာ ရှက်သွားသည်။ သို့သော် အမေဧည့်သည်ကို သေသေချာချာ အကဲခတ်လိုက်သည်။

“လူကြီးက တမျိုးပဲ။ တော်တော် ထူးဆန်းတယ်။ သူ့အသံကလဲ တမျိုး ပဲ။ နားထောင်လို့ ကောင်းတယ်။ အမေ စကားပြောရင် တချိန်လုံး တအင်းအင်းနဲ့၊ ဟုတ်တာပေါ့၊ သိပ်ဟုတ်တာပေါ့လို့လဲ ခဏခဏ ထောက်ပေးတယ်။ ချစ်ဖို့ ကောင်းတာတော့ အမှန်ပဲ။ သူ့ပုံက ချစ်စရာကြီး”

အမေ တလေးတစား ရှိလွန်းသည့် ဧည့်သည်ရှေ့တွင် အိုင်ရီးနာ စိတ် တွေ လှုပ်ရှားနေသည်။ ကဗျာဆရာအတွက်လည်း ထိုနေ့သည် အမှတ်ထင်ထင် နေ့ ဖြစ်လေသည်။ သည်အကြောင်း အိုလံဂါ မှတ်တမ်းရေးသည်။

“အဲဒီနေ့ကို ကျွန်မ မှတ်မိနေတယ်။ အိုင်ရီးနာက သူ့လက်မောင်း
 သေးသေးလေးကို စားပွဲပေါ်ထောက်ပြီး သူ့ ကဗျာတပုဒ် ရွတ်ပြတယ်။
 ကဗျာက တော်တော်ခက်တဲ့ ကဗျာ။ ဘယ်အချိန် အလွတ်ကျက်လိုက်
 လဲ မသိဘူး။ သူ ရွတ်ပြီးတော့ ဘိုးရစ်က စီးကျလာတဲ့ မျက်ရည်ကို
 သုတ်ပြီး သူ့ကို ငုံ့နမ်းရင်း ကလေးကို သေသေချာချာ ကြည့်တယ်။
 ‘သိပ်လှတဲ့ မျက်လုံးတွေပဲ။ သမီး ဦးဦးကို ကြည့်စမ်း။ သေချာပြီ၊ သမီး
 ဦးရဲ့ ဇာတ်ကောင်တယောက် ဖြစ်သွားပြီ’ လို့ ဝမ်းသာအားရ ပြော
 တယ်”

ပြောသည့်အတိုင်း ဒေါက်တာ ဇီဗားဂိုးထဲတွင် အိုင်ရီးနာသည် လာရာ
 ၏ သမီးကလေး ‘ကာတင်ကာ’ ဖြစ်လာတော့သည်။

“ရှစ်နှစ်အရွယ်လောက်ရှိတဲ့ ကလေးမလေးတယောက် ဝင်လာ
 သည်။ ဆံပင်ကို သေသေသပ်သပ် ကျစ်ဆံမြီးကလေး ကျစ်လို့၊ မျက်လုံး
 လေးကလယ်ကလယ်နှင့်၊ ရယ်လိုက်လျှင် မျက်ဝန်းကလေးတွေထောင့်
 ကပ်သွားသည်။ တံခါးအပြင်က လူသံကြားတော့ အမေ့ဧည့်သည်
 ဆိုတာ သူ တန်းသိသည်။ သို့သော် အံ့ဩသွားပုံဖြင့် ဧည့်သည်ကို
 နှုတ်ဆက်ရမည်ကိုလည်း သူ သိသည်။ နူးကလေးတဖက် ညွတ်၍ အရို
 အသေပေးပြီး ယူရီကို ရဲရဲတင်းတင်း ကြည့်နေသည်။ မျက်တောင်
 မခတ်ဘဲ စိုက်ကြည့်နေပုံက သူကလေး၏ အဖော်မဲ့ အထီးကျန်ဘဝကို
 မြင်သာနေသည်။”

ထိုတဒင်္ဂမှစ၍ အိုဂါလ်၏ မိသားစုဘဝထဲသို့ ဘိုးရစ် လုံးလုံးလျားလျား
 ဝင်လာခဲ့ခြင်းပင်။ ဇနီး ဇီနေဒါနှင့် သားကလေး လီယိုနစ်တို့အပေါ်တွင် ထားခဲ့
 သည့် သစ္စာတရားတွေ ကြေပြုန်း လွင့်ပြယ်သွားလေတော့သည်။ လွန်ခဲ့သည့်
 နှစ်ပေါင်းများစွာကလည်း ပထမဇနီး အိမ်ဂီးနီးယားနှင့် သားကလေး အိမ်ဂီးနီ
 အပေါ် ဇီနေဒါကြောင့် သစ္စာ သွေဖည်ခဲ့ပြီးပြီ။ သည့်မတိုင်မီ ဆယ်စုနှစ်နီးပါး
 ၁၉၃၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့က မိဘများဆီသို့ ဘိုးရစ် စာရေးခဲ့ဖူး
 သည်။ သူ့ အိမ်ထောင်ရေး မပြေလည်မှုများအကြောင်း ရင်ဖွင့်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။
 သည်တုန်းက ‘အိမ်ထောင်တခုမှာ မပြေလည်စရာ အကြောင်းတွေ ပေါ်လာပြီ’

ဆိုရင် သူများ အိမ်ထောင်တွေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်မိကြတာ လူ့ဓမ္မတာ ထင်ပါရဲ့' ဟူ၍ သူ ရေးခဲ့ဖူးသည်။

ဘိုးရစ်သည် ဇီနောဒါနှင့် အိမ်ဂီးနီးယားတို့အပေါ် ပြုမှားမိသည့် အပြစ် တွေကြောင့် ခံစားရသော်လည်း တဖက်တွင် ပျော်နေသည်။ ဘယ်လို စဉ်းစား စဉ်းစား အိုလ်ဂျီကို အပြစ်ဆိုဖို့ စိုးစဉ်းမျှ မစဉ်းစားမိ။ အိုလ်ဂျီနှင့် ဇာတ်လမ်း ဖြစ်ခါစ အစောပိုင်းက လူဝီစီယာ ဟူသည့် သူငယ်ချင်း အမျိုးသမီး ပန်းချီဆရာမ တယောက်ကို အချစ်သစ် တွေ့နေကြောင်း သူ ဖွင့်ပြောဖူးသည်။ ပန်းချီဆရာမက ဇီနောဒါအကြောင်း မေးတော့ သူက ပြန်ပြောခဲ့သည်။

“အချစ်မရှိတဲ့ ဘဝက ဘာလုပ်မှာလဲ။ အိုလ်ဂျီနဲ့က သိပ်ပျော်စရာ ကောင်းတာ။ သိပ်ချစ်ဖို့ကောင်းတဲ့ မိန်းကလေး။ တကယ့် ပြစ်မှုမဲ့မထင် ကြည့် စင်နေတာ။ ကိုယ့်ဘဝထဲမှာ နေတစင်း လင်းလာသလိုပဲ။ သိပ်အံ့ဩဖို့ ကောင်း တာ။ မယုံနိုင်လောက်အောင်ပဲ လူဝီစီယာ။ ဘဝမှာ ဒီလို ပျော်ရွှင်မှုမျိုး ရှိလိမ့်မယ် လို့ ကိုယ် တခါမှ မထင်ခဲ့ဘူး”

အခန်း (၂)

မြေနဲ့တူတဲ့ အမေ၊ အံ့ဩစရာ အဖေ

ဘိုးရစ်က အနုပညာနှင့် ပတ်သက်သည့် အံ့မခန်းသော ကျင့်ဝတ်သိက္ခာတွေကို အဖေ့ဆီမှ အမွေရခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ လီယိုနစ်ပါစတာနက်က ပိုစ်အင်ပရက်ရှင်းနစ် ပန်းချီဆရာတဦး။ သူ့ဆီမှ ဖန်တီးမှု အနုပညာ သြဇာသည် ဘိုးရစ်အပေါ် လုံးဝ လွှမ်းမိုးခဲ့လေသည်။ လီယိုနစ်တွင် သားသမီးလေးဦး ထွန်းကားခဲ့သည်။ ဘိုးရစ်၊ အယ်လက်ဇန္ဒား၊ ဂျိုးဇက်ဖင်းနှင့် လီဒီယာတို့ ဖြစ်သည်။ မောင်နှမ လေးယောက် စလုံး အဖေ၏ နှစ်ပေါင်းများစွာ တောက်ပခဲ့သော အလင်းရောင်အောက်တွင် ကြီးပြင်းခဲ့ကြသည်။ သို့သော် နောင်တွင် ဘိုးရစ်၏ အောင်မြင်မှုသည် အဖေထက် ပိုတောက်ပခဲ့သည်။

တော်လှန်ရေးကာလ မတိုင်မီ မော်စကိုတွင် မိသားစု အခြေချမိစဉ်က စတင် ကျော်ကြားခဲ့သူမှာ ဘိုးရစ် မဟုတ်။ သူ့အဖေ လီယိုနစ် ဖြစ်သည်။ လီယိုနစ် သည် ရုရှားစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ထိပ်ဆုံးရောက်နေသည့် ကာလတလျှောက်လုံး အောင်မြင်သည့် ပန်းချီဆရာအဖြစ် ထင်ရှားခဲ့သည်။ လီယို တော်စတိုင်း၊ ဆာဂျီရက်ချ် မာနီနော့ဗ်၊ တေးပြုစာဆို အယ်လက်ဇန္ဒား ဆက်ခရီယာဘင်၊ ပြီးတော့ အန်တွန်

နိဗ္ဗာန်တော်နှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးခဲ့ပြီး ပန်းချီကားတွေ ရေးခဲ့ရသည်။ ရုရှားပန်းချီကျော် အီလီယာရက်ပင်ကပင်လျှင် သူ့ကို တလေးတစား ဖြစ်လာပြီး ပန်းချီကျောင်းသား တချို့ သူ့ဆီ ပို့ပေးသည်။ သူတို့ မိသားစု၏ အောင်မြင်မှုမှာ အဖေ တယောက်တည်း ကြောင့် မဟုတ်။ စန္ဒရားဆရာမ အမေ ရိုစာလီယာကြောင့်လည်း ဖြစ်သည်။ ရိုစာ ဘဝက အေးအေးငြိမ်ငြိမ်ကလေးမို့ မထင်ရှားခဲ့သော်လည်း ဘိုးရစ်က အမေကို အဖေနှင့်တန်းတူ တောက်ပစေခဲ့သည်။

၁၉၃၄ ခုနှစ်တွင် သူ့အဖေဆီသို့ ၄၄ နှစ်အရွယ် ရောက်နေပြီဖြစ်သည့် ဘိုးရစ်က စာတစောင် ရေးသည်။

“အဖေဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တုနှိုင်းမရတဲ့ ကျေးဇူးရှင်ဖခင် ဖြစ်ပါ တယ်။ အဖေ နာမည်ကျော် ပန်းချီဆရာကြီး ဖြစ်နေချိန်မှာ ကျွန်တော် က မလောက်လေး မလောက်စားအရွယ်ပါ”

၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ အဖေ ဆုံးပြီး သိပ်မကြာခင် ဘိုးရစ်က ညီမ ဂျိုဇက်ဖင်းဆီသို့ စာရေးသည်။

“အဖေ မဆုံးခင်က သူ့ဆီ ငါ စာတစောင် ရေးဖြစ်ခဲ့တယ်။ ‘အဖေ ဟာ တကယ့် ကိုယ်ပိုင် အရည်အချင်းထက် အပုံတစ်ရာပုံ တပုံတောင် မခံစားခဲ့ရဘူး’ လို့။ တို့ဘဝတွေမှာ တရားမျှတမှုဆိုတာ မရှိခဲ့ဘူးလေ။

ဒါပေမဲ့ လီယိုနစ်ပါစတာနက်ဟာ ပြည့်ပြည့်စုံစုံနဲ့ ချမ်းချမ်းသာသာ နေသွားရသူတယောက်ပါ။ အမေ ရိုစာလီယာနဲ့ အိမ်ထောင်ကျတာ လည်း နတ်ရေးတဲ့ ဖူးစာပါပဲ။ သူတို့ဘဝဟာ ပျော်စရာကောင်းခဲ့တယ်။ အောင်မြင်ခဲ့တယ်။ သစ္စာတရားပေါ်မှာ အုတ်မြစ်ချခဲ့တဲ့ အိမ်ထောင် ကိုး”

လီယိုနစ်သည် ထိုခေတ် ထိုအခါက အလွန်ရှားပါးသည့် ပန်းချီဆရာ တယောက် ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် သူသည် ကိုယ့်ဘဝကိုယ် အကျေနပ်ကြီး ကျေနပ် နေသူလည်း ဖြစ်၏။ ဝါသနာပါသည့် အလုပ်နှင့်လည်း အောင်မြင်သည်။ ချစ်သူ နှင့်လည်း ပေါင်းရသည်။ အခြားအခြားသော အနုပညာသည်တွေနှင့် မတူဘဲ သားသမီးအတွက် အချိန်ပေးနိုင်သူလည်း ဖြစ်သည်။ သည်နေရာတွင် ကျွန်မ ဘိုးလေး ဘိုးရစ်က သူ့အဖေလောက် ကံမကောင်းရှာပေ။

သို့သော် သားသမီးများအပေါ် သူ တာဝန်မကျေနိုင်ခြင်းအတွက် သား လုပ်သူ အိမ်ဂိုးနီက သည်လို နားလည်စွာ ပြောပြသည်။

“ကျွန်တော်တို့အဖေဟာသိပ်ရှားတဲ့ပါရမီရှင်တယောက်ပါ။ စာရေးဆရာပီပီ၊ ကဗျာဆရာပီပီ လွတ်လွတ်လပ်လပ် နေတယ်။ သည်လို မနေလို့ မရဘူး။ သည်လိုနေခဲ့လို့လဲ ခေတ်ရှေ့မှာ ပြေးနေနိုင်တာပေါ့။ သူ့အိပ်မက်တွေကို အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ဆိုတာ လွယ်တဲ့ကိစ္စ မဟုတ်ဘူး။ သူ့ရဲ့ အောင်မြင်မှုတွေ၊ ပါရမီတွေကို မိသားစုအတွက် စွန့်လွှတ်လိုက်ရမယ်ဆိုရင် သည့်ထက် ဝမ်းနည်းစရာဘယ်မှာ ရှိတော့မလဲ။

“အလွန်အမင်း အရေးမကြီးရင်၊ သေရေးရှင်ရေး မဟုတ်ရင် ကျွန်တော်တို့ အဖေကို ဘယ်တော့မှ အပူမကပ်ဘူး။ သူ့ကို ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကို မောင်နှမတွေ နားလည်ကြတယ်၊ ရိုသေကြတယ်၊ သူ့ရဲ့ ကြီးမြတ်မှုကို လေးစားကြတယ်”

သားသမီးတွေက အဖေ လီယိုနစ်၏ ပညာရပ်ကို လေးစားကြသလို အမေ ရိုစာလီယာကိုလည်း ချစ်မြတ်နိုးကြသည်။ အမေက သူတို့နှင့် ရင်အုပ်မကွာ နေသည်။ စန္ဒရားခုံတွင် ထိုင်သည့်အချိန်မှလွဲ၍ ကလေးတွေ ပုံဆွဲတာ၊ စာကျက်တာကို ထိုင်ကြည့်ပေးသည်။

လီယိုနစ်နှင့် ရိုစာလီယာတို့ ၁၈၈၅ ခုနှစ်က အိုဒက်ဆာတွင် တွေ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ သူက နှစ်ဆယ့်သုံးနှစ်၊ ရိုစာလီယာက ဆယ့်ရှစ်နှစ်။ လီယိုနစ်က မျက်လုံးပြာပြာ၊ လူချော၊ ဂျူးအနွယ်။ မုတ်ဆိတ်မွေးကို အဖျား ချွန်ချွန်ဖြစ်အောင် သထားသည်။

မြေးဖြစ်သူ ချားလ်စ်က အဘိုးအကြောင်း ပြန်ပြောပြသည်။

“အဘိုးက သူများတွေ စည်းတဲ့ လည်စည်းမျိုး မစည်းဘူး။ ပိုး လက်ကိုင်ပဝါကို လည်ပင်းမှာ သိုင်းချည်ထားတတ်တယ်။ သူ့မျက်နှာကို သူ သဘောကျတယ် ထင်တယ်။ ပုံတူတွေ အမြဲတမ်း ဆွဲနေတာ တွေ့ရတယ်”

ကျွန်မအဖေ ချားလ်စ်က ကလေးပီပီ ကလေးတွေ တွေးသည်။ လက်သူကြွယ် လက်သည်းကို အရှည်ထားသည်။ ကင်းဗတ်ပေါ်မှ သူ့အဘိုး ဆေးတွေ ခွာသည့်အခါ ကူခွာပေးဖို့တဲ့။

လီယိုနစ်လိုပင် ရိုစာလီယာကလည်း ပါရမီရှင်တဦးပင်။ ဂီတတွင် ငယ်စဉ်ကပင် ထူးချွန်ခဲ့သည်။ ကိုးနှစ်သမီး အရွယ်ကတည်းက မိုးဇတ်၏ ဂီတသံစုံ တေးကြီးများကို စန္ဒရားဖြင့် တီးခတ်နိုင်နေပြီ။ ငါးနှစ်သမီးအရွယ်တွင် အစ်မတွေ တီးသည့် လက်သံကို နားထောင်ပြီး သင်္ကေတ မကြည့်တတ်သေးခင် စန္ဒရားတီးနိုင်နေပြီ။

ရိုစာလီယာသည် အညှီရောင်ဆံပင်၊ မျက်လုံးနက်နက်နှင့် အလွန် ကျက်သရေရှိသည့် အမျိုးသမီး ဖြစ်သည်။ ဆံပင်ကို နောက်တွဲ ထုံးထားတတ် သည်။ ငယ်ရွယ်သူတွေပီပီ ပိုးကြပန်းကြစဉ်တွင် လီယိုနစ်က ရိုစာလီယာ၏ သူငယ်ချင်းတွေကိုပိုသဘောကျခဲ့သည်။ နောက်မှဂီတတွင်ပါရမီရှင်ကလေးမှန်း၊ ဖြူစင်သည့် နှလုံးသားပိုင်ရှင်ကလေးမှန်း သိပြီး အလေး အနက် ချစ်သွားမိခြင်း ပင်။

၁၈၈၉ ခုနှစ် ချစ်သူများနေ့တွင် သူတို့ လက်ထပ်လိုက်ကြသည်။ ရိုစာ လီယာက အောင်မြင်နေသည့် စန္ဒရားဆရာမ။ လီယိုနစ်က ပန်းချီကို ကြိုးစား ဆွဲနေတုန်း။ ၁၈၉၀ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ဘိုးရစ်ကလေး မွေးပြီး နောက် ပွဲတွေကို ရိုစာလီယာ လိုက်မတီးတော့ပေ။ သားလေးနှင့် နေပြီး အားသည့် အခါတွင် စန္ဒရား သင်ပေးခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေ ရှာတော့သည်။ သားလေး ငါးနှစ်သား အရွယ် ရောက်တော့ လီယိုနစ် ပန်းချီနည်းပြဆရာ လုပ်နေသည့် မော်စကို ပန်းချီ နှင့် ဂီတ ဗိသုကာကျောင်းတွင် ရိုစာလီယာ အချိန်ပိုင်းနည်းပြ ဆရာမ ဝင်လုပ် သည်။

တနေ့တွင် မော်စကိုတိုင်းမိ၏ ဂျာနယ်တွင် ရိုစာလီယာသတင်း ပါလာ သည်။ သတင်းခေါင်းစဉ်မှာ ‘ဂီတပါရမီရှင် စန္ဒရားဆရာမ ရိုစာလီယာပါစတာ နက် (နာမည်ကျော် ပန်းချီဆရာ ပါစတာနက်၏ ဇနီး) က ကမ္ဘာကျော် ဂျာမန် တေးပြုစာဆို ရှုမန်း၏ တေးတပုဒ်နှင့် တီးခတ်ဖျော်ဖြေခြင်း’ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ သည့်နောက်ပိုင်းတွင် သူ ပါဝင်တီးခတ်သည့် ဂီတဖျော်ဖြေပွဲများသည် ရုံအပြည့် အလှူ ဖြစ်လာတော့သည်။

ကလေးတွေ ကြီးလာတော့ သူတို့မိခင်၏ အောင်မြင်မှုကို မြင်တွေ့ရ သည့်အခါ ဝမ်းနည်း ဝမ်းသာ ဖြစ်ကြရလေသည်။ ဝမ်းနည်းရခြင်းမှာ သူတို့ အတွက် အမေ အချိန်တွေ ပေးခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ရုံးပိတ်ရက်တွေ ဆက် သည့် တချိန်တွင် မိသားစု ဘာဗေးရီးယားသို့ သွားလည်ကြသည်။ အဖေက အမေ ကို ပြောနေသံ ဂျိုးဇက်ဖင်း ကြားလိုက်ရသည်။

“ကိုယ် ခုမှ နောင်တရနေတယ်၊ မင်းကို ကိုယ် လက်မထပ်သင့်ဘူး ရိုစာလီယာ။ မင်းက မင်းရဲ့ ဂီတပါရမီကို မိသားစုအတွက် စတေးခဲ့တာပဲ။ ကိုယ့် အပြစ်ပါကွာ။ တို့လင်မယားနှစ်ယောက် ယှဉ်လိုက်ရင် မင်းက အနုပညာ အထုံ ပါရမီ ကိုယ့်ထက် သာပါတယ်”

လီဒီယာက သည်အကြောင်း စာတစောင်ထဲတွင် ထည့်ရေးဖူးသည်။

“တို့တွေ မွေးမလာရင် အမေ့အတွက် ပိုကောင်းမှာပေါ့နော်။ တော်ပါသေးရဲ့။ တို့အထဲမှာ ဘိုးရစ် ပါလာလို့”

ဂျိုးဇက်ဖင်းက သူတို့ ငယ်ဘဝအကြောင်း ပြန်ပြောပြသည်။

“ကျွန်မတို့ မိသားစုအကြောင်း ပြန်တွေးကြည့်တယ်။ တော်လှန်ရေးကြောင့် တကွဲတပြားစီ မဖြစ်ခင်တုန်းကပေါ့။ ကျွန်မတို့အိမ်မှာ နေသုံးစင်းနဲ့ ကြယ်ကလေးတွေ ရှိတယ်။ ကြယ်ကလေးတွေက အယ်လက်ဇန္ဒားရယ်၊ လီဒီယာရယ်၊ ကျွန်မရယ်ပေါ့။ နေသုံးစင်းကတော့ အဖေရယ်၊ အမေရယ်၊ ပြီးတော့ ဘိုးရစ်ပေါ့။ အမေဟာ အလင်းဆုံး နေဝန်းကြီးပေါ့။ အဖေနဲ့ ဘိုးရစ်ကတော့ အသီးသီး အောင်မြင်ကြပေမဲ့ သူ့ပညာနဲ့သူ နှိုက်လို့မကုန်နိုင်အောင် ဖြစ်နေကြတယ် ထင်ပါတယ်။ အမေက သူ့ကိုယ်သူ သည်လောက် ထွန်းလင်းမှန်း မသိဘူး။ ထွန်းလင်းတောက်ပတယ်ဆိုတာ သူ့အတွက် ဘာမှ မဆန်းသလိုပဲ။ လူတွေ အသက်ရှူတဲ့ ကိစ္စလိုပဲ သူ အောက်မေ့တယ်”

၁၉၀၃ ခုနှစ်တွင် သူတို့မိသားစု မော်စကို အနောက်တောင်ဘက် ကီလိုမီတာ ၁၀၀ လောက် ဝေးသည့် တောရွာကလေးသို့ ပြောင်းလာပြီး တိုက်ပုကလေးတလုံး ငှားနေလိုက်ကြသည်။ ညနေ ညနေများမှာ အမေ့စန္ဒရားသံသည် ဖွင့်ထားသော ပြတင်းပေါက်များမှ အပြင်သို့ ပျံ့လွင့်နေတတ်သည်။ လူပျိုပေါက်ကလေး ဘိုးရစ်က အငယ်ကောင် အယ်လက်ဇန္ဒားနှင့် ကောင်းဘွိုင်လုပ်တမ်းကစားကြသည်။ တယောက်က ကောင်းဘွိုင်၊ တယောက်က အင်ဒီယန်း။ တဖက်ခြံထဲသို့ သူတို့ ကျူးကျော်ပြီး ရောက်ရောက်သွားတတ်ကြသည်။ ထို အိမ်ပိုင်ရှင်က စန္ဒရားဆရာကြီး ဆခရီယာဘင်။ သူက ‘နီဗွန်ဘုံကဗျာ’ သံစုံ သီချင်းကြီး၏ အပိုဒ် (၃) ကို စီမိုင်းနာဖြင့် တီးလျှင် သူတို့ ငေးပြီး နားထောင်နေတတ်သည်။ ဤတွင် ဘိုးရစ်က တေးပြုစာဆိုလုပ်ဖို့ စိတ်သန်သွားလေတော့သည်။ အမေ့အရှိန်ကလည်း ရှိနေသဖြင့် သူ့ကိုယ်သူ ဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု ထင်နေသည်။ သည်အကြောင်း အယ်လက်ဇန္ဒားက ပြန်ပြောပြသည်။

“သူက ငယ်ငယ်ကတည်းက သူ့ကိုယ်သူ အမေ့လို ဖြစ်လာမယ် ထင်တာ။ ဒါပေမဲ့ သူ ပါရမီပါတာက တခြား။ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ မောင်နှမတွေက သူ့ကို ဂီတရူးလို့ စကြတယ်”

တနေ့တွင် သူ စိတ်ပြောင်းသွားဖို့ အကြောင်းဖန်လာလေတော့သည်။ သူတို့ ငှားနေသည့် တိုက်ကလေး၏ ဝရန်တာမှ ကြည့်လျှင် ရှုမဆုံးတော့သည့် မြက်ခင်းစိမ်းလွင်ပြင်ကို မြင်ရသည်။ ညနေပိုင်း နွားရိုင်းသွင်းချိန်တွင် မိန်းကလေးတွေ ကုန်းနှီးမပါဘဲ မြင်းကို ဒုန်းစိုင်း၍ မြင်းအုပ်ကြီးကို ကွင်းထဲသို့ ပြန်မောင်းသွင်းလာသည့် မြင်ကွင်းမှာ ဆည်းဆာနေခြည်တွင် တလက်လက် တရိပ်ရိပ်နှင့် ကြည့်လို့ ကောင်းလှသည်။ နွားကျောင်းသူ မိန်းကလေးတို့၏ အသားအရေမှာ နေလောင်ထားပြီး သူတို့ဆံပင်တွင် လေထဲတွင် လွင့်ဝဲလျက်။ စကတ်တွေ၊ လည်စည်းတွေကလည်း တလွင့်လွင့်နှင့်။ သည်မြင်ကွင်းကို ကြည့်ရင်း ကြည့်ရင်း ဘိုးရစ် မြင်းစီးချင်စိတ် ပေါက်လာသည်။ သူက မြင်းကျောပေါ် တခါမျှ တက်ကြည့်ဖူးသူ မဟုတ်။ တနေ့တွင် မြင်းကျောင်းသည့် ကောင်မလေးတယောက် ပေါ်မလာသဖြင့် မြင်းရိုင်းတကောင်ပေါ် တက်စီးဖို့ ကြိုးစားသည်။ ကျောပေါ်ရောက်သည်နှင့် မြင်းက ခုန်ပေါက်ပြီး သူ့ကို ခါချတော့သည်။ ကားခနဲ ကျသွားတော့ စောင့်ကြည့်နေသည့် အိမ်သားတွေ အထိတ်တလန့် ဖြစ်ကုန်ကြသည်။ မြင်း၏ ဝမ်းဗိုက်အောက်သို့ ရောက်သွားပြီး သူ့အပေါ်သို့ ဖြတ်ပြေးလာသော မြင်းတွေ တက်နင်းလေတော့သည်။ ကျိုးသွားသော ခြေထောက်ကို ကုသပျောက်ကင်း၍ ပတ်တီးဖြေလိုက်သောအခါ ထိုခြေထောက်က အခြားတဖက်ထက် တိုနေသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့ခြေတဖက် တသက်လုံး ဆာတာတာ ဖြစ်နေတော့သည်။

ခန္ဓာကိုယ် ချို့ယွင်းမှုက လူတို့ကို စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်စေပါသည်။ ချို့ယွင်းမှု မှန်သမျှကို ဘိုးရစ် မုန်းသည်။ ထိုအခါ ယင်းကို ချေဖျက်ရန် တဖက်က ပိုကြိုးစားဖြစ်တော့သည်။ သူ့တွင် ပါရမီ ဉာဏ်ခံနည်းကြောင်း တွေ့လာပြီး ဂီတဝါသနာကို စွန့်လိုက်သည်။ သည်အကြောင်း နောက်တွင် သူ ပြန်ရေးသည်။

“ဒီအတွက် ကျွန်တော် အရှက်ကြီး ရှက်သွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဂီတဘက်မှာ မစွဲတာဟာ ဘုရားသခင်က တားမြစ်ပေးတာပဲလို့ ကျွန်တော် ယုံကြည် လိုက်တယ်။ သည်တုန်းက ကျွန်းမှအတွက် နှလုံးသားထဲအထိ ကျွန်တော် ခံစားလိုက်ရတယ်။ ခြောက်နှစ်လောက် ကျွန်တော် ရူးခဲ့တာကိုး။ ခုတော့ အမြတ်နိုးဆုံး ရတနာတွေကို လွှင့်ပစ်လိုက်သလို ကျွန်တော် သံယောဇဉ် ဖြတ်လိုက်တယ်”

ဂီတကို စွန့်ပစ်လိုက်သည့်အခါ ကလောင်က သူ့လက်ထဲသို့ အလိုအလျောက် ရောက်လာသည့်နယ်။ အဖေ လီယိုနစ်က ဆရာကြီး တော်လ်စတိုင်း

m g e . c o m

နှင့် အဆက်အသွယ် ရှိသည်။ သူ့စာအုပ်အဖုံးတွေကို ရေးနေသည့် ပန်းချီဆရာ။ သူက ဘိုးရစ်ကို စာရေးဆရာတို့၏ စောင့်အပ်သည့်စည်း၊ လိုက်နာရမည့် နိတိကို သေသေချာချာ သင်ပေးသည်။

၁၈၉၈ ခုနှစ်တွင် တော်လှန်တိုင်းက မဂ္ဂဇင်းတွင် အခန်းဆက် ရေးနေသည့် သူ၏ Resurrection ဝတ္ထုကြီးအတွက် လီယိုနစ်ပါစတာနက်အား သရုပ်ဖော်ပန်းချီရေးဖို့ တာဝန်ပေးသည့်အခါ သူ၏ ဇာတာစန်းလက် ထောင်တက်သွားလေတော့သည်။ တော်လှန်တိုင်း ဆယ်နှစ် အချိန်ယူပြီး ရေးခဲ့ရသည့် ဂန္ထဝင် ဝတ္ထုကြီး။ ဆရာကြီးကို လွန်ခဲ့သည့် ငါးနှစ် ၁၈၉၃ ခုနှစ်က ကျင်းပသည့် ပန်းချီပြပွဲတွင် လီယိုနစ် တွေ့ဖူးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆရာကြီးက သူ့လက်ရာတွေကို သဘောကျသဖြင့် မော်စကိုအိမ်သို့ ပန်းချီကားတွေပါ ယူခဲ့ပြီး လက်ဖက်ရည် လာသောက်ဖို့ ဖိတ်လိုက်သည်။ သူ့ပန်းချီကားတွေထဲတွင် စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေးကို ခံစားပြီး ရေးသည့်ကားတွေ ပါသည်။ ဆရာကြီးက သူ့လက်ရာတွေကို ကြည့်ပြီး လီယိုနစ်ဘက် လှည့်၍ မဆိုင်းမတွ ပြောသည်။

“ငါက ဒီလက်ရာမျိုး ကြိုက်တာကွ။ ဝတ္ထုရဲ့ အရိပ်ကို အမိဖမ်းနိုင်တဲ့ လက်ရာတွေ။ နိပ်တယ်ကွ၊ အရမ်းနိပ်တယ်။ စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေးမှာ မဂ္ဂဇင်းတိုက်က ကောင်တွေ ပန်းချီအပ်ပုံက သွားမရှိတဲ့ ရှဉ့်ကို ကွမ်းသီး ကျွေးတဲ့အတိုင်း ပါပဲကွာ”

ဤသို့ဖြင့် မဂ္ဂဇင်းတွင် လစဉ်ပါနေသည့် Resurrection ဝတ္ထုကြီးအတွက် လီယိုနစ်လစဉ်ရေးဖို့ အလုပ်ရသွားတော့သည်။ ဆရာကြီး၏ ယာစနယာ ပိုလယာနာ တွင် သွားပြီး ပုံတွေ ရေးရခြင်း ဖြစ်၏။ တော်လှန်တိုင်း၏ ပိုင်စားမြေတွေပေါ်မှ ဧရာမစံအိမ်ကြီးတွင် Resurrection ပန်းချီကားတွေ ရေးနေချိန်မှာ ပျော်စရာကောင်းသလို လစဉ် အချိန်မီအောင်လည်း ကြိုးစားရ၏။

သည်အကြောင်း လီယိုနစ်က ပြန်ဖောက်သည်ချခဲ့သည်။

“အဲဒီအချိန်ပိုင်းဟာ ကျွန်တော့်ဘဝအတွက် ပျော်စရာအကောင်းဆုံးပဲ။ နေ့ပိုင်းမှာ ဆရာကြီးရဲ့ စာမူတွေ ဖတ်လိုက်၊ ညညမှာ ဆရာကြီးနဲ့ စကားပြောလိုက်၊ ဆွေးနွေးလိုက်နဲ့။ ညနေပိုင်းတွေမှာ ဆရာကြီးနဲ့ လမ်းလျှောက်ရင်း ဖတ်ထားသမျှကို စားမြုံ့ပြန်ရင်း ပုံဘယ်လိုရေးမယ်ဆိုတာ ဆွေးနွေးကြတယ်။ တခါသား ကျွန်တော့်ပုံကို ကြည့်ပြီး တအံ့တဩ ဖြစ်သွားတယ်။ ‘ဟား... ဒီလ မင်းပုံက ဝတ္ထုထက် အားကောင်းနေတယ်ကွ။ ငါ ပြန်ရေးမှ ဖြစ်မယ်’ ဆိုပြီး ပြန်ရေးတယ်”

စိန်ပီတာစဘတ် မဂ္ဂဇင်းတိုက်ကို အချိန်မီ ပို့ဖို့ဆိုတာ သိပ်မလွယ်။ သူ အလွန်ရိုသေသည့် ဆရာကြီးက သိပ်စည်းကမ်းကြီးသူ။ သည်တော့ လီယိုနစ် ကြိုးစားရသည်။ ခြောက်ပတ်အတွင်း သုံးဆယ့်သုံးကား အပြီးရေးခဲ့ရသည်။ ပြီးတော့ လီယိုနစ် ပန်းဖျား ဖျားပါလေတော့သည်။ သည်လို ဇွဲနပ်မျိုးကို ဘိုးရစ် အဖေထံမှ အမွေရခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

“နောက်ပိုင်း Resurrection ပန်းချီကားတွေကို အဖေ နာလန်ထ ဘဝ နဲ့ မီးဖိုခန်းထဲမှာ ရေးပြီး မဂ္ဂဇင်းတိုက်ကို ပို့ရတယ်” ဟု ဘိုးရစ်က ပြန်ပြောပြသည်။

ဝတ္ထုကြီးသည် လစဉ် ‘နီဗာ’ မဂ္ဂဇင်းတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ မှန်မှန်ပါလျက် ရှိသည်။ လစဉ် နောက်မကျအောင် ပုံတွေ မှန်မှန်ရေးနိုင်သည့် အဖေကို ဘိုးရစ် လေးစားအံ့ဩလိုမဆုံး ဖြစ်နေသည်။ ဆရာကြီးတော်လစ်စတိုင်းက သူ့ စာမူတွေ ကို ပြန်ယူခိုင်းပြီး မကြာမကြာ ပြန်ဖတ်သေးသည်။ တရားရုံးမြင်ကွင်း၊ အကျဉ်း ထောင်နှင့် မီးရထားလမ်းအကြောင်းများကို သူ လေ့လာထားသမျှ ဆရာကြီးက အသေးစိတ်ရေးသည်။ သည်လို အသေးစိတ်နိုင်အောင် သူ့ ဦးနှောက်ကလည်း လေ့လာထားသမျှကို ရေလှောင်ကန်ကြီးအလား စုဆောင်းထားနိုင်သည်။

အဖေက အရေးကြီးလျှင် ကြီးသလို ရေးတတ်သည်။ ရေးပြီးလျှင်လည်း မဂ္ဂဇင်းတိုက်သို့ အချိန်မီ ရောက်ဖို့ အရေးကြီးသေးသည်။ သည်တော့ အဖေက မီးရထားဝန်ထမ်းတွေနှင့် ပေါင်းထားသည်။ အမြန်ရထား ဂါတ်ဗိုလ်က အဖေ၏ အမြန်ချော တာဝန်ခံ။

ရံခါတွင် ပန်းချီကားကို ဂါတ်ဗိုလ်ကိုယ်တိုင် အိမ်လာယူလျှင် သူ့ ယူနီဖောင်း ကိုကြည့်ပြီး ကျွန်တော်တို့ သဘောကျကြသည်။ အဖေ ပန်းချီကား ရေးပြီးပြီ ဆိုသည်နှင့် ကားကို ကတ်ပြားတခုပေါ် တင်ပြီး ကော်ကပ်သူ ကပ်၊ ချိပ်ပိတ်သူ ပိတ်နှင့် အားလုံး ဝိုင်းကြရသည်။ ခေါင်သူကြီးကတော့ အမေပေါ့။ ကလေးတွေ က တောက်တိုမည်ရ ဝိုင်းလုပ်ရင်း ပျော်နေကြသည်။

နောင်နှစ်ပေါင်း သုံးဆယ်အကြာ ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၁ ရက်တွင် ဘိုးရစ် က သူ့အဖေဆီ စာရေးသည်။

“လီယိုတော်လစ်စတိုင်းရဲ့ မြေး ဆိုဖီယာအိစင်နီနာ ကျွန်တော်နဲ့ လာတွေ့တယ်။ သူ့သူငယ်ချင်းတယောက်လည်း ပါတယ်။ အဖေအကြောင်း တွေ အများကြီး ပြောသွားတယ်။ အရင်လည်း သူ့ကို အကြိမ်ကြိမ် တွေ့ဖူး ပါတယ်။ တွေ့တိုင်း အဖေလက်ရာတွေကို ကြိုက်တဲ့အကြောင်း အမြဲ

mgv.com

ပြောပါတယ်။ “တော်လှန်ရေးတိုင်းဝတ္ထုတွေရဲ့ သရုပ်ဖော်ပန်းချီကားတွေမှာ သူ့လောက်ကောင်းအောင် ရေးနိုင်တဲ့သူ ဘယ်သူမှ မရှိဘူး။ တခြားပန်းချီဆရာတွေ ရေးတာက နင့်အဖေ လက်ရာတွေလို ဝတ္ထု သရုပ်မပေါ်ဘူး။ Resurrection ပုံတွေလောက် အသက်ပါတာ ဘယ်တုန်းကမှ မရှိခဲ့ဖူးဘူးလို့ တို့အားလုံး ယုံကြည်ကြတယ်” လို့ ပြောသွားတယ်”

၁၉၁၀ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် တော်လှန်ရေး ကွယ်လွန်တော့ အက်စတာပိုမို ဘူတာရုံကလေး၌ ကမ္ဘာ့သတင်းသမားများ ရှုပ်ယှက်ခတ်သွားသည်။ အားလုံး ဘူတာရုံ ပလက်ဖောင်းတွင် ပြည့်ကျပ်သွားသည်။ အလောင်းပြင်ထားပုံကို ပန်းချီရေးဖို့ ဈာပနကော်မတီက လီယိုနစ်ကို အပ်သည်။ ဘိုးရစ်ပါ အသုဘရှုလိုက်သွားသည်။ အဖေက ပက်စတယ်ဖြင့် အလောင်းစင်ကို ကြည့်ပြီး ရေးနေစဉ် ဘိုးရစ်က လမ်းထောင့်တနေရာ၌ မျက်နှာအောက်ချ၍ ငိုနေသော မြို့စားကြီး တော်လှန်ရေးကတော်ကို လှမ်းကြည့်သည်။ အမျိုးသမီးက ခေါင်းမဖော်ရဲဘဲ ရှိုက်ကြီးတင် ငိုနေသည်။ ဆိုဖီယာတော်လှန်ရေးက မြို့စားကြီးအိမ်မှ ဆင်းသွားသည့် အကြောင်းကို လီယိုနစ်အား ခပ်တိုးတိုး ရှင်းပြနေသည်။ လင်မယားနှစ်ယောက်ကြားမှ ပဋိပက္ခကို ဆရာကြီး၏ အပေါင်းအသင်းများ တပည့်များက သူ့ကို မကျေနပ်ကြောင်း ပြောပြသည်။ အမျိုးသမီးက စိတ်ညစ်ပြီး သူ့ကိုယ်သူ ရေထဲခုန်ချ သတ်သေဖို့ ကြိုးစားသေးသည်။ သို့သော် အိမ်ဝန်ထမ်းတွေက သူ့ကို ရေထဲမှ ဝိုင်းဆယ်သဖြင့် အသက်ဘေးမှ လွတ်မြောက်ခဲ့ရသည်။ ဆရာကြီး၏ အလောင်းပုံကို လီယိုနစ် ရေးရာတွင် ဆယ့်ငါးမိနစ်အတွင်း ပြီးသွားသည်။ သည်အကြောင်းကို လီယိုနစ်က သူ့မှတ်စုစာအုပ်တွင် ဤသို့ ရေးသားခဲ့သည်။

“အက်စတာပိုမို နံနက်ခင်း၊ ဆိုဖီယာက သူ့အလောင်းနံဘေးတွင် ရပ်လျက်။ လူတွေ ဂါရဝပြု နှုတ်ဆက်ကြ၊ မိသားစုတစ်ရပ်၏ ကြေကွဲဖွယ် ဇာတ်သိမ်းခန်း။”

၁၉၁၇ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးမတိုင်မီ မော်စကိုတောင်ဘက် ကီလိုမီတာ ၆၀ ဝေးသည့် အိမ်ကြီးတစ်အိမ်တွင် လီယိုနစ်တို့ မိသားစုငှားနေစဉ် ဘိုးရစ် ရောက်လာ

mgyoe.com

သည်။ ထိုအိမ်ကြီးမှာ ခရိုင်မီးယားသို့ ကက်သရင်းဘုရင်မကြီး အသွားတွင် တထောက်နားသည့် အိမ်ကြီးဟု အဆိုရှိသည်။ စံအိမ်ကြီးမှာ ဧရာမပိုင်စားမြေ တွေပေါ်တွင် တည်ဆောက်ထားသည့် အိမ်ကြီး ဖြစ်သည်။ ရေကန်သာနှင့် ပန်းခြံ နှင့်။ မင်းစိုးရာဇာတို့၏ စံအိမ်ကြီးမှန်း သိသာလှသည်။ ဘိုးရစ်က သူ၏ ‘အတား အဆီးများပေါ်မှ’ ကဗျာပေါင်းချုပ် ထုတ်ဖို့ ပြင်ဆင်နေချိန်။ စစ်စရိတ်အတွက် စက်ရုံတရုံတွင် အလုပ်ဝင်လုပ်ရတော့သည်။ ဖိုင်တွဲရသည့် ရုံးအလုပ်ကို တဖက် မှ လုပ်နေရသော်လည်း သူ ကဗျာရေး မပျက်ခဲ့။ ဝင်ငွေရဖို့ ဘာသာပြန်လုပ်ငန်း ကိုလည်း ဆက်လုပ်ဖြစ်နေသည်။

နောက်ပိုင်း သူ ရေးသည့် စာတစောင်တွင် -

“၁၉၁၇ ခုနှစ်၊ မတ်လထဲ ရောက်တော့ ပီတာစဘတ်မှာ တော်လှန် ရေး စပြီဆိုတဲ့သတင်း ရောက်လာတာနဲ့ ကျွန်တော် မော်စကိုကို လစ်ထွက် လာခဲ့ပြီး စက်ရုံတရုံမှာ အလုပ်ဝင်တယ်။ အဲဒီမှာ ဇဘာစကီနဲ့ တွေ့ တယ်။ သူက သိပ်ချစ်ဖို့ကောင်းတဲ့ အင်ဂျင်နီယာ တယောက်ပါ။ လျှို့ဝှက် တာဝန်နဲ့ ရောက်နေတဲ့ မြေအောက်တော်လှန်ရေးသမား။ ကျွန်တော် တို့ နှစ်ယောက် အလုံ မိုးကာထားတဲ့ ကုန်ကားကြီးနဲ့ ထွက်ပြေးခဲ့ကြ တယ်။ ကားပေါ်မှာ လူတွေအပြည့် ပါလာပြီးသား။ တနေ့နဲ့ တညကားစီး ပြီး ကောက်ရိုးလှည်းကြီးကို ပြောင်းစီးရတယ်။ လောင်းကုတ်ကြီး ခြံပြီး ကောက်ရိုးပုံအောက်က လိုက်ခဲ့ရတာပါ။ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ အစ ပေါ့။”

ပီထရိုဂရက် (ယခု စိန့်ပီတာစဘတ်) တိုက်တွင် ဖေဖော်ဝါရီ တော်လှန် ရေး စမည်ဟု ခန့်မှန်းထားကြသည်။ ဘုရင့်အစိုးရပါလီမန်တွင် တိုင်းပြည် ငြိမ်သက် အောင် အုပ်ချုပ်ရေးအပိုင်းမှ အမတ်တွေ ပီဝါဒ ကွဲနေကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယာယီ အစိုးရအဖွဲ့ ဖွဲ့ထားရသည်။ တပ်မတော်ခေါင်းဆောင်များက တော်လှန်ရေးသမား များကို သူတို့နှိပ်ကွပ်ဖို့မလိုဟု နားလည်ထားကြသည်။ ယင်းအခြေအနေအထွေထွေ အရပ်ရပ်ကြောင့် ဇာဘုရင် နိကလပ်စ် နန်းစွန့်လိုက်ရသည်။ ထိုစဉ်တွင် အုပ်ချုပ် မှု အာဏာကို ယာယီအစိုးရအဖွဲ့နှင့် အလုပ်သမားလူတန်းစား ကိုယ်စားပြု ဆိုဗီယက်နိုင်ငံရေးအဖွဲ့တို့ ပူးတွဲ တာဝန်ယူထားကြသည်။ သည် ကြားကာလတွင် ပုန်ကန်မှုတွေ၊ ဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြမှုတွေ ပေါက်ပေါက်လှော်သလိုပေါ်လာတော့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ပစ္စည်းမဲ့တို့အားသာ၍ အာဏာရခဲ့သည်။ လီနင်ခေါင်းဆောင်သည့်

ဘော်ရှိဗစ်တို့က အောက်တိုဘာ တော်လှန်ရေးတွင် ယာယီအစိုးရကို ဖြုတ်ချပြီး ဆိုဗီယက်ရုရှား ဆိုရှယ်လစ် ပြည်ထောင်စုကို တည်ထောင်လိုက်သည်။ တပြိုင်တည်းတွင် မြို့တော်ကို ၁၉၁၈ ခုနှစ် ဝီထရိုဂရက် မှ မော်စကိုသို့ ပြောင်းခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြား ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှု အန္တရာယ်ကြောင့် ဤသို့ ပြောင်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘော်ရှိဗစ်တို့က နယ်အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနအားလုံး ယူလိုက်သည်။ ဤတွင် တပ်နီများ (ဘော်ရှိဗစ်) နှင့် တပ်ဖြူများ (ဆိုရှယ်လစ် ဆန့်ကျင်ရေးသမားများ) ပဋိပက္ခ စပြီး ပြည်တွင်းစစ် ဖြစ်လေတော့သည်။ နှစ်များစွာကြာလာတော့ ပြည်သူတွေ ဆင်းရဲငတ်မွတ်ကာ ကျီးလန့်စာစား ဘဝနှင့် ရင်ဆိုင်နေကြရတော့သည်။ အထူးသဖြင့် ပညာတတ် လူတန်းစားများ ပို၍ ခံကြရသည်။ နောက်ဆုံးတွင် တပ်နီတို့က တပ်ဖြူတွေကို အနိုင်ရလိုက်ပြီး အခြား ဆိုရှယ်လစ် အပြိုင်ပါတီတွေကိုပါ ချေမှုန်းနိုင်ခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ၁၉၂၂ ခုနှစ်တွင် ပြည်ထောင်စု ဆိုဗီယက် ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတနိုင်ငံတော်ကို ထူထောင် နိုင်ခဲ့သည်။

ဒေါက်တာဇီဗားဂိုးထဲတွင် အရေးပါသည့် ဤမြင်ကွင်းများအား ဘိုးရစ် ပါစတာနက် ထည့်ရေးသားခဲ့သည်။

“သတင်းစာက နောက်ကျပြီးမှ ရောက်လာသည့်အပြင် စာတွေက စာမျက်နှာ တဖက်တွင်သာ ပါသည်။ သတင်းတပုဒ်တွင် ရုရှား တနိုင်ငံလုံး၏ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာနှင့် ခေါင်းဆောင်မှုကို ပစ္စည်းမဲ့ လူတန်းစားများက တာဝန်ယူမည့်အကြောင်း စိန့်ပီတာစဘတ်က ကြေညာသည့်အကြောင်း ပါလာသည်။ တဆက်တည်းတွင် အစိုးရအဖွဲ့သစ်၏ တယ်လီဖုန်းသတင်း၊ သံကြိုးသတင်းများကို အကျဉ်းချုံး၍ ဖော်ပြထားသည်။

ယူရီ သတင်းစာ ဖတ်နေရင်း နှင်းမုန်တိုင်း ဝင်မွေသဖြင့် သတင်းစာတွေ ဖတ်မရအောင် စိုကုန်တော့သည်။ သို့သော် သူ တုန်လှုပ်သွားသည်မှာ နှင်းမုန်တိုင်းကြောင့်မဟုတ်။ ခေတ်ကြီးတခေတ် အပြောင်းလဲကြီး ပြောင်းလဲတော့မည့်အကြောင်း ကြိုမြင်လိုက်၍ ဖြစ်သည်။”

၁၉၁၇ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် မော်စကိုသည် ကျပ်တည်းသည်ထက် ကျပ်တည်းလာသည်။ အစားအသောက်နှင့် လောင်စာ ရှားပါးလာမှုကြောင့်

လူတွေ တနေ့တခြား အနေအထိုင် ဆင်းရဲလာသည်။ ကံကောင်းထောက်မသဖြင့် ဘိုးရစ်၏ ညီ ဗိသုကာဘွဲ့ရပြီးခါစ အယ်လက်ဇန္ဒားက သူတို့အိမ်ကြီးအား ပြိုမကျ အောင် ထုပ် လျှောက် ခိုင်း မြားတွေကို ဘယ်ဟာဖြတ်၍ ဘယ်ဟာ ဖြုတ်ရမည် နားလည်သည်။ သည်နည်းဖြင့် သူတို့မိသားစု မော်စကို ဆောင်းကို ၁၉၁၈-၁၉ ခုနှစ်များတွင် ဖြတ်သန်းခဲ့ကြရသည်။ ထင်းနှင့်မီးသွေး ရက်ရှည်လများ ပြတ်လပ် နေသောအခါ ဘိုးရစ်က ကျိုးကျနေသော ခြံတိုင်များနှင့် အစိုးရပိုင် ထင်းပုံများကို စွန့်စွန့်စားစား ခိုးယူရတော့သည်။ ဧည့်သည်များကို လက်ဖက်ရည်ပွဲဖြင့် တည်ခင်း သည့်အခါ မီးလင်းဖိုထဲမှ မီးလျှံနှင့် ဧည့်ခံခြင်းသည် ဂုဏ်ယူစရာ ဖြစ်ကြရသည်။

သည်လိုအခါမျိုးတွင် ဧည့်သည်တွေက လက်ဖက်ရည်ကို ချောကလက် မျိုးစုံ၊ မုန့်မျိုးစုံနှင့် သုံးဆောင်ရသည်ထက် ပို၍ နှစ်သက်ကြသည်။ အိမ်ရှင်ကို ကျေးဇူးတင်ကြသည်။ ညနေဆည်းဆာချိန်များတွင် ပါစတာနက်ကလေးများ သည် အသီးအနှံတွေ ရသည့် ဘိုလိုတိုရွာ ညနေဈေးသို့ သွားလေ့ရှိကြသည်။ ဒေါက်တာဇီဗားဂိုး ဝတ္ထုထဲတွင် ပြည်တွင်းစစ်ကြောင့် လူတွေ ငတ်ကြပြတ်ကြပုံ နှင့် တိုက်ဖျက်ရောဂါ ပြန့်ပွားပုံကို ဤသို့ ရေးပြသွားသည်။

“ဆောင်းဝင်ပြန်ဦးတော့မည်။ လူတွေ ပါးစပ်ဖျားတွင် ရင်ဆိုင်ရ တော့မည့် သေခြင်းတရားနှင့် သဘာဝဘေးဒဏ် အကြောင်းသာ ရေပန်း စားနေတော့သည်။

ထင်းနှင့် အစာရေစာက မရှိမဖြစ် ပစ္စည်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် အစိုးရအတွက် အနုပတ်လောမ ရုပ်ဝါဒ အောင်မြင်ရေးသည်သာ အဓိက ဖြစ်နေသည်။ အစာရေစာနှင့် ထင်းသည် ရုရှားတွင် အစိုးရ မူဝါဒ လောက် အရေးမကြီးဘဲ သဘောတရားရေးစာအုပ်တွေကသာ ထမင်း ဟင်း ပမာ။

မြို့တွေပေါ်တွင် လူအားလုံး ခိုကိုးရာမဲ့ ဖြစ်လာသည်။ ကလေး များ၏ မျက်နှာတွင် အမည်ဖော်ရခက်သော ဝေဒနာကိုယ်စီနှင့်။ သို့သော် လူတွေက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လှည့်စားပြီး အစိုးရ ဝါဒဖြန့်သမျှ ယုံကြည်သလို လုပ်နေကြသည်။ သို့သော် သူတို့မှာ တနေ့တခြား အနာဂတ် ပျောက်လာသည်။ သို့သော် ယူရီက မြင်နေသည်။ သူတို့၏

ဘဝအထွေထွေကို ဂြိုဟ်ဆိုးဝင်မွေတော့မည်။ သေမိန့်ချခံထားရသူ
တွေနှင့် တူနေတော့မည်။

....သူနားလည်လာပြီ။ သူသည်ဧရာမ အနာဂတ်စက်ယန္တရား
ကြီးအောက်တွင် ပုရွက်ဆိတ်ကလေး တကောင်မျှသာပါကလား။ ...
အားလုံးကောင်းအောင်၊ သူ့ဘဝကို အားလုံးအတွက် ပေးဆပ်ချင်ပါ
သည်။ သို့သော် လုပ်ချင်တာ လုပ်ဖို့ သူ့တွင် လုပ်ခွင့်မရှိ ဖြစ်နေ၏။”

၁၉၂၁ ခုနှစ်မှာ ဘိုးရစ်အတွက် စိတ်ဓာတ်ကျစရာ အကောင်းဆုံးနှစ်
ဖြစ်လေသည်။ မိဘတွေနှင့် ညီမတွေအားလုံး ဂျာမနီသို့ ထွက်သွားကြလေပြီ။
သူတို့အားလုံး ရုရှားတွင် ဘယ်တော့မှ ပြန်မဆုံနိုင်တော့ကြောင်းကို တယောက်
မျှ မသိကြ။ တော်လှန်ရေးခေတ်လွန် ကာလတွင် ဂျိုးဇက်ဖင်းက ရုရှားတွင်
အထက်တန်းပညာ သင်ယူခွင့်ကို စွန့်လွှတ်ကာ သူ့သဘောနှင့်သူ ဘာလင်သို့
ထွက်သွားသည်။ ဘာလင်တွင် တက္ကသိုလ်တက်၊ အလုပ်ရှာလုပ်ပြီး မိသားစုကို
ခေါ်ယူမည် ဟူသည့် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်။ အဖေနှင့် အမေကလည်း လိုက်ချင်သည်။
ပထမဦးဆုံး လီဒီယာ လိုက်သွားသည်။ အဖေ၊ အမေ၊ ဘိုးရစ်နှင့် အယ်လက်ဇန္ဒား
တို့က မော်စကို အဖေစတုဒီယိုခန်းတွင် နေပြီး ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ဘိုးရစ်က
စာရေးဆရာ၊ အငယ်ကောင်က ဗိသုကာဘဝဖြင့်။ ရိုစာလီယာနှင့် လီယိုနစ်က
ဂျာမနီ ထွက်ဖို့ ဗီဇာရသည်။ အဖေက မျက်လုံးတိမ် ခွဲစရာရှိပြီး အမေက နှလုံး
ရောဂါကို ရေရှည်ကုဖို့ ရှိနေသည်။ ထွက်လာပြီးမှ လီယိုနစ်က သူတိုက်ခန်းကို
ပြည်သူပိုင် သိမ်းမှာ စိတ်ပူနေသည်။ သို့သော် အသိမ်းမခံရခဲ့ပေ။ တိုင်းပြည်အခြေ
အနေက ဆိုးသည်ထက် ဆိုးလာသဖြင့် သူတို့မိသားစု ရုရှားတွင် ပြန်လည် ဆုံစည်း
ဖို့ အခွင့်အလမ်း သိပ်မရှိတော့ပေ။

မော်စကိုအကြောင်း ဂျိုးဇက်ဖင်း မှတ်မိသမျှ ငယ်ဘဝမှာ တဖြူလုံး နှင်းခဲ
တွေ ဖုံးနေသည့် မြင်ကွင်း ဖြစ်သည်။

“ချွေးတပ်ရုံးမှာ အိမ်ရှိလူကုန် စာရင်းသွားပေးရတယ်။ ဂေါ်ပြား
တွေ၊ ပေါက်ချွန်းတွေ ထုတ်ပေးပြီး လမ်းပေါ် ဖုံးနေတဲ့ နှင်းတွေကို
ကျုံးခိုင်းတယ်။ ပျက်ကွက်ရင် အဲဒီနေ့အတွက် ရာရှင် မရတော့ဘူး။
လီဒီယာက အသက်မပြည့်သေးတော့ အလုပ်လုပ်ဖို့ မလိုသေးဘူး။
ဒါပေမဲ့ ကျွန်မက သူ့လောက် လူကောင် မထွားတော့ ကျွန်မအစား သူ

ဝင်လုပ်ပေးတယ်။ သူ့လို ကျွန်မ မလုပ်နိုင်ဘူးလေ။ သူနဲ့အဖေက တဆင်း တည်း ကျတယ်။ ... အဲဒီနေ့ကတော့ ဘယ်လိုမှ မေ့မရတဲ့ နေ့ပါပဲ။ နှင်းဖွေးဖွေးပေါ်မှာ နေရောင်ခြည် ဖြာကျလာတယ်။ လူတွေ အရမ်း ပျော်သွားတယ်။ သူတို့စိတ်ထဲမှာ အလုပ်လုပ်ရတယ် မထင်ဘဲ ဇာတ်စင် ပေါ်မှာ ပြဇာတ်ကနေရသလို ပျော်နေကြတယ်...”

ဒေါက်တာဇီဗားဂိုးထဲတွင် ၁၉၁၇ခုနှစ်တော်လှန်ရေးလွန် ကာလအကြောင်း ဘိုးရစ်က ထည့်ရေးသည်။ ယူရီဇီဗားဂိုး မိသားစု တွန်ညာ၏ ဘိုးဘွားပိုင် ပိုင်စားမြေ တွေနှင့် ယာတောအိမ်ကြီးရှိရာ နယ်စွန်နယ်ဖျား ယူရယ်လ်သို့ ထွက်ပြေးခဲ့ကြ သည်။ ရထားလမ်းကို နှင်းတွေ မတရားဖုံးနေသဖြင့် ရထား ဆက်မသွားနိုင်တော့ ဘဲ သုံးရက်လုံးလုံး ခရီးသည်တွေ လမ်းရှင်းရသည်။ စစ်ပြေးဘဝတွင် ထိုသုံးရက် မှာ သူတို့ အပျော်ဆုံးဖြစ်ကြောင်း စသည်... စသည်။

“မျက်စိကျိန်းလောက်အောင် ဖြူဖွေးနေသည့် နှင်းလွင်ပြင်ပေါ် တွင် နေရောင်ခြည် တဖျပ်ဖျပ် လက်နေသည်။ ယူရီက နှင်းထုကို မြေကြီး ပေါ်လှနီးပါး တူးပြီး စိန်တုံးကလေးများပုံ ထုဆစ်သည်။ သည်လိုလုပ် နေရင်း ငယ်ဘဝကို သွားသတိရသည်။ အိမ်ရှေ့ နှင်းလွင်ပြင်တွင် ဆော့ ကစားနေသည့် ယူရီပေါက်စကလေး။ သိုးရေကုတ်အင်္ကျီက ဦးထုပ် နှင့် တဆက်တည်း။ နှင်းခဲတွေကို အချို့ ပိရမစ်ပုံ၊ အချို့ ကုဗပုံ အတုံး ကလေးများ ဖြစ်အောင် ထုဆစ်သည်။ ပြီးတော့ ဘန်းမုန့်ပုံ လုပ်သည်။ ဟိုးအဝေးကြီးတွင် ကျန်ခဲ့ပြီဖြစ်သော ထိုရက်များကို သူ ပြန်ပြီး တမ်းတ နေမိသည်။ သည်လောက် ပျော်စရာကောင်းတဲ့ဘဝမျိုး ဘယ်မှာ ရနိုင်ပါ တော့မှာလဲ ဟူ၍။

ဝဝလင်လင် စားရပြီး လွင်တီးခေါင်တွင် အသက်ရှူ၍ ဝသဖြင့် ပင်ပန်းရမှန်း မသိကြ။ ဘယ်သူ့အမိန့်နှင့် ဘယ်ကရလာမှန်း မသိသော ပေါင်မုန့်တွေက ပူပူနွေးနွေး၊ လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်။”

၁၉၂၀ ပြည့်လွန်နှစ်များသည် ဘာလင်တွင် လီယိုနစ်ပါစတာနက် ပန်းချီ ရေးဖြစ်ဆုံးအချိန် ဖြစ်သည်။ ဘာလင်သည် ရုရှားပညာတတ်တို့ စုဝေးရာနေရာ ဖြစ်နေသည်။ ရုရှားပြည်ပြေး ၁၀၀၀၀၀ ကျော် ဘာလင်တွင် လာစုနေကြသည်။

လီယိုနစ်ပါစတာနက်ပန်းချီရေးဖြစ်သည့်အပြင် အဲလ်ဘတ်အိုင်းစတိုင်းနှင့်လည်း
 မိတ်ဆွေဖြစ်ခဲ့သေးသည်။ ပြီးတော့ အဆိုတော် ချာလီယာပင်နှင့်လည်း ရင်းနှီးခဲ့
 သည်။ ပြီးတော့ ရုရှား တေးပြုဂီတပညာရှင်ကြီး ပရိုကိုဖီးယက်၏ ပုံတူကိုလည်း
 ရေးဖြစ်ခဲ့လေသည်။ စန္ဒရားတီးနေပုံကို ရေးရခြင်း ဖြစ်သည်။ ပြီးတော့ နာမည်
 ကျော် ကဗျာဆရာကြီးတွေ။

အဖေ၊ အမေတွေ မော်စကိုမှ ထွက်သွားပြီးနောက် ဘိုးရစ် ဖြေမပြေနိုင်
 အောင် လွမ်းကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ သူတို့နှင့် တခါသာ ပြန်တွေ့ခွင့် ရလိုက်သည်။ ၁၉၂၂
 ခုနှစ်တွင် ဘာလင်သို့ သူ တခေါက် ရောက်သွားသည်။ သူတို့နှင့်အတူ တနှစ်
 နီးပါးလောက် အတူနေဖြစ်လိုက်သည်။ ထိုစဉ်က သူ ပထမ အိမ်ထောင် အိမ်ဂီး
 နီးယားနှင့် ဖြစ်သည်။ သည့်နောက်ပိုင်းတွင် မိဘများနှင့် နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်ကျော်
 အဆက်အသွယ် ပြတ်သွားတော့သည်။

ရုရှားတနိုင်ငံလုံး အခြေအနေ ဆိုးသည်ထက် ဆိုးလာသည်။ စားနပ်ရိက္ခာ ရှားပါး
 လာမှုကြောင့် ၁၉၂၉ ခုနှစ်မှစ၍ ရာရှင်ကတ်နှင့်သာ ပစ္စည်းထုတ်ရသည့်စနစ်
 စတင်ခဲ့သည်။ လယ်ယာမြေ ပြည်သူပိုင်စနစ် စသည်နှင့် စားနပ်ရိက္ခာ ပိုမိုရှားပါး
 လာတော့သည်။ ၁၉၃၀ ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက်စာရေးဆရာများ အသင်းအား
 စုပေါင်းလယ်ယာစခန်းများ၊ ပြည်သူပိုင် လယ်ယာမြေစခန်းများသို့ လေ့လာရေး
 လွှတ်ဖို့ အစိုးရက အမိန့်ထုတ်သည်။

အခြေအနေတွေကို အနီးကပ် တွေ့ရတော့ ဘိုးရစ် စိတ်အပျက်ကြီး
 ပျက်သွားသည်။ လူမဆန်စွာ မောင်းနေကြသည်ကို တွေ့ခဲ့ရသောကြောင့် ဖြစ်
 သည်။ ထို့အပြင် ပြည်တွင်းစစ်ကာလဖြစ်၍ သွေးချောင်းစီး မြင်ကွင်းများ၊ သား
 တကွဲ၊ မယားတကွဲ အခြေအနေမဲ့ ဒုက္ခသည်များ။ သည်အကြောင်းများကို ဒေါက်တာ
 ဇီဗားဂိုးထဲတွင် သူ ထည့်ရေးသွားသည်။

“သည်မှာလည်း လူသူကင်းမဲ့နေသည့် တောမြို့ကလေးတွေ၊
 ပြည်တွင်းစစ်၏ အနိဋ္ဌာရုံတွေ ပြည့်နှက်လျက်။ ၁၉၀၅ ခုနှစ်က
 ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှု အတွေးအခေါ်မျိုးလုံးဝ မပါသည့် စစ်သွေးကြွ
 ခေတ်လူငယ်တွေ။ အကြင်နာ တရားမဲ့ စစ်သားများ၏ တော်လှန်ရေး။”

သူတို့ကို ခေါင်းဆောင်နေသူတွေကလည်း စစ်သားရည် ဝနေသူတွေ။
ဘော်လ်ရှိဗစ်တွေ။ မေတ္တာတရားဟူ၍ မြို့ငွေမျှ မရှိကြတော့။ ဘယ်သူ
ကို သစ္စာစောင့်ရမှန်း မသိကြတော့သည့် ခေတ်။ ကိုယ့်အိမ်သားကိုယ်
မယုံရတော့သည့် ခေတ်...။

အပြောင်းအလဲက မြန်လိုက်သည်မှာ အံ့ဩစရာ။ လူ့ စာရိတ္တ
တွေလည်း ရုတ်ခြည်းပြောင်းလဲသွားလေသည်။ ဘာကိုယုံ၍ ဘယ်သူ
နောက် လိုက်ရမှန်း မသိကြတော့။ အကလေးငယ် တယောက်က
လူကြီးတွေကိုလမ်းလျှောက်သင်ပေးနေသည့်နှယ်။ ဘယ်သူ့စကားကို
နားထောင်ရမှန်း မသိကြတော့။ ဘယ်သူ့ကို ကိုးကွယ်ရမှန်း မသိကြ
တော့။

အလှတရားပျောက်ကွယ်သည့်ကာလ။ သစ္စာတရားပျောက်
ကွယ်သည့် ကာလ။ မိသားစုဘဝနှင့် ငြိမ်းချမ်းကာလများ လုံးဝ ဆုံးရှုံး
သည့် ကာလ။”

၁၉၃၅ ခုနှစ် နွေရာသီတရက်တွင် ဂျီဇက်ဖင်းက သူ့အစ်ကို ဘိုးရစ်အား
ဘာလင်ဘူတာရုံသို့ လိုက်ပို့သည်။ ထိုနေ့မှစ၍ နောင် ဘယ်တော့မှ ပြန်မတွေ့
ကြရတော့ပေ။ ထိုနှစ်အစောပိုင်း ဇွန်လ ၂၃ ရက်နေ့က ပဲရစ်တွင် ကျင်းပသည့်
စာရေးဆရာများ၏ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး ညီလာခံသို့ တက်ဖို့ အစိုးရက ဘိုးရစ်
အား စေလွှတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အီးအမ်ဖို့စတာ၊ ဟတ်စလေ စသည့် စာရေး
ဆရာတွေ စုံမည့်ပွဲ။ ဆိုဗီယက်အစိုးရ၏ ဝါဒဖြန့်မှုတွေ မိုးမွန်နေသည့်ကာလ။
သောက အထွေထွေကြောင့် အိပ်မပျော်သည့်ရောဂါ စွဲနေသော ဘိုးရစ်က ဘာလင်
တွင် ခြောက်နာရီခန့် ရပ်နားခွင့်ရမည်ဖြစ်၍ မိသားစုဆီ ဝမ်းသာအားရ သံကြိုး
ရိုက်လိုက်သည်။

ဘိုးရစ်က ခရီးမထွက်ခင် မျူးနစ်တွင်နေသည့် မိသားစုထံ သံကြိုးပို့
လိုက်သည်။ ဘာလင်တွင် ခဏနားရမည့် အချိန်တွင် ဂျီဇက်ဖင်းတို့ လင်မယား
နှင့်အတူ မျူးနစ် ရောက်နေသည့် အဖေနှင့် အမေပါ ပါလာလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်
ထားသည်။ သို့သော် လီယိုနစ်ကော၊ ရိုစာလီယာပါ သိပ်နေမကောင်းသဖြင့် လိုက်
မလာခဲ့နိုင်။ ဂျီဇက်ဖင်းနှင့် ဖရက်ဒရစ်တို့ နှစ်ယောက်တည်း တညအိပ်ခရီး
ဘာလင်သို့ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ မိသားစုပိုင်ဘာလင်တိုက်ခန်းသို့ နောက်တနေ့
မနက်တွင် ရောက်တော့ ဘိုးရစ်ကို စောင့်နေကြသည်။

mgyoe.com

အစ်ကိုလုပ်သူကို တွေ့တော့ ဂျိုးဇက်ဖင်း စိတ်ပျက်သွားသည်။ သူ ခွဲခဲ့သည့် ဘိုးရစ် မဟုတ်တော့။ စိတ်ဓာတ်ကျတော့ လူပါ ကျသွားသည်။ စာရေး ဆရာတွေအပေါ် စတာလင်အစိုးရ နှိပ်စက်မှုကြောင့် ဘိုးရစ်တယောက် ကျန်းမာ ရေးပါ ထိခိုက်ကာ လူရုပ်မပေါ်တော့အောင် ဖြစ်သွားသည်။

နောက်တနေ့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စာပေညီလာခံတွင် ဂုဏ်ပြုခံ ကဗျာ ဆရာတယောက် ဖြစ်လာမည့်သူ မဟုတ်သလိုပင်။ သူ့ကို အခမ်းအနားမှူးက စာရေးဆရာ ပရိသတ်နှင့် မိတ်ဆက်ပေးတော့ “ကျွန်တော်တို့ခေတ်ရဲ့ အကြီး မြတ်ဆုံး ကဗျာစာဆို ဖြစ်ပါတယ်” ဟု ကြေညာလိုက်ရာ သူ မျက်နှာ ထူပူသွား သည်။ သည်အကြောင်း အဖေ့ဆီ စာရေးဖြစ်တော့ ‘ရှက်လိုက်တာ အဖေရယ်၊ ကျွန်တော့်မျက်နှာ ဘယ်လိုထားရမှန်း မသိတော့အောင် ပူထူသွားတယ်’ ဟု ရင်ဖွင့်မိသည်။

စိတ်ဓာတ်တွေ အကျကြီး ကျနေချိန်တွင် ပါရီညီလာခံတက်ဖို့ အရွေး ခံရတော့ စတာလင်၏ အတွင်းရေးမှူးဆီ ဖုန်းဆက်ပြီး နေမကောင်း၍ မသွားပါ ရစေနှင့်ဟု ပြောလိုက်သေးသည်။

“စစ်ထဲဝင်ဖို့ အမိန့်ပေးရင် ဝင်ရမှာပဲ မဟုတ်လား” ဟု ပြန်မေးတော့ “ဝင်ရမှာပေါ့” ဟု ဘိုးရစ် ဖြေလိုက်ရသည်။ “အဲဒီအတိုင်းပဲ ယူဆပါ” ဟု ဆိုသဖြင့် နှစ်ဆယ့်လေးနာရီအတွင်း မတော့တတော် ဝတ်စုံဝယ်ပြီး ထွက်လာခဲ့ရသည်။ နောက်တနေ့ နေ့လယ်တွင် ဘာလင်တိုက်ခန်းဆီသို့ တက်စိတစီးဖြင့် သူ သွားနေ ပြီ။ ဂျိုးဇက်ဖင်းနှင့် ဖရက်ဒရစ်က သူ့ကို အသင့်စောင့်နေကြသည်။

“ကျွန်မကို တွေ့တွေ့ချင်း ဘယ်လို နှုတ်ဆက်တယ်ဆိုတာ ကျွန်မ မမှတ်မိတော့ဘူး။ ကိုယ်စီ ပြေးဖက်မိတာတော့ သတိရတယ်။ မမှတ်မိ လောက်အောင် ထူးဆန်းနေတဲ့ သူ့ပုံစံကြောင့် ကျွန်မ ကြောက်နေမိ တယ်။ သူက ဆယ့်နှစ်နှစ် ကွဲနေတာနဲ့ မတူဘဲ တပတ်နှစ်ပတ် မတွေ့ ရတဲ့ ပုံမျိုး။ မျက်ရည်တော့ တချိန်လုံး ကျနေတယ်။ အဲဒီနေ့က အိပ်ချင် တာကလွဲပြီး သူ ဘာမှ မသိဘူး”

ဟု ဂျိုးဇက်ဖင်းက ရေးခဲ့သည်။

ဂျိုးဇက်ဖင်းတို့ လင်မယားနှစ်ယောက်က ပြတင်းပေါက် ခန်းဆီးတွေ ဆွဲဖွင့်ပြီး ဆိုဖာပေါ်တွင် ခဏလှဲနေခိုင်းလိုက်ပြီး သူ့ကို အသာစောင့်ကြည့်နေကြ သည်။ မနက်ဖြန်ညနေ ပါရီအရောက်သွားရမည့်အတွက် ညီမလုပ်သူ စိတ်ပူနေ

သည်။ ခုထက်ထိ စကားကောင်းကောင်း မပြောရသေး။ သူ နှစ်နာရီကျော် သုံးနာရီ နီးပါး အိပ်ပျော်သွားသည်။ နိုးလာတော့ မဆိုစလောက် လန်းလာသည်။ မနက် အစောကြီး ခရီးဆက်ရမှာမို့ ဆက်အိပ်ဖို့ ဖရက်ဒရစ်က တိုက်တွန်းသည်။ ခဏ နေပြီး သုံးယောက်သား ဆိုဗီယက်သံရုံးသို့ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ ဘာလင်တွင် တညအိပ်ခွင့်ပေးဖို့ တောင်းပန်ရန် ထွက်လာခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဖရက်ဒရစ်က သူ့ယောက်ဖအား ဘာလင်မှာ ညအိပ်ခွင့်ပေးဖို့ တောင်းပန်တိုးလျှိုးသော်လည်း ဘယ်လိုမှ ပြောမရ။

ဘူတာရုံသို့ပြန်အလာ ဒုတိယတန်းစား ဟိုတယ်ကလေးတွင် ဗိုက်ဖြည့် ဖို့ ဝင်လိုက်ကြသည်။ သူတို့သုံးယောက် ဧည့်ခန်းတွင် ထိုင်နေစဉ် ဂျိုးဇက်ဖင်းက အစ်ကိုလုပ်သူ၏ မျက်နှာကို ကြည့်လိုက်ရာ ကြေကွဲဝမ်းနည်း နေသည့်ပုံကို သူ ဖုံးကွယ်ဖို့ မကြိုးစားဘဲ နေသည်။ စိတ်ပျက်စရာခရီးကို ဆက် ရမည့်အကြောင်း သူ့အသံအောအောကြီးဖြင့် ပြောနေသည်။ ဖရက်ဒရစ်က ထွက်မည့် ရထား၏ အချိန်စာရင်းကို ဘူတာရုံတွင် သွားကြည့်နေစဉ် သူတို့ မောင်နှမ နှစ်ယောက် တည်း ကျန်ခဲ့သည်။ တန်ဖိုးရှိလှသည့် အချိန်တွေ ဖြစ်သည်။ လူတွေက ဟိုတယ် စားသောက်ဆိုင်ထဲတွင် ဝင်ချည်ထွက်ချည် ရှုပ်ယှက်ခတ်နေသည်။ မောင်နှမ နှစ်ယောက် ပူးကပ်ထိုင်ပြီး စကားတွေ ဖောင်ဖွဲ့ကြစဉ် ကဗျာဆရာက မျက်ရည် ကို ကြိုးစားထိန်းထားသည်။

ထိုစဉ် ဘိုးရစ်က ဆိုင်းမဆင့်ပုံမဆင့် အကြောင်းအရာတခုကို စတင် လာသည်။

“ဒီမယ် ဂျိုးဇက်ဖင်း... ဇီနောဒါအပေါ်မှာ ငါ အကြွေးဆပ်စရာ ရှိတယ်။ သူ့အကြောင်းကို ငါ ရေးရမယ်။ ဝတ္ထုပုံသဏ္ဍာန်နဲ့ ရေးမယ်။ ကောင်မလေး တယောက်အကြောင်းက စမယ်... လှတယ်။ ဒါပေမဲ့ လောကအကြောင်း မသိ ဘူး။ စားသောက်ဆိုင်တွေမှာ ညဆိုင်း အလုပ်ဆင်းရတယ်။ သူ့အစ်ကိုဝမ်းကွဲက သူ့ကို စောင့်ရှောက်နေရင်း အဲဒီအလုပ်ကို သွင်းပေးတာ။ သူ့အနေနဲ့ မလုပ်လို့ မရတဲ့ အခြေအနေ။ သူက ငယ်လည်း ငယ်တယ်၊ လှလည်း လှတယ်”

ထိုအချိန်တွင် ဘိုးရစ်နှင့် အိုလ်ဂါတို့ မတွေ့ကြသေး။ ဘိုးရစ်က သူ့ ဒုတိယဇနီး ဇီနောဒါကို ရည်ညွှန်း၍ ပြောနေခြင်း ဖြစ်သည်။ သူတို့ လက်ထပ်ခဲ့ သည်မှာ တနှစ်မျှသာ ရှိသေးသည်။ ယူပြီးပြီဆိုသည်နှင့် ချီကတည်းက ယဉ်သကို ဇာတ်လမ်း ဖြစ်လာသည်။ ဘိုးရစ်တယောက် အပြစ်ကျူးလွန်ထားသည့် ဘဝမျိုး

ရောက်ခဲ့ရသည်။ ဇီနောဒါအတွက် ပထမအိမ်ထောင် အိမ်ဂီးနီးယားကို ထားခဲ့ခြင်း မဟုတ်လား။ အိမ်ဂီးနီးယားကို သူ ယူတုန်းကလည်း လွတ်လွတ်လပ်လပ် မဟုတ်။ သူငယ်ချင်း စန္ဒရားဆရာ ဂျင်းနရစ်နီဂ္ဂုစ် လက်ထဲမှ လုယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဂျိုးဇက်ဖင်းက မျက်ခုံးရှုံ့လိုက်ပြီး -

“ဟုတ်လား အစ်ကိုကြီး၊ အံ့ဩကုန်နိုင်ဖွယ်ပါလား။”

နောက်တနာရီအကြာတွင် မျက်ရည်အနိုင်နိုင်ဆည်ပြီး ဘိုးရစ် ရထား ပေါ်သို့ တက်သွားသည်။ ဂျိုးဇက်ဖင်းက ပလက်ဖောင်းပေါ်တွင် ရပ်ပြီး ယောက်ျား ၏ လက်မောင်းကို တင်းတင်းဆုပ်ထားသည်။ ဖရက်ဒရစ်က ယောက်ဖကို လှမ်း အော်ပြီး မှာသည်။

“အစ်ကို အိပ်လိုက်သွားနော်”

ဘိုးရစ်က ပြန်အော်ပြောသွားသည်။

“အေးကွာ... အိပ်ပျော်ပါစေလို့ ဆုတောင်းပါတယ်”

ဘယ်ဘဝက ဝဋ်ကြွေးလေလည်း မသိ။ သူ့တွင် ပဋိပက္ခနှင့် အမြဲတမ်း ကြုံရသည်။ ပထမဇနီးအပေါ် သူ ကျူးလွန်ခဲ့သည့် အမှုအတွက် ဖြေမပြေနိုင်အောင် ခံစားရသည်။ ဘဝတခုလုံး ကြေမ္မပျက်သုဉ်းလုမတတ် ခံစားရသည်။ စာလည်း ရေး၍ မရတော့။ ပြင်သစ်မှ အပြန်တွင် မျူးနစ်သို့ ဝင်လာမည် ဆိုပြီး မှ ရုရှားသို့ တန်းပြန်သွားသဖြင့် အဖေနဲ့ အမေ ရင်ကွဲမတတ် ခံစားကြရသည်။ ဘိုးရစ်က သူ့ပျက်ကွက်မှုအတွက် ဇူလိုင်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် အဖေဆီသို့ စာတစောင် ရေးပို့ ခဲ့သည်။

“ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် မပိုင်တော့ဘူး အဖေ။ ကျွန်တော့်ကို စိတ်ရော၊ ရုပ်ပါ အနားမနေရအောင် သူတို့ ခိုင်းနေကြပြီ။ အိပ်မပျော်တဲ့ ညတွေ ဆက်တိုက် ဖြစ်လာတော့ ကျွန်တော် ရူးချင်ချင် ဖြစ်နေပြီ အဖေ။ ဘာကြောင့် ဒီဒဏ်တွေကို ခံနေရတာလဲ ဆိုတာ ကျွန်တော် နားမလည် နိုင်အောင်ပဲ။ အိမ်ဂီးနီးယားကို ဒုက္ခပေးမိခဲ့တဲ့အတွက် ကျွန်တော် ဝဋ်လည်နေတာ ထင်ပါရဲ့။”

အကယ်၍များ မိဘတွေကို တွေ့ဖို့ နောက်ဆုံးအခွင့်အရေး ဆိုတာ သူ သိရင် ဖြစ်သည့်နည်းနှင့် ဝင်ဖြစ်မည် မုချ။ ၁၉၃၈ ခုနှစ် နွေဦးတွင် လီယိုနစ်နှင့် ရိုစာလီယာတို့ နှစ်ယောက် ဖက်ဆစ် ဂျာမနီနိုင်ငံမှ လန်ဒန်သို့ ထွက်ပြေးလာခဲ့ကြ သည်။ လန်ဒန်တွင် အားမွေးပြီး ကောင်းကောင်း ကျန်းမာလာလျှင် ရုရှားသို့ပြန်ကြ

ဖို့စီစဉ်ထားသည်။ နောက်တချက်မှာ အောက်စဖို့ဒ်တွင် ရောက်နေသည့် သမီးငယ် လီဒီယာနှင့် တွေ့ဖို့ လန်ဒန်သို့ ဝင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ လီဒီယာက အောက်စဖို့ဒ်ရောက် ပြီး ၁၉၃၅ ခုနှစ်တွင် စိတ်ကုဆရာဝန် အဲလိယက် စလိတ်တာနှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည်။ သူတို့နှစ်ယောက် မျူးနစ်တွင် တွေ့ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ လီဒီယာက ကလေးရတော့ မည်။ ကိုယ်ဝန်ကြီးနှင့်၊ အဖေနှင့် အမေကို ဂျိုးဇက်ဖင်းနှင့် ဖရက်ဒရစ်က အင်္ဂလန် သို့ လိုက်ပို့သည်။ ကလေးနှစ်ယောက်ပါ ပါလာသည်။ ချားလ်စ်နှင့် ဟယ်လင်။ သြစတြေးယားကို ဂျာမန် ဝင်တိုက်တော့ သူတို့ လင်မယား ၏ ပတ်စ်ပို့တွေ ဘာမှ သုံးမရတော့၍ အိမ်ကို ဒီအတိုင်း ထားခဲ့ပြီး မျူးနစ်မှ ထွက်ပြေးလာခဲ့ရသည်။ မိသားစု ပြန်လည်၍ တွေ့ဆုံခန်းမှာ ပျော်စရာ အတိ။ လီယိုနစ်နှင့် ရိုစာလီယာတို့ နှစ်ယောက် ချက်ချင်း အားအင်ပြည့်ဖြိုးလာကြသည်။ ဇာတိချက်ကြွေ ရုရှားမြေ သို့ ပြန်ဖို့ အစီအစဉ်တွေ ဆွဲထားကြသည်။

ဤတွင် မမျှော်လင့်ဘဲ ဦးနှောက်သွေးကြောပြတ် ရောဂါဖြင့် ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ သြဂုတ်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် အိပ်ပျော်နေရင်း ရိုစာလီယာ ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။ သည်သတင်းကို ကြားကြားချင်း ဘိုးရစ်က အောက်တိုဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ညီ၊ ညီမတွေဆီ စာရေး အကြောင်းကြားခဲ့သည်။

“အရာရာ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် မင်းတို့ထံ အစ်ကို စာမရေး ဖြစ်ခဲ့ဘူး။ အမေ ဆုံးတော့ ငါဆောက်တည်ရာမရဖြစ်သွားတယ်။ ပြီးတော့ ငါ့ဘဝ ဘာမှ အဓိပ္ပာယ် မရှိတော့ဘူးလို့ စိတ်ထဲ ထင်လိုက်တယ်။ ငါ ကိုယ်တိုင် အမေ့နောက်ကို အမြန်ဆုံး လိုက်သွားချင်စိတ်တွေ ပေါ်လာ တယ်။ တနာရီအတွင်း သေခါနီး အဘိုးအိုတယောက်လို ဖြစ်သွားတယ်။ ဒီဝေဒနာကို ဘာနဲ့မှ ကုစားလို့ ရတော့မယ် မထင်ဘူး။”

ရိုစာလီယာ ဆုံးပြီး တပတ်အကြာတွင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်လာ တော့သည်။ အဘိုး လီယိုနစ်သည် အောက်စဖို့ဒ်တွင် သမီးနှစ်ယောက်က မွေးသည့် မြေးတွေနှင့် သေသည်အထိ နေသွားရသည်။ ဘိုးရစ်နှင့် အယ်လက်ဇန္ဒားတို့ကို ဘယ်တော့မှ ပြန်လည်ဆုံစည်းခွင့် မရတော့ပေ။

စစ်အတွင်းတွင် ဘိုးရစ်က မော်စကို မီးသတ်ကင်း တာဝန်ကို ယူရသည်။ အခြားရဲဘော်များနှင့်အတူ စစ်ရေးပြ လေ့ကျင့်ခန်းတွေ လုပ်ရသည်။ ဗုံးမိုးရွာ နေသော ကာလတွင် သူတို့ တိုက်ခန်းအမိုးမှာ ဗုံးဒဏ်ကြောင့် ပြိုကျ ပျက်စီးခဲ့ လေသည်။ အခြား ရဲဘော်များနှင့်အတူ စစ်ရေးပြ လေ့ကျင့်ခန်းတွေ လုပ်ရသည်။